

تورم تدبیر می‌خواهد!

صادق

فرارسیدن عید فرخنده فطر مبارک باد

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیستم | شماره ۹۵۱ | دوشنبه ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۹ | ۲۴ رمضان ۱۴۴۱ | ۱۸ مه ۲۰۲۰ | ۱۶ صفحه

دکتریدالله جوانی

۲
سرمقاله

جایگاه نظر کارشناسی در نظام ولایی

۳
دیدگاه

مهدی سعیدی

پارادوکس بی‌پایان

۱۴
نوآور

نوید کمالی

ارتش در قلب ملت

بازنگاهی به طرح دو فوریتی نمایندگان مجلس برای مقابله با اقدامات رژیم صهیونیستی

سفارت ایران در بیت المقدس!

۲
نگاه

پشت پرده جنجال سازی در مناسبات تهران- کابل

۵
جهان

۸-۹
قدس

پرونده
نگاهی به آخرین تحولات فلسطین به بهانه روز جهانی قدس

✓ ترامپ در کاخ سفید بحران در تل‌آویو

✓ عادی سازی روابط با ابزار فرهنگ

✓ آخرین نسخه آمریکا
برای حفظ امنیت اشغالگران!

✓ معامله قرن و چالش
صداقت ناگهانی آمریکا!

سرمقاله

جایگاه نظر کارشناسی در نظام ولایتی

دکتر یدالله جوانی

مدیر مسئول

از زمان پیروزی انقلاب اسلامی و استقرار نظام جمهوری اسلامی در ایران با محوریت «ولایت مطلقه فقیه» با رأی قاطع مردم تاکنون، همواره کسانی بوده‌اند که ماهیت این نظام را با طرح شبهاتی به چالش کشیده‌اند. در سال ۱۳۵۸ و در زمان بررسی و تدوین قانون اساسی، هم در مجلس خبرگان قانون اساسی و هم در فضای رسانه‌ای و نخبگانی کشور، عده‌ای در مقابل لحاظ شدن اصل ولایت فقیه در قانون اساسی صف‌آرایی کردند و «نظام ولایتی» را نظامی مغایر با حقوق مردم در حوزه‌های گوناگون، از جمله مغایر با نقش آفرینی مردم در اداره امور کشور می‌دانستند. این افراد چه به صورت یک شخص و چه با ماهیت جریانی، همانند نهضت آزادی، جبهه ملی و گروه‌هایی با عناوین دیگر، در حجه وسیع و گسترده با طرح شبهات تلاش کردند مانع استقرار یک نظام با ماهیت دینی در ایران شوند؛ شبهاتی از قبیل «ولایت مطلقه فقیه نافی حقوق مردم»، «تلازم ولایت مطلقه فقیه با استبداد فقیه» و «ولایت مطلقه فقیه در تعارض با مدیریت علمی» در کانون تهاجم‌ها قرار داشت. از سال ۱۳۵۸ تاکنون نیز، هر از چندی این شبهات تکرار می‌شوند و مخالفان نظام دینی، با طرح و تکرار آنها تلاش می‌کنند اساساً نظام ولایتی را یک نظام فردمحور و ناکارآمد معرفی کنند. جالب آنکه نظام‌های لیبرال دموکراسی غربی، نظام الگو و مطلوب این افراد و گروه‌ها برای استقرار در ایران است. در سال ۱۳۷۶ و با انسجام یافتن این افراد و گروه‌ها در جبهه‌ای با عنوان «جبهه دوم خرداد»، مبارزه با نظام دینی و ولایتی وارد مرحله پیچیده‌ای شد. از آن زمان تاکنون شعارهای «جامعه مدنی»، «توسعه سیاسی» و «اصلاحات»، همگی ماهیت نظام دینی را نشان رفته‌اند. روزنامه «جامعه» به عنوان اولین روزنامه زنجیره‌ای، در اولین سرمقاله خود هدف راهبردی‌اش را از پدیدآیی در پی رویداد دوم خرداد، تلاش برای استقرار «جامعه مدنی» در ایران به عنوان اصلی‌ترین شعار انتقابتی «سیدمحمد خاتمی» معرفی کرد و از نظام‌های دموکراتیک، پیشرفته و صنعتی غربی به عنوان مصداق کامل و نمونه‌های برجسته از جامعه مدنی مورد نظر یاد کرد. از سال ۱۳۷۶ تا به امروز، عناصر اصلی و نظریه‌پرداز جبهه اصلاحات همین راه را دنبال کرده‌اند؛ آنان مذهب و اسلام سیاسی با مختصات اندیشه سیاسی حضرت امام (ره) را مهم‌ترین مانع سر راه خود ارزیابی کرده و برای برداشتن این مانع، روی دو راهبرد بیشتر تمرکز کرده‌اند: ۱- تعریف و تمجید از نظام‌های لیبرال دموکراسی غربی با ماهیت مردم‌گرایی علم‌محور؛ ۲- تحریف و تخریب نظام ولایتی به عنوان یک نظام فردمحور و مقابل خرد جمعی. هرچند در این سال‌ها به لحاظ نظری و عملی، سست‌بنیان بودن این ادعاها و شبهات بارها ثابت شد، لکن با پدیدآیی بحران جهانی ناشی از شیوع ویروس کرونا، کارآمدی نظام‌های سیاسی از جنبه‌های مختلف محک خورد. اکنون غرب‌گرایان مخالف نظام دینی و مدعی در ۴۰ سال گذشته، همگی پریشان‌حوال شده‌اند.

ادامه در صفحه ۴

موج سواری دشمنان ایران از حادثه تلخ شهادت سربازان وطن

آنچه دشمنان نمی‌دانند

موشک شلیک‌شده از ناو دیگر بوده، تحقق آن چگونه ممکن است؟ باید گفت چنین اتفاقاتی نیز سوابق تاریخی متعدد دارد و ناو آمریکایی استارک، در دوران جنگ تحمیلی علیه کشورمان، از سوی دو موشک آگزوست هواپیمای عراقی مورد اصابت قرار گرفت و موشک‌ها با عبور از سامانه‌های پدافندی، موجب مرگ ۳۸ نظامی آمریکایی شدند.

شاید از نگاه عده‌ای حتی دلسوز، اقداماتی همچون برکناری برخی اشخاص، نسخه‌ای اثرگذار باشد؛ اما چنین رفتارهایی به جای ریشه‌یابی صحیح علت حادثه، قطعاً غلبه هیجان و عواطف بر منطق و دارویی با اثرگذاری مقطعی خواهد بود. نهایتاً اینکه، همان‌ها که به طمع صید ماهی بزرگ دور این حادثه حلقه زده‌اند و بر زخم‌شان نمک دروغ و تمسخر می‌پاشند، بدانند عشق و علاقه جوانان شهید ناو استارک به میهن و انقلاب تا آخرین روز زندگی- همچون شهید محمدابراهیم کاظمی که از جمله مدافعان حرم بود- قوی‌تر و ملموس‌تر در میان سایر هم‌زمانان و خانواده‌های‌شان ظهور و بروز خواهد داشت. ان‌شاءالله

شناختی چندین‌ساله از ساختار فرماندهان ارشد ارتش، این اطمینان را می‌دهد که قطعاً به‌سادگی از کنار چنین مواردی عبور نمی‌کنند. جدیدترین مثال در اخلاق حرفه‌ای و اصلاح اشکالات در همین نیروی دریایی ارتش را می‌توان تغییر در سیستم پیش‌رانش ناوشکن‌های کلاس موج بعد از غرق شدن ناوشکن «دماوند» دانست.

ممکن است اشاره به این موضوع که سالانه صدها نیروی نظامی در ارتش‌های دنیا به ویژه کشورهایی که قوی‌ترین استانداردها و مجهزترین سلاح‌ها را دارند- حین تمرین و رزمایش، کشته و زخمی می‌شوند، به تفهیم بهتر خطرات روزمره این حوزه کمک کند؛ به ویژه اینکه کنگره آمریکا اخیراً اعلام کرده است طی ۱۲ سال، بیش از ۵۳۰۰ نظامی آمریکایی در سراسر جهان در حوادثی چون رزمایش و آموزش کشته شده‌اند؛ همچنین بر اساس گزارش وزارت دفاع انگلیس، طی ۲۰ سال اخیر، حدود ۱۵۰ نظامی بریتانیایی در جریان حوادث غیر جنگی کشته شده‌اند که ۲۶ نفر، پرسنل نیروی دریایی سلطنتی بوده‌اند.

این سؤال نیز به‌کرات مطرح شده است که اگر این اصابت ناشی از اشتباه در سامانه هدفگیری

آری، هنوز هم اطلاعات دقیق و کاملی از این حادثه منتشر نشده و طبیعی است عطش و تلاش برای دستیابی به اخبار و اطلاعات جدید، در میان رسانه‌ها و افکار عمومی زنده باشد؛ اما آنچه این عطش را به بیماری تبدیل می‌کند، تحلیل‌های فاقد پشتوانه و آمیخته به حس خودتحمیری است که به سبب این رخداد، مجال علنی شدن و ضریب عمومی پیدا کردن یافته‌اند.

قطعاً و صراحتاً، اشاره به احتمال بودن و سابقه داشتن چنین حوادث تلخی در دنیا، به معنای توجیه و سرپوش گذاشتن بر چنین رخدادهایی نیست، اما کمک خواهد کرد این موضوع تبیین شود که شهادت دریادلان حاضر در «کنارک»، نه اولین و نه آخرین اتفاقی است که در تمرین‌ها و رزمایش‌های اقصی نقاط دنیا رخ می‌دهد و تنها تفاوت مهم اکثر نیروهای مسلح دنیا در مواجهه با این موضوعات، تضعیف نکردن روحیه نظامیان و سرکوفت نشینیدن در میان افکار عمومی خود است.

قطعاً انتظار مردم حتی فرمانده معظم کل قوا در پیام تسلیت‌شان، این است که با بررسی دقیق، تکرار چنین اشتباهاتی در آینده منتفی شود.

حمزه پاریاب

کارشناس دفاعی

ره‌آورد این روزهای سخت و گذشت قریب به یک هفته از اتفاق تلخی که به شهادت تعدادی از فرزندان غیور کشورمان در نیروی دریایی ارتش منجر شد، عمدتاً معطوف به واکاوی دلایل حادثه و تلاش برای تکرار نشدن چنین رخدادهایی است.

در این میان، سرزنش‌ها، تمسخرها و تحلیل‌های عده‌ای، هرچه باشد از سر دلسوزی و اعتقاد به ایران سربلند نیست؛ همان‌هایی که تا دیروز، حضور همین جوانان و مدافعان مرزهای دریایی کشورمان را موجب به خطر افتادن امنیت خلیج‌فارس و دریای عمان توصیف می‌کردند، حالا همچون ماجرای تلخ سقوط هواپیمای اوکراینی، سرآپای وجودشان، خوشحالی از شکست جمهوری اسلامی است؛ اما انتظار واهی دارند که مردم ژست انتقادی و دلسوزی‌شان در شبکه‌های اجتماعی را عمیقاً باور کنند.

سفارت ایران در بیت المقدس

طرح نمایندگان مجلس برای مقابله با رژیم صهیونیستی

حجت‌الاسلام مجتبی ذوالنوری

رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس دهم

در آستانه روز قدس، با توجه به وضعیتی که امسال با همه‌گیری ویروس کرونا به وجود آمده و مردم عزیز ما به سبب محدودیت‌هایی که ستاد مقابله با کرونا اعلام کرده و لازم‌الاجراست، همچون سال‌های گذشته توفیق حضور پرشکوه و متراکم را در این روز ندارند و در همه دنیا به همین گونه است. برای اعلام انزجار نسبت به این رژیم باید به شکل دیگری عمل شود. در این وضعیت که همه ملت‌ها و دولت‌ها درگیر گرفتاری‌های متأثر از کرونا هستند، رژیم صهیونیستی با نهایت سوءاستفاده، دامنه جنایات خود را در ابعاد مختلف گسترده‌تر کرده و با فشار مردم بی‌دفاع فلسطین و گسترش اشغال، اخیراً اعلام کرده است بلندی‌های جولان را به شکل رسمی به مناطق اشغال‌شده خود ملحق خواهد کرد. از طرفی این رژیم با حمایت‌های آمریکا در طرح موسوم به «عامه قرن» قصد دارد پایتخت رژیم صهیونیستی را به بیت المقدس منتقل کند، از طرف دیگر، این رژیم امروز، بیش از هر زمان دیگری در جهت مقابله با جمهوری اسلامی در مسیر تحریرها و یکپارچه‌سازی آنها لابی‌گری می‌کند؛ همچنین در بحث همراهی با رژیم سعودی در حمله به مردم مظلوم یمن همکاری دارد و نسبت به احیای داعش و زنده کردن هسته‌های گروه‌های تروریستی تکفیری فعال است؛ حملات سایبری به مراکز حساس کشور ما، مثل مراکز هسته‌ای و سایر مراکز هم در دستور کار این رژیم قرار دارد؛ البته تا امروز بسیاری از این تلاش‌ها خنثی شده است. ترور دانشمندان هسته‌ای کشورمان هم در کارنامه این رژیم منحووس وجود دارد. امروز، صهیونیست‌ها صلح و ثبات منطقه را هم به طور کامل تهدید می‌کنند. با همه این تفاسیر، مادر قالب یک طرح دوفوریتی تصمیم گرفتیم در آستانه روز قدس، این عدم توفیق حضور را جبران کنیم و یک پیام ویژه به دنیا بدهیم که ملت ما و نمایندگان ملت در هر شرایطی با شیطنت‌ها و اقدامات خصمانه این رژیم مبارزه می‌کنند. این طرح در ۱۴ ماده و دو فوریت تهیه شد و دستگاه‌های مختلف هم در این موضوع مشارکت داشتند. بعد از رأی آوردن دو فوریت طرح، کمیسیون در جلساتی طولانی با حضور دستگاه‌های مختلف که در

این موضوع ذریبط هستند، ابعاد آن را بررسی و آن را برای ارائه در صحن علنی آماده کرد و در دستور کار مجلس قرار داد. ابتدا کلیات به رأی گذاشته می‌شود و بعد وارد توضیحات خواهیم شد. مواردی که در این طرح مطرح شده، شامل یک سری اقدامات عملی است که در مقابل رفتار خصمانه رژیم صهیونیستی باید داشته باشیم. موارد متعددی در این طرح دیده شده است؛ مثلاً وزارت خارجه طرح ایجاد سفارت مجازی جمهوری اسلامی در قدس اشغالی را باید تهیه و در هیئت دولت ارائه کنند؛ این اقدام بسیار به‌جا و تأثیرگذاری است. در همین چند روز که این بحث مطرح بود، رسانه‌های خارجی بسیار به آن توجه کردند؛ این می‌تواند الگویی برای سایر کشورها هم باشد و نوعی خرق عادت خواهد بود و سفارت جمهوری اسلامی در قدس اشغالی شکل خواهد گرفت و مقدمه‌ای برای حضور کشورهای دیگر است. در این قانون به این موضوع اشاره شده است که اتباع صهیونیست این رژیم، شامل برخی موارد این قانون خواهند بود؛ یعنی مسایر اتباع غیر صهیونیستی که شامل حدود یک میلیون و ۸۰۰ هزار نفر از مردم مظلوم غیر صهیونیست ساکن قدس اشغالی هستند، نمی‌شود.

شرکت‌های دولتی و شرکت‌های خصوصی کلیه صهیونیست‌ها و آن دسته از افراد غیر صهیونیست تابع این رژیم که با بخش دولتی آن ارتباط دارند، تحریم می‌شوند و کالاهای تولیدی آنها نیز شامل تحریم می‌شود. سفر به قدس اشغالی و محدوده رژیم صهیونیستی برای ایرانیان که دارای تابعیت ایرانی، چه در خارج و چه در داخل کشور، ملاقات مسئولان ایرانی در همایش‌ها و اجلاس‌های جهانی و سفرهای خارجی با اتباع رژیم صهیونیستی و هرگونه همکاری و مساعدت در جهت کمک به این رژیم جرم تلقی خواهد شد.

در بحث ممنوعیت مسابقه با ورزشکاران این رژیم، وزارت ورزش و وزارت امور خارجه برای اقدامات حقوقی لازم به منظور بی‌اثری یا کاهش پیامدهای این اقدام مسئولیت پیدا کردند و اقدامات تشویقی و حمایتی خوبی هم از این ورزشکاران در این قانون پیش‌بینی شده است. دست دستگاه قضای برای پرونده‌سازی علیه این رژیم در مجامع بین‌المللی باز شده و طبق این قانون، قوه قضائیه، نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات، دستگاه‌های امنیتی، وزارت خارجه و سایر وزارتخانه‌های مربوط می‌توانند اقدامات متقابل را علیه این رژیم داشته باشند.

یکی از پنج کشور برتر جهان

بررسی عملکرد ایران در مقابله با شیوع ویروس کرونا

دکتر مصطفی قانعی

رئیس کمیته علمی ستاد ملی مقابله با ویروس کرونا

با توجه به اینکه حادثه کرونا برای همه کشورها، به ویژه برای کشورهای پیشرفته اتفاق افتاده و این مسئله با فاصله زمانی از شیوع آن در چین بوده است، کشورها نسبتاً درباره تهدید این ویروس مطلع بودند و فرصت کافی برای مهیا کردن شرایط را داشتند؛ کشوری مثل آمریکا با مراکز مدیریت و پیشگیری بیماری موسوم به CDC ادعا می‌کرد هر بیماری ویروسی که بیاید، داروی مقابله با آن را دارد؛ فرانسه مدعی بود سیستم‌های شناسایی میکروپ و ویروس بسیار پیشرفته‌ای را داراست و شبکه‌ای از پاستورها را در اختیار دارد؛ انگلیس نیز ادعا می‌کرد سرویس سلامت همگانی آنها موسوم به NHS بسیار پیشرفته است.

با همه‌گیری جهانی کرونا، تمام کشورهایی که ادعا می‌کردند سیستم‌های بسیار پیشرفته در مقابله با حوادث و مباحث زیستی دارند، شدیداً گرفتار شدند؛ این در حالی بود که جمهوری اسلامی ایران در تحریم به سر می‌برد و تهیه دارو و امکانات یکی از چالش‌های ما بود. فشارهای اقتصادی، مارا در استفاده از ذخایر ارزی، به دلیل کم شدن آن، محدود می‌کرد؛ اما برای مقابله تصمیمات خوبی در کشور گرفته شد. یکی از برگ‌های برنده ایران در میان کشورهای اطراف، شبکه بهداشت و درمان گسترده بود؛ این شبکه موجب شد بتوانیم با تمام خانه‌ها تماس بگیریم و به جای اینکه افراد به مراکز مراجعه کنند، خود این شبکه به منازل مراجعه کرد و غربالگری انجام شد؛ بیماری‌های بسیار فعالی صورت گرفت و به محض اینکه بیماری شناسایی می‌شد، به‌سرعت پیگیری آزمایش و روند درمان انجام می‌شد. در مقایسه آمار مرگ‌ومیر به ازای افراد مبتلا، آمار ما نسبت به آمریکا، انگلیس و فرانسه پایین‌تر است. در بحث بستری وقتی به عملکردها نگاه کنیم، در میزان بستری و کنترل بیماری هم موفق‌تر از این کشورها عمل کرده‌ایم؛ انگلستان، فرانسه و آمریکا دچار کمبود تخت بستری شدند، در راهروها و فضای باز بستری را انجام دادند، حتی سالمندان و قشر هزینه‌بر جامعه را از چرخه بستری و درمان حذف کردند تا تخت‌های بیشتری را آزاد کنند؛ این در حالی بود که در ایران بخش قابل

توجهی از مبتلایان، خدمات بستری و درمان را رایگان دریافت کردند. ما هیچ زمان به دلیل کمبود تخت مشکل پذیرش نداشتیم. باید توجه داشت این مقایسه با کشورهای پیشرفته دنیا در حوزه بهداشت و درمان است، نه مقایسه با کشورهای هم‌سطح جمهوری اسلامی؛ رهبر معظم انقلاب بر همین اساس، در مقام مقایسه جمهوری اسلامی ایران با کشورهای پیشرفته دنیا به مسئولان و مردم برای چنین حماسه‌ای دست‌خوش گفتند.

امروز، جمهوری اسلامی در حوزه پژوهش‌های علمی در موضوع مقابله و درمان کرونا، از پنج کشور برتر دنیا است. ایران در کنار چهار کشور دیگری قرار دارد که اعداد نجومی بودجه‌های پژوهشی آنها اصلاً با بودجه پژوهشی کشور ما قابل مقایسه نیست؛ اما با گذشت دو ماه از ابتدای شیوع بیماری، موفق به تولید کیت تشخیص مولکولی شدیم. کیت تشخیص آنتی‌بادی یا الایزای «الایزایدر» هم تولید و بعد از اشباع نیاز کشور، صادرات آن آغاز شد. اگر بخوایم کشورها را از لحاظ فناوری بررسی کنیم و برای اینکه بعد از بروز یک حادثه چقدر طول می‌کشد تا آن کشور فناوری‌های خود را برای مقابله توسعه دهد، معیاری باشد، ما در رتبه‌های اول جهان هستیم. ظرفیت تولید دستگاه و تیتلاتور از سه عدد در روز به ۳۰ عدد رسید و آماده صادرات هستیم؛ این نشان می‌دهد زیرساخت‌های فناوری کشور از سوی شرکت‌های دانش‌بنیان به‌خوبی پیشرفت کرده و در تراز جهانی قرار گرفته است؛ البته همه این دستاوردها را با توجه به محدودیت‌های ما باید ستیجید و بررسی کرد. رهبر معظم انقلاب اشاره‌ای هم به این نکته داشتند که در حوزه تولید واکسن کرونا، ایران باید یکی از کشورهای پیشرو باشد. در این زمینه نیز کارهای پژوهشی آغاز شده است. باید گفت، برخی کشورها که از این موضوع سخن می‌گویند، بحث‌شان عملیات باید ببینیم در فضای علمی چه اتفاقی در حال رخ دادن است. بی‌تردید ما در این حوزه پیش‌رو خواهیم بود و از تولیدکنندگان دیگر واکسن عقب نخواهیم ماند؛ البته باید در نظر داشت که دست یافتن به واکسن، حداقل یک سال زمان می‌برد؛ تست روی حیوانات، سپس انسان‌ها و بعد هم تولید انبوه که ان‌شاءالله از کشورهای مقدم این موضوع خواهیم بود.

پارادوکس بی پایان

نگاهی به آخرین وضعیت جریان اصلاحات

مهدی سعیدی

کارشناس سیاسی

مناقشات آغاز شده درباره عملکرد شورای عالی سیاست گذاری اصلاح طلبان، خیلی زود به موضوعات دیگری نیز سرایت کرد و این بار رأس این اردوگاه را مورد حمله منتقدان درون اردوگاه اصلاح طلب قرار داد. این «سید محمد خاتمی» بود که محور بخشی از انتقادات قرار گرفت تا ناآرامی اردوگاه تصمیمات وی موجب وضعیت کنونی این اردوگاه قلمداد شود. اظهار نظرها تا آنها ادامه داشت که رئیس دولت اصلاحات را مجبور کرد سکوت خود را بشکند و ویدئویی از خود در رسانه‌ها منتشر کند و به طور غیر مستقیم به بخشی از ابهامات پاسخ بدهد. خاتمی در مقابل انتقادات، رو به انتقاد آورده و در بخشی از اظهارات خود به فعالان اصلاح طلب گفته است: «من به دوستان اصلاح طلب خودمان می گویم، شما که مدام می گوید باید جامعه محور باشیم و رو به جامعه بیاوریم و فقط به فکر اینکه در قدرت باشیم، نباشیم، خوب این الان جامعه؛ آقایان و خانمهای اصلاح طلب، چه طرح و چه همبستگی ای برای خدمت به این مردم و رفع مشکلات آنها در مسئله کرونا ارائه دادید؟»

این اظهارات موجب نشد قضاوت تقابلات کلامی و قلمی اردوگاه اصلاح طلبان فروکش کند. در همین راستا، افراد متعددی اظهار نظر کردند. پیشگام ماجرا باز هم «غلامحسین کرباسچی» دبیر کل حزب کارگزاران سازندگی بود که انتقادات ماههای اخیر او از رویه حاکم در جریان اصلاحات و شخص خاتمی، با واکنش اصلاح طلبان رویه رو شده بود. وی بلافاصله از این سخنان استقبال کرد و در صفحه خود نوشت: «این هم از جناب آقای خاتمی که خودش از دوستان اصلاح طلب بازخواست می کند.» از دیگر سو، شاهد واکنش شدیدتر برخی دیگر از فعالان سیاسی این جریان به اظهارات خاتمی بودیم. «عباس عیدی» روزنامه نگار بنام اصلاح طلب در یک گفت و گوی لایو اینستاگرامی در واکنش به سخنان اخیر رئیس دولت اصلاحات گفت: «فکر می کنم آقای خاتمی با این وضع نمی تواند رهبری کند. واقعیت این است و سخنرانی چند روز اخیر نشان داد که او متأسفانه در این مقام نیست و خودش را در این مقام تعریف نمی کند. ایشان نباید بگوید که از اصلاح طلبان جامعه محور می خواهم تا برنامه و طرح های خود را برای چنین موقعیتی ارائه کنند، بلکه باید بگوید برنامه خودشان چیست. مشکل اصلی ما شکاف قدرت و مسئولیت است، چه در حکومت و چه در میان منتقدان و اصلاح طلبان.» وی با نغی امکان

تعریف یک فرد به عنوان رهبر اصلاح طلبان گفت: «من فکر نمی کنم کسی با صفت فردی بخواهد در این مقام باشد؛ بیشتر باید به صفت جمعی رفتار کنند. من از سال ۹۰ گفته ام که اصلاح طلبان نیازمند ایده و اراده هستند. در اراده هم باید یک جمعی را تعریف کنند و بگویند اینها نماینده ما برای پیگیری ایده هستند و محکم هم پای آن بایستند، نیازی هم به فرد و صفت شخصی وجود ندارد.»

این ماجرا همچنان ادامه خواهد یافت و باید منتظر باشیم افراد دیگری نیز وارد میدان اظهار نظر شوند. نکته دیگر اینکه حتی اگر این چالش با ورود برخی واسطه ها فروکش کند و به نشست های پشت پرده اصلاح طلبان کشیده شود، معضل ریشه دارتر از آن است که با واسطه گیری ها قابل حل باشد.

در شرح وضعیت کنونی اردوگاه اصلاح طلبان باید به این نکته توجه کرد که آنان در طول دو دهه اخیر در فرایند به روز رسانی با مشکلات جدی روبه رو بوده اند؛ از یک سو در حوزه گفتمانی تضادهای جدی با گفتمان انقلاب اسلامی داشته اند و رگه های سکولاریستی باورهای ایشان، مانع حرکت در مسیر تحقق تمام عیار انقلاب اسلامی به قرائت امام و رهبری بوده است؛ این واگرایی را در حوزه های سیاست ریزی داخلی، سیاست خارجی و عرصه های فرهنگی و اجتماعی می توان مشاهده نمود؛ این پارادوکس درونی تا حل نشود،

اصلاح طلبان همواره با نوعی دوگانگی و پنهان کاری در عرصه عمل سیاسی مواجه خواهند بود. از سوی دیگر، میل به قدرت، برخلاف شعارهایی که در باب تقدم امر اجتماعی بر امر سیاسی مطرح می کنند، موجب شده است با رویکردی عملگرایانه در سیاست وارد شوند؛ برای نمونه در سال های اخیر همه توان خود را پای جریان دیگری چون اعتدال گذاشتند که در نهایت کارنامه عملکرد دولت برآمده از اعتدال نیز چندان دستاورد مثبتی برای اصلاح طلبان به همراه نداشته است.

گفتنی است، رقابت های قدرت طلبانه درون گروهی این اردوگاه نیز موجب شده است از لحاظ ساختار ائتلاف درونی خود نیز با چالش های جدی مواجه شوند و حاصل آن شکل گیری تشکیلاتی غیردموکرات باشد که اعضای آن با محوریت یک فرد انتخاب شده اند! و عملاً در سال های اخیر تصمیماتی اتخاذ کرده اند که نظر اکثریت این اردوگاه را تأمین نکرده است! منازعات درون اردوگاهی اصلاح طلبان محصول موارد برشمرده فوق است و حاصل تداوم این وضعیت، فقط حرکت در قهقرای بیشتر برای این اردوگاه خواهد بود؛ از این رو تنها راه برون رفت از این شرایط، خانه تکانی اساسی است که هم در سطح گفتمان و هم در سطح ساختار، حتی بازیگران باید صورت گیرد.

نقشه راه

بازنگاهی به بیانیه گام دوم-۲

انقلاب منحصر به فرد

حجت الاسلام علی معبودی

مسئول نمایندگی ولی فقیه در سپاه قزوین

بازنگاه راهبردی به بیانیه گام دوم را از شماره پیش آغاز کردیم و در گام اول، برای درک جهت گیری ها و رویکردهای این بیانیه در بررسی عناصر کلیدی آن، دو عنصر مردم و جوانان را شرح دادیم؛ در این شماره سومین عنصر کلیدی بیانیه گام دوم را بررسی خواهیم کرد که عبارت است از «شعارهای انقلاب اسلامی». شعارهای انقلاب ملت ایران دارای ویژگی های منحصر به فردی هستند؛ چنانکه رهبر معظم انقلاب فرمودند: «برای همه چیز می توان طول عمر مفید و تاریخ مصرف فرض کرد، اما شعارهای جهانی این انقلاب دینی از این قاعده مستثناست؛ آنها هرگز بی مصرف و بی فایده نخواهند شد؛ زیرا فطرت بشر در همه عصرها با آن سرشته است.» اما چرا ایشان بر حفاظت از شعارهای انقلاب اصرار دارند؟ دلیل این موضوع را می توان در آیات قرآن و تأکید خداوند بر حفظ شعارت جست و جو کرد؛ چنانکه در آیه ۱۵۸ بقره آمده است: «إِنَّ لَصَفًا وَلَمْزُوةً مِنْ شُعَائِرٍ لِلَّهِ»؛ علاوه بر این، سیره پیامبران الهی نیز توجه و تمرکز بر شعارت بوده است؛ تمام پیامبران الهی شعارشان توحید و عدالت بود. رسول خدا (ص) با انتخاب شعار «قولوا لا اله الا الله» به مقابله شرک و جاهلیت رفتند. اباعبدالله (ع) در روز عاشورا شعارها را مدام بر زبان خود و یاران جاری کردند، چنانکه شهید مطهری می نویسد: «اباعبدالله (ع) در روز عاشورا شعارهای زیادی داده است که در آنها روح نهضت خودش را مشخص کرده که من برای چه می جنگم، چرا تسلیم نمی شوم، چرا آمده ام که تا آخرین قطره خون خودم را بریزم. همین شعارها بود که اسلام را زنده کرد. تشیع را زنده کرد و پایه دستگاه خلافت اموی را چنان متزلزل کرد.» نکته دیگر پیرامون بیانیه گام دوم، تأکید بر ویژگی های انقلاب اسلامی از جانب امام خامنه ای است؛ انقلابی منحصر به فرد که به تعبیر ایشان در بیانیه گام دوم «همچون پدیده ای زنده و بارآهده همواره دارای انعطاف و آماده تصحیح خطاهای خویش است، اما تجدید نظر پذیر و اهل انفعال نیست.» از این رو شجره طیبه انقلاب، دارای ویژگی های استثنائی ذیل است: ۱- شعارها؛ رویکردهای انقلاب اسلامی در عین دارا بودن ماهیت سیاسی و اقتصادی، ماهیت ارزشی، دینی و الهی دارد. ۲- کیفیت حضور مردم؛ در آن انقلاب ها بخشی از مردم حضور داشتند، اما در انقلاب اسلامی تمام اقشار و اصناف بودند. ۳- نقش آفرینی مردم؛ نقش آفرینی در انقلاب اسلامی به پیروزی انقلاب محدود نماند و مردم در ادامه و استقرار انقلاب نقش اول را داشتند. ۴- عنصر رهبری؛ در آن انقلاب ها، رهبران معمولاً جاه طلب، خودخواه، فاسد و قدرت طلب بودند؛ اما در انقلاب اسلامی رهبری با فردی فقیه، عادل، حکیم، مردم دار، طرفدار واقعی مستضعفان و اجرای عدالت بود و به تعبیری رهبری انقلاب اسلامی از جنس رهبری الهی بوده است. ۵- حرکت در مسیر اولیه؛ با پیروزی انقلاب پس از اندک زمانی یا به طور کلی از اهداف اولیه به قهقرا بازگشتند یا چیزی بیشتر از پوسته از آنها باقی نماند؛ اما انقلاب اسلامی همچنان بر اساس همان اصول، مسیر خود را طی می نماید و با وجود تمام دسیسه های دشمنان مانند رود زلال باقی مانده است و بر ماهیت خود اصرار دارد.

دریچه

نگاهی به مجلس آینده در گفت و گو با مهدی طغیانی منتخب مردم اصفهان

ارزش گذاری تولید داخلی هدف ما است

زینب السادات حسینی

خبرنگار

به زودی مجلس یازدهم شروع به کار خواهد کرد و انتظار این است که با برنامه های منسجم و هدفمند پیگیر حل مشکلات مردم باشند. در همین زمینه با «مهدی طغیانی» منتخب مردم اصفهان گفت و گو کردیم که در ادامه می آید:

شما برای مجلس شورای اسلامی دوره یازدهم چه برنامه ها و اولویتهایی دارید و چه مسائلی را پیگیری خواهید کرد؟

این دوره از مجلس با آثار ناشی از تحریم ها و سوءمدیریت ها در اقتصاد و زندگی مردم

مصادف شد. طبعاً مطالبه اصلی مادر حوزه های اقتصادی است، آن هم در بحث های مربوط به معیشت مردم، تورم، بیکاری و... است؛ بنابراین اولویت در مجلس یازدهم بحث های اقتصادی است. بسیاری از مشکلات اقتصادی کشور در داخل حل می شود و به این شکل نیست که فقط تحریم ها موجب به وجود آمدن این مشکلات باشند یا تنها راه حل رفع آنها نیز فقط بحث مذاکره و تلاش برای برداشته شدن تحریم ها باشد اولویت اصلی در مجلس یازدهم به میدان آوردن ظرفیت ها و داشته های کشور و تبدیل تولید به یک ارزش در ایران است. تولید باید به صرفه باشد و در مقابل آن، هر فعالیت غیر تولیدی نباید صرفه اقتصادی بیشتر داشته باشد؛ یعنی دولت باید با ابزار مهم حکمرانی اقتصادی،

مثل مالیات، یارانه و انواع و اقسام مجوزها و تسهیلات تلاش کند تولید به یک ارزش تبدیل شود.

با توجه به نقاط ضعفی که در برخی سطوح اجرایی کشور وجود دارد، شما چه برخورد یا تعاملی با دولت خواهید داشت؟

به نظر بنده، ما می توانیم با بدنه دولت تعامل داشته باشیم؛ چراکه با تغییر دولت ها مدیران عالی رتبه تغییر می کنند و اعضای بدنه دولت کم و بیش باقی می ماندند؛ سعی می کنیم با تعامل با بدنه دولت و مدیران بتوانیم حرکت هایی انجام دهیم تا بتوانیم مسائل را حل کنیم.

به نظر شما رئیس مجلس باید چه ویژگی هایی داشته باشد؟

اصلی ترین کار رئیس مجلس به میدان آوردن ظرفیت های خانه ملت و هماهنگی بین نماینده ها است تا آن صدای واحدی که قرار است از مجلس شنیده شود، به گوش برسد و بین نمایندگان با سلیقه ها و دیدگاه های مختلف، انسجام به وجود بیآورد.

عکس و مکت

معلم وظیفه شناسی که ماشینش زخته درس کلاس شده است/ کلاس درس «حسین جباری» معلم روستای آغچه کهل جیانلو، شهرستان بستان آباد که در دوران شیوع کرونا هم دست از معلمی برنداشته است و به دلیل نداشتن دسترسی دانش آموزان به فضای مجازی، کلاس های درس را در فضای باز برگزار می کند.

حفظ فاصله اجتماعی در رنگ تفریح/ با گذشت چند ماه از اوج گیری کرونا، اکنون زندگی با این ویروس برای مردم کشورهای مختلف در حال عادی شدن است. در بسیاری از کشورها، مانند ایران مدارس با رعایت نکات بهداشتی در حال بازگشایی هستند. فاصله اجتماعی در یکی از مدارس بلژیک را می بینید.

افطار بدون بابا/ رمضان است و تو نیستی بابا، چه کنم با این درد؟ دلتنگی فرزندان شهید مدافع حرم «علی سعد» در نود پدرشان، شهید مدافع حرم «علی سعد» ۳۵ ساله بود که در بهمن ۱۳۹۴ و در منطقه خان طومان سوریه به دست تروریست های تکفیری به شهادت رسید.

خط فقر به روایت تصویر/ تصویر هوایی تأثیرگذار از شهری در آمریکا که یک سوی آن بافت فقیرنشین با خانه های چندطبقه در مکانی خشک و در مقابل، محله های ثروتمندنشین با خانه های ویلایی و مناطق سرسبز قرار دارد. اینکه هر روز چند قدم آن طرف تر فقرا را ببینی و کاری کنی یا ثروتمندان را ببینی و افسوس بخوری، برای هر دو طرف سخت است.

تبیین

مواسات و کمک مؤمنانه

فرهاد مهدوی

کارشناس رسانه

رزمایش مواسات یکی از بهترین ابتکارات رهبر معظم انقلاب در روزهای اخیر است که موجب جوشش عمیق عواطف مردم در کمک به نیازمندان و دستگیری از آنان شده است. مواسات مد نظر در منابع اسلامی دارای ویژگی‌هایی است، مانند همراهی کردن، کمک فکری، کمک مالی، کمک جسمانی و کمک آبرویی. موضوع مواسات آن قدر وسیع و زیبا در اسلام تصویرسازی شده است که در اثر آن چنان به هم نزدیک می‌شویم که دردها و آلام دیگران را زودتر از دردهای خودمان درمان می‌کنیم. درباره این رزمایش مؤمنانه اشاره به چند نکته ضروری است:

۱- اکنون که شاهد این حرکت عظیم و مخلصانه مردم در سراسر کشور هستیم، باید به این نکته توجه داشته باشیم که در مواسات باید امور خیریه ادامه‌دار و فرایندمحور باشد و نیازمند را به مقصد برساند؛ به این معنا که یا هدیه یک یاسو کالا و در یک زمان مشخص فعالیت ما تمام نمی‌شود و وظیفه به انجام نمی‌رسد.

۲- در زمینه مواسات، حفظ شأن و آبروی مخلصانه مردم در سراسر کشور هستیم، باید به این نکته توجه داشته باشیم که در مواسات باید امور خیریه ادامه‌دار و فرایندمحور باشد و نیازمند را به مقصد برساند؛ به این معنا که یا هدیه یک یاسو کالا و در یک زمان مشخص فعالیت ما تمام نمی‌شود و وظیفه به انجام نمی‌رسد.

۳- اسام کاظمی (ع) می‌فرمایند: «هرگز به نیکوکاری نخواهید رسید تا اینکه از آنچه دوست دارید، انفاق کنید.» در بسیاری از بسته‌ها و مواد غذایی که توزیع می‌شود، شاهد توزیع عادلانه کالاها با کیفیت و مرغوب در بین مردم هستیم؛ باید کالاها را توزیع شوند که نیاز ضروری مردم هستند و مردم برای تأمین معاش به آنها نیاز دارند.

۴- در حالی که کشور با مشکلات ارزی مواجه است و دغدغه رهبر معظم انقلاب همواره استفاده از کالای ایرانی بوده، لازم است نیروهای انقلابی بیش از سایرین به این امر توجه داشته باشند که اجناس و کالاها را تهیه و توزیع کنند که صدور صد ایرانی هستند؛ مثلاً دیده شده است در برخی بسته‌های مواد غذایی از مرغ، گوشت و پرینج وارداتی استفاده می‌شود؛ توزیع این اقلام نه تنها خاطر جوانان علاقه‌مند به همکاری را مکدر می‌کند، بلکه موجب می‌شود اصل مواسات نیز زیر سؤال برود. به این موضوع هم توجه داشته باشیم که خرید کالای بیگانه هم منجر به بیکار شدن همین اقشار ضعیف می‌شود و هم اقتصاد کشور را ضعیف و نحیف می‌کند و همین موضوع با شعار سال که جهش تولید است منافات دارد.

۵- مواسات، تمرینی برای خدمت و فعالیت عاشقانه و عادلانه در حکومت امام زمان (عج) است؛ این حرکت مؤمنانه اگر از هم اکنون مبنای عمل و سبک زندگی قرار بگیرد، با یاری خداوند خواهیم دید تا زمان ظهور حضرت ولی عصر (عج) بسیاری از نابه‌سامانی‌های زندگی انسان‌ها برطرف می‌شود و تعداد مشتاقان و یاوران آن حضرت روز به روز افزایش می‌یابد. باید از امروز برای رسیدن به آن روز بزرگ، حرکت مستمر و مشتاقانه داشته باشیم تا ان‌شاء‌الله در رکاب آن حضرت قرار بگیریم.

تورم تدبیر می‌خواهد!

صبح صادق عوامل و پیامدهای سیر صعودی قیمت‌ها و راه‌های برون‌رفت از آن را واکاوی می‌کند

بگیرد و نباید به تمام نیازهای موجود به یک دید نگریست؛ موضوعی که در سال‌های اخیر با بی‌توجهی دولتمردان مواجه بوده است و با وجود محدودیت‌های ارزی کشور، با نگاهی به فهرست کالاهای وارداتی مشاهده می‌کنیم منابعی که باید صرف واردات کالاهای اساسی، دارو، مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای می‌شد به واردات کالاهای مصرفی و غیر ضروری، چون خودروهای لوکس، لوازم تزئینی، لوازم آرایشی... اختصاص یافته است. موضوعی که موجب شد با وجود تخصیص بیش از ۴۰ میلیارد دلار ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی طی دو سال گذشته، قیمت کالاهای اساسی بارشدهای عجیبی مواجه شوند.

دلارهای گمشده!

گزارش تفریح بودجه ۱۳۹۷ را می‌توان نمونه بارزی از اتلاف منابع ارزی در کشور دانست. مفقودی ۴/۸ میلیارد دلار در گزارش تفریح بودجه سپس جوابیه بانک مرکزی و تأیید حدود ۱/۶ میلیارد دلار از این رقم نمونه کوچکی از اتلاف منابع ارزی کشور در زمان محدودیت‌های ارزی است؛ به طوری که در نبود نظارت دولت و مجلس، ارزهایی که باید صرف واردات کالاهای اساسی و مواد اولیه و ضروری می‌شد، به سبب سود و نفع بیشتر برای واردکنندگان و در نبود نظارت دستگاه‌های ذی‌ربط، به واردات کالاهای لوکس و غیر ضروری اختصاص داده شده است. این موضوع را می‌توان یکی از دلایلی دانست که موجب افزایش نرخ عمومی تورم در سال ۱۳۹۸ به بیش از ۴۰ درصد و نرخ تورم مواد غذایی به حدود ۶۰ درصد شده است. افزایش سطح عمومی قیمت‌ها در سال‌های اخیر موجب شده است فشار مضاعفی بر اقشار ضعیف و حتی حقوق‌بگیران و دارندگان درآمد ثابت وارد شود؛ به نحوی که طی سال‌های گذشته، این قشر همواره با کاهش قدرت خرید مواجه بوده است.

با این حال، با آغاز سال ۱۳۹۹ شاهد فاز دیگری از گرانی‌ها در اقتصاد ایران بوده‌ایم و قیمت برخی کالاهایی که در اقتصاد ایران به عنوان نماد جهش قیمتی مطرح هستند، طی دو ماه اخیر، با افزایش شدیدی مواجه بوده است؛ از رشد صعودی قیمت انواع خودرو تا نرخ دلار و قیمت طلا که طی روزهای گذشته رکوردهای جدیدی را از خود به جا گذاشته‌اند، همه و همه نشان‌دهنده وجود ضعف و عدم نظارت از سوی دولت و مسئولان اجرایی کشور بر بازارهای مختلف است.

طبیعتاً افزایش قیمت کالاهایی، مانند مسکن، طلا، خودرو... برای افرادی که به این کالاها نگاه می‌کنند، مصلحت‌آمیز است و سفته‌بازان فعال در این بازارها کاملاً متفاد است. سفته‌بازان با منابع خود وارد این بازارها شده‌اند و به محض کسب

سودهای کلان از این بازارها خارج می‌شوند و فقط مصرف‌کنندگان واقعی این کالاها هستند که با افزایش یک‌باره قیمت‌های اجاره‌بها، خرید مسکن، خودرو... با مشکلات گسترده‌ای مواجه می‌شوند و تمام رشته‌های خود را پنبه‌شده می‌بینند؛ به نحوی که افزایش قیمت این کالاها زندگی برخی از این افراد را با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌کند؛ برای نمونه، افزایش شدید قیمت خودرو طی هفته‌های اخیر با هیچ مدل و منطق اقتصادی سازگار نیست و کاملاً مشخص است که این افزایش قیمت‌ها به سبب حضور دلالتان و سفته‌بازان در بازار خودرو و نبود شفافیت در پیش‌فروش‌های خودروسازان بزرگ کشور است؛ این در حالی است که بر اساس سرانه تعداد خودروهای سواری نسبت به جمعیت کشور، ایران از پتانسیل بالایی برای تولید خودرو برخوردار است و بخش قابل توجهی از جمعیت ایران نگاهی مصرفی به خرید خودرو دارند؛ اما نبود شفافیت و نظارت در این حوزه موجب شده است دلالتان بازار خودرو مشتریان و ذی‌نفعان بزرگ این بازار در ایران دانسته شوند.

خوش‌بینی‌های غیرواقعی بودجه

یکی از دلایل اصلی نابه‌سامانی در وضعیت بازارهای مختلف در سال جاری را می‌توان نبود نظارت و برنامه‌ریزی دولت برای بازارهای مختلف و به‌طور کلی اقتصاد کشور دانست. اوج این بی‌برنامگی رانیز می‌توان در پیش‌بینی‌های درآمدی دولت در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ دید. به طوری که با وجود هشدارهای رهبر حکیم انقلاب درباره لزوم ایجاد اصلاحات ساختاری در بودجه، نه تنها هیچ اصلاح ساختاری در بودجه ۱۳۹۹ دیده نشد، بلکه عمده پیش‌بینی‌های درآمدی دولت بسیار خوش‌بینانه و غیر واقعی بوده است؛ برای نمونه، دولت با علم بر اینکه هرگز موفق به فروش روزانه یک و نیم میلیون بشکه نفت در سال ۱۳۹۹ نخواهد بود، این رقم را در بودجه سال ۱۳۹۹ قرار داد، یا افزایش ۲۵ برابری فروش اموال و دارایی‌های دولت در حالی در بودجه ۱۳۹۹ گنجانده شده که این رقم در سال ۱۳۹۸ چیزی حدود ۲ هزار میلیارد تومان بوده است، اما باید در سال ۱۳۹۹ به ۵۰ هزار میلیارد تومان افزایش یابد. مواردی که نشان از بی‌برنامگی یا ضعف برنامه‌ریزی دولت برای اداره اقتصاد کشور در سال ۱۳۹۹ دارد.

پیامدهایی که فقط اقتصادی نیست

شاید بدترین و بزرگ‌ترین لطمه افزایش قیمت در حوزه‌هایی چون، خودرو، مسکن، طلا، نرخ ارز و... که عموماً در اقتصاد ایران و جهت‌دهی به نرخ عمومی تورم دارای نقش اساسی و مهمی هستند، کاهش ارزش و اعتبار پول ملی در اقتصاد ایران باشد. بی‌شک، اولین نتیجه کاهش ارزش پول

ملی نیز افزایش شکاف طبقاتی و اولین قربانیان آن، اقشار آسیب‌پذیر، از جمله افراد فاقد شغل و درآمد مشخص و حاشیه‌نشینان خواهند بود؛ موضوعی که می‌تواند علاوه بر پیامدهای اقتصادی ماجرا به ایجاد پیامدهای اجتماعی حتی سیاسی و امنیتی منجر شود.

دولت در این شرایط، در گام اول باید مانع ایجاد نارضایتی‌های اقتصادی و حمایت از اقشار آسیب‌پذیر شود. شرایط ویژه سال ۱۳۹۹ با توجه به شیوع ویروس کرونا و افزایش نرخ بیکاری، به ویژه برای افرادی که در برخی مشاغل خدماتی مشغول به کار بودند، پیامدهای زیادی داشته و طبیعتاً کمک‌های بلاعوض ۲۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومانی دولت به حدود سه میلیون نفر از شهروندان ایرانی یا اعطای وام‌های یک تا دو میلیون تومانی دولت به تمام خانوارهای یارانه‌بگیر و... جواب‌گو نخواهد بود؛ آن هم در شرایطی که کاهش ارزش پول ملی به عنوان یکی از بزرگ‌ترین مشکلات اقتصاد ایران شناخته شده و پدیده‌ای تحت عنوان شاغلان فقیر طی سال‌های اخیر در جامعه ما به‌شدت پررنگ شده است. از سوی دیگر، وضعیت افراد فاقد شغل و درآمد ثابت خطرناک‌تر است؛ به طوری که تداوم روند موجود و عدم اصلاح آن می‌تواند به افزایش شکاف اجتماعی منجر شود.

افزایش قیمت مسکن و اجاره‌بها در کلان‌شهرها و وجود نشانه‌هایی مبنی بر عدم اصلاح این روند و تداوم آن تا انتهای سال ۱۳۹۹، به خروج برخی اجاره‌نشینان شهری از منطقه محل سکونت خود و افزایش حاشیه‌نشینی در شهرهای بزرگ منتج خواهد شد.

افزایش حاشیه‌نشینی در کنار افزایش نرخ بیکاری به دلیل شیوع ویروس کرونا و نقش بالای مشاغل خدماتی در اقتصاد ایران به بیکاری تعداد قابل توجهی از افراد شاغل می‌انجامد و نتیجه میزان بزه‌کاری و معضلات اجتماعی در جامعه با افزایش قابل توجهی مواجه خواهد شد. در واقع، باید اذعان داشت مشکلات اقتصادی محدود به مسائل اقتصادی نیست و گستره پیامدهای آن به مسائل اجتماعی و سیاسی نیز خواهد رسید.

اقدام ابتدایی برای رفع این مشکل، این است که باور کنیم اقتصاد ایران در شرایط تحریمی خود منابع و امکانات لازم برای تأمین زندگی شهروندان و تأمین کالاهای اساسی کشور را دارد. با توجه به تجربه سال‌های دفاع مقدس لازم است یک شناسنامه اقتصادی یا پایگاه اطلاعات اقتصادی منسجم از تمام شهروندان ایرانی در اختیار دولت و نهادهای ذی‌ربط قرار بگیرد تا این طریق نحوه حمایت از شهروندان کاملاً هدفمند شود. به نظر می‌رسد در شرایط فعلی مهم‌ترین چالش و مشکل اقتصاد ایران، عدم تخصیص بهینه منابع و هدردرفت منابع ارزی کشور است.

سرمقاله

جایگاه نظر کارشناسی در نظام ولایی

مردم برای عبادت و مناجات در شب‌های قدر و حضور در مساجد، خطاب به اعضای ستاد ملی مبارزه با کرونا در ارتباطی تصویری فرمودند: «بنده هیچ پیشنه‌ای در این باره نمی‌کنم و تابع نظر و تشخیص کارشناسی ستاد ملی مبارزه با کرونا هستم». ایشان همچنین با اشاره به ضرورت استفاده از کارشناسان متعهد فرمودند: «همان‌گونه که گفتم، نظر کارشناسی شده در ستاد ملی مبارزه با کرونا را معتبر می‌دانم؛ اما این بررسی را باید به کسانی سپرد که حقیقت و ضرورت دعا و توسل را درک می‌کنند، آن وقت هرچه آنها تصمیم بگیرند، بنده و همه مردم به آن عمل خواهیم کرد.»

در ۴۰ گذشته سعی در انکارش داشتند. «مردمی بودن و نقش‌آفرینی مردم به صورت واقعی در اداره کشور» و «دانایی محوری و حرکت مبتنی بر واقع‌بینی و نظرات کارشناسی صحیح و دقیق» در کانسون این ارزش‌ها در نظام ولایی قرار دارند؛ این ارزش‌ها از عناصر اصلی در نظام مردم‌سالاری دینی است. در این ۴۰ سال، توجه کردن ولی فقیه دارای ولایت مطلقه الهی به نظرهای کارشناسی و خرد جمعی دارای رویکرد آرمان‌گرایی واقع‌بین، بارها و بارها مشاهده شده است؛ نمونه اخیرش را مردم در بیانات رهبر حکیم انقلاب اسلامی به‌وضوح ملاحظه کردند؛ آنجا که معظم‌له با اشاره به ضرورت توجه به نیاز

می‌کنند. در این قضاوت مبتنی بر بررسی تطبیقی با مشاهدات عینی، دیگر تصویرپردازی‌های دروغین و منفی از جامعه ایران و نظام ولایی‌اش و تصویرپردازی‌های دروغین و مثبت از جوامع غربی با نظام‌های لیبرال دموکراسی‌اش کارآمدی ندارد. اکنون و در شرایط بحرانی، واقعیات رخ‌نموده ملاک قضاوت خواهد بود، نه تصاویر ساختگی و دروغین؛ اما چرا جمهوری اسلامی برخلاف ناتوانی نظام‌های غربی، کارآمدی خود در مواجهه با بحران کرونا را به نمایش گذاشته است؟ دلیل اصلی این کارآمدی در نظام دینی، وجود همان ارزش‌هایی است که غرب‌گرایان

ادامه از صفحه ۲

ناخوش بودن این جماعت، بیشتر از آن است که با پدیدآیی این بحران، واقعیات آشکار شده است و مردم ایران و خصوصاً جوانان این سرزمین، اکنون با تمرکز بر واقعیات میدانی به قضاوت نشست‌اند. در این قضاوت، مردم با مشاهدات عینی رویدادها و حوادث در جوامع اروپایی و آمریکا، شکست‌های مدیریتی، اخلاقی و فلسفه اجتماعی در نظام‌های لیبرال دموکراسی غربی را با تمام وجود درک می‌کنند؛ اما همین مردم در این قضاوت، کارآمدی و ماهیت کاملاً مردمی، اخلاقی و با توجه به کرامت انسانی نظام دینی با «محوریت ولایت مطلقه فقیه» را هم درک

آتش زیر خاکستر

روابط ترکیه، عربستان سعودی و امارات

سجاد محسنی

کارشناس روابط بین‌الملل

معماهای منطقه‌ای است و مسیر تنش را به سمت وسویی می‌برد که زمان و انرژی زیادی برای بازگشت به نقطه صفر تلف خواهد کرد. قطع رابطه با ایران و قطر، جنگ در یمن، تنش در لیبی، روابط سرد با عراق و اختلاف با سوریه حکایت از این دارد که جبهه عربستان و امارات مسیر پرپیچ‌وخمی برای حل مسائل منطقه‌ای خود دارد. ورود ترکیه به این بحران‌ها نیز ضمن افزایش هزینه‌های اقتصادی ترکیه، حلقه‌های این اختلافات را تا شمال آفریقا کشانده است.

چهارم اینکه روند به گونه‌ای است که نه تنها به نظر نمی‌رسد غرب آسیا به سمت تنش‌زدایی پیش برود، بلکه به نظر می‌رسد منطقه دائماً در حال آفرینش تنش جدید با بازآفرینی اختلافات پیشین است. این سیاست‌ها فقط فضا را برای ورود بازیگران فرامنطقه‌ای، مانند ایالات متحده فراهم‌تر می‌کند؛ اگر فضا به همین منوال پیش برود و در ایالات متحده دوباره ترامپ به قدرت برسد، این احتمال که حتی نیروهای خود را در منطقه افزایش دهد، بیشتر نیز می‌شود.

پنجم اینکه به هر میزان تنش‌ها افزایش می‌یابد، چشم‌اندازهای اقتصادی منطقه‌ای نیز تیره‌تر می‌شود. ترکیه، امارات متحده و عربستان سعودی سه کشوری هستند که تعریف اقتصادی مبتنی بر توریسم و جذب سرمایه از خود ارائه کرده‌اند. با توجه به افزایش تنش میان این کشورها و دامن زدن به ناامنی‌های منطقه‌ای، به نظر نمی‌رسد اقتصاد هر سه کشور بتواند مطابق انتظار مسیر خود را طی کند؛ این موضوع به ویژه برای عربستان سعودی و امارات روشن‌تر به نظر می‌رسد.

در نهایت باید گفت اگر چه تنش در روابط عربستان و امارات با ترکیه پرئوسان و همراه با افزایش و کاهش خواهد بود و شاید در کوتاه‌مدت مسیر خود را تغییر دهد، اما همچنان آتش زیر خاکستر باقی خواهد ماند. اختلافات ژئوپولیتیک، ایدئولوژیک و رویکرد تهاجمی در سیاست خارجی چیزی نیست که برای هیچ‌کدام از کنشگران منطقه‌ای قابل هضم باشد.

امید غیر واقعی

اما و اگرهای حفظ نظام تک‌قطبی از سوی واشنگتن

بهنام محمدی

کارشناس مسائل بین‌الملل

و بعضاً جهانی این دولت‌ها نیست و برای تغییر ساده‌ترین رفتار آنها هزینه‌های زیادی باید پرداخت کند که بعضاً نیز ناکام می‌ماند که این موضوع در تحولات منطقه غرب آسیا کاملاً خودنمایی می‌کند. کاخ سفید با درک این ناتوانی در مقابله با اتحاد ایران، روسیه و چین و با هدف تحت فشار قرار دادن این کشورها، سیاست‌های جدیدی را به صورت متمایز طرح‌ریزی و دنبال می‌کند؛ سیاست‌هایی که گاه با فشار و گاه با تطمیع همراه است.

تلاش آمریکا با توجه به شرایط کنونی در رابطه با چین و روسیه به تطمیع این کشورها برای دور شدن از ایران متمرکز شده است؛ بازی با سطح مبادلات تجاری با یکن یا ارسال پالس همکاری با روسیه در سوریه و منطقه در صورت کاهش روابط با ایران، به این سیاست باز می‌گردد؛ اما باید توجه داشت هر چند واشنگتن بر ایجاد گسست بین این کشورها تمرکز بیشتری دارد، اما در واقع هدف، ناکارآمد کردن هر قدرتی است که در صدد ایستادگی در برابر نظام تک‌قطبی آمریکا است.

در رابطه با ایران نیز، آمریکا با همکاری متحدان اروپایی خود، هم‌زمان در پی اجرای سیاست پلیس خوب و پلیس بد است؛ از سوئی اروپا خود را به مذاکره و ادامه برجام متمایل نشان می‌دهد و از سوی دیگر، آمریکا به دنبال افزایش فشارها و محدودیت‌ها نسبت به تهران است؛ سیاستی که هدف آن ایجاد سراب و امید غیر واقعی برای افزایش کشش تهران به سمت غرب و دوری از شرکای شرقی است. با این وجود، پیامدهایی که ویروس کرونا برای اقتصاد جهانی و اقتصاد آمریکا در پی داشته است و عملکرد ضعیف کاخ سفید در مواجهه با این چالش و همچنین موفقیت چین-برخلاف آمریکا در مهار و کاهش پیامدهای شیوع کرونا، این فرصت را برای یکن مهبیا کرده است تا فارغ از کارشکنی‌های آمریکا، جایگاه خود را به عنوان ابرقدرتی نوظهور تثبیت کند.

دیکتاتور جاه‌طلب در بحران

گسترش روابط هند در خلیج فارس

فارین پالسی: هند طی چند سال گذشته، به‌ویژه در دوره نخست‌وزیری «نارندرا مودی» گام‌های قابل توجهی در روابط با کشورهای خلیج فارس برداشته است. برای یک دولت ملی‌گرای هندو این دستاورد کوچکی نیست؛ به‌ویژه اینکه کشورهای حاشیه خلیج فارس، همچون امارات متحده عربی، شریک دیرینه رقیب هند، یعنی پاکستان، بوده‌اند؛ اما روابطی که دهلی نو در پنج سال گذشته با دقت ایجاد کرده، اکنون با اقدامات ضد مسلمانان هند در معرض خطر قرار گرفته است. تحولات داخلی در هند در رابطه با ۲۰۰ میلیون جمعیت مسلمان این کشور، بر رویکرد محتاطانه دیپلماتیک دولت مودی در خاور میانه تأثیر منفی خواهد گذاشت.

خطای فاحش!

آسیاتایمز: تهران با وجود فشار حداکثری آمریکا طوفان کرونا را از سر گذرانده و این مسئله بیش از همه «دونالد ترامپ» را عصبانی کرده است. در این میان، اقدام ایران به پرتاب موفقیت‌آمیز ماهواره نظامی که همه بخش‌های آن ساخته دانشمندان ایرانی بود، دولت ترامپ را غافلگیر کرد. پیام نهفته در پس این موفقیت، این است که تحریم‌ها مانعی برای پیشرفت ایران نخواهند شد. روشن است که ترامپ دیگر گزینه‌ای ندارد. حالا پس از چند ماه، معلوم شده صدور دستور حمله به سردار سلیمانی نیز خطایی فاحش بوده است؛ ترور وی نه موقعیت ترامپ را در انتخابات تقویت کرد و نه عزم ایران و موقعیت این کشور را در عراق سست؛ بلکه بر سرسختی ایران در برابر ترامپ افزود.

شاهزاده در مخمصه!

بلومبرگ: «بن‌سلیمان» شاهزاده سعودی بیش از هر عضو ارشد دیگر خانواده سلطنتی در ۷۵ سال اتحاد سعودی و آمریکا در حال تبدیل شدن به چهره‌ای غیر قابل قبول است. اکنون در واشنگتن، در هر دو جناح حمایت گسترده‌ای برای اتخاذ اقدامات تنبیهی علیه ریاض وجود دارد. حالا جنگ نفتی‌ای که بن‌سلیمان به راه انداخته، تولیدکنندگان ضرر کرده نفتی آمریکا را هم در صف مخالفانش قرار داده است. همه معتقدند سال جاری، سال موفقیت بن‌سلیمان نخواهد بود. در حال حاضر، شاهزاده در بد مخمصه‌ای گیر افتاده است.

رفتار محتاطانه آنکارا

المانیتور: اردوغان نسبت به سیاست‌های تهاجمی ضد ترکی ریاض و ابوظبی به آرامی برخورد کرده است. یکی از دلایلی که اردوغان ترجیح می‌دهد مستقیماً این کشورها را به چالش نکشاند، این است که آنها به عنوان رقبای اصلی آنکارا، مانند آمریکا یا کشورهای اتحادیه اروپا دیده نمی‌شوند. اردوغان همیشه نسبت به تحریک رهبران سایر کشورهای مسلمان، به ویژه کسانی که به «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا نزدیک هستند، محتاط عمل کرده است. آنکارا به دنبال این است که ببیند آیا سقوط قیمت نفت به کاهش نفوذ ابوظبی و ریاض در آمریکا و همچنین خاورمیانه منجر می‌شود یا نه. بازی به‌زودی عوض خواهد شد؛ این جمله‌ای است که اغلب در آنکارا درباره خلیج فارس شنیده می‌شود.

جهان

شماره ۹۵۱ | دوشنبه ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۹

صداقت

پشت پرده جنجال سازی در مناسبات تهران-کابل

امیر حکمت

کارشناس مسائل افغانستان

موضوع غرق شدن تعدادی از اتباع افغانستانی در مرز مشترک ایران و افغانستان در حوالی منطقه‌ای موسوم به «دهانه ذوالفقار» چندی است که در بسیاری از رسانه‌های پرمخاطب جهان و افغانستان پوشش وسیعی داده شده است. آنچه در این رسانه‌ها مطرح می‌شود، این است که مرزبانان جمهوری اسلامی ایران، ۴۶ تن از اتباع افغانستانی را که قصد ورود غیر مجاز به ایران داشته‌اند، دستگیر کرده و پس از شکنجه، آنها را به جریان سیلابی «هریرود» انداخته‌اند. در پی این ماجرا، فضای رسانه‌ای شدیدی علیه ایران ایجاد شده است، حتی جمعیتی اعتراض‌آمیز مقابل سفارت جمهوری اسلامی ایران در کابل شکل گرفت که به صدور قطعنامه‌ای علیه ایران از سوی به‌ظاهر معترضان مردمی منجر شد. با وجود تکذیب این اقدام از سوی سخنگوی وزرات امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و همچنین اعلام وقوع این اتفاق در خاک افغانستان، کمیته حقیقت‌یابی با فرمان رئیس‌جمهور افغانستان تشکیل شده است و با ایزنی‌های صورت‌گرفته از سوی طرف افغانستانی، مقرر شد تیمی از جانب ایران نیز به محل حادثه اعزام شود و جریان را بررسی نماید. از نکات قابل توجه در این جریان، اتخاذ مواضع تند و بی‌سابقه مقامات رسمی افغانستان علیه جمهوری اسلامی است. پرسشی که اینجا به ذهن می‌رسد، این است که دلیل این حجم از جنجال‌های سیاسی و تبلیغاتی قبل از اثبات ماجرا چیست؟ پاسخ را می‌توان با رصد فضای رسانه‌ای افغانستان طی ماه‌ها و سال‌های اخیر پیدا کرد؛ فضایی که در آن دائماً اخباری مبنی بر بدرفتاری مرزبانان ایرانی با اتباع افغانستانی، مشکلات معیشتی و امکاناتی آنها در ایران، حمایت ایران از طالبان و تجهیز و تسلیح آنها، وزیر سؤال بردن سیاست‌های ایران در افغانستان مطرح می‌شود. حقیقت این است که جریانی هدایت‌شده و هدفمند در منطقه با هدایت بازیگران مخرب بین‌المللی و منطقه‌ای، یعنی آمریکا و رژیم سعودی، عملیات روانی گسترده و مستمری را علیه جمهوری اسلامی به پیش می‌برد و از هر دستاویزی که بتواند در این زمینه همجه‌ای علیه ایران وارد کند، بهره می‌برد؛ از این‌رو جنجال‌های تبلیغاتی غرق شدن اتباع افغانستانی را باید به عنوان جزئی از برنامه کلی و هدفمند عملیات روانی علیه جمهوری اسلامی ایران ارزیابی کرد. از بین بردن زمینه‌های هم‌گرایی بین ایران و افغانستان، تحریک روابط اقتصادی ایران و افغانستان و حذف افغانستان از گردونه ظرفیت دور زدن تحریم‌ها مصافح بر تخریب وجهه جمهوری اسلامی ایران نزد افکار عمومی افغانستان و همراهی آنها با پروژه‌های ضد ایرانی آینده، از جمله اقدام نظامی از خاک افغانستان علیه جمهوری اسلامی، از مهم‌ترین تأثیراتی است که جریان عملیات روانی جاری علیه ایران می‌تواند در مناسبات بین تهران-کابل ایجاد کند. در این میان نباید از نقش دولت «اشرف غنی» نیز غفلت کرد؛ به این معنا که دولت اشرف غنی که اساساً نزدیکی جدی با مواضع کاخ سفید و دولتمردان واشنگتن دارد، برای کسب رضایت آنها از تصمیم و رویدادی برای تحت‌الشعاع قرار دادن روابط کابل با تهران استفاده می‌کند تا به زعم خود بتواند همراهی بیشتر آمریکایی‌ها با خود را شکل بدهد.

یادداشت

پرهزینه و کم فایده

حمیدرضا جوانبخت

خبرنگار

ماهیت حذف صفرها از پول ملی برای اقتصادهایی که در بلندمدت دارای تورم‌های ساختاری بودند، اقدامی درست و به جاست؛ اقدامی که البته باید در شرایط و زمان مناسب خود رخ دهد تا نتایج مناسب حاصل شود. یکی از این شرایط، ایجاد ثبات یا وضعیت پایدار در اقتصاد آن کشور است. این در حالی است که در شرایط فعلی اقتصاد ایران، حتی به فرض حذف صفرها از پول ملی، به علت حل نشدن مشکل تورم و وجود شرایط ناپایدار اقتصاد، این صفرها پس از گذشت چند سال مجدداً به اقتصاد باز خواهند گشت؛ در واقع حذف صفرها اثر مثبتی بر اقتصاد ایران نخواهد داشت؛ بلکه در اقتصادهایی که اصلاحات ساختاری در آنها انجام شده است، هم‌زمان یا بعد از انجام این اصلاحات، حذف صفرها به سبب بازگشت حیثیت پول ملی انجام می‌شود؛ ضمن اینکه در بیان نامناسب بودن زمان اجرای این طرح در شرایط فعلی، می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

۱- هزینه‌های اجرای این طرح؛ با اجرای این طرح باید تمام پول‌های فیزیکی، اعم از اسکناس و سکه‌های موجود در سطح کشور، به علت تغییر واحد پولی و بی‌اعتبار شدن پول‌های موجود از زمان اجرای این طرح، جمع‌آوری شود. در کنار جمع‌آوری پول‌های موجود، باید به همین میزان اسکناس و سکه جدید چاپ و توزیع شود. طبیعتاً جمع‌آوری پول‌های موجود و توزیع پول‌های جدید هزینه‌های زیادی را بر اقتصاد کشور تحمیل خواهد کرد؛ در کنار این موضوع، لزوم تغییر نرم‌افزارهای استفاده شده در بانک مرکزی و سیستم چاپ پول یکی دیگر از هزینه‌های اجرای این طرح است؛ هزینه‌هایی که چیزی حدود ۳ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود.

۲- این اقدام هیچ تغییری در قدرت خرید شهروندان ایجاد نخواهد کرد؛ برای نمونه اگر دستمزد یک کارمند در شرایط فعلی سه میلیون تومان باشد، با حذف چهار صفر، حقوق وی ۳۰۰ تومان خواهد شد، در این میان اگر قیمت یک کالا ۱۰ هزار تومان باشد، با حذف چهار صفر، قیمت آن یک تومان خواهد شد. کاهش قیمت اسمی یک کالا از ۱۰ هزار تومان به یک تومان به معنای افزایش قدرت خرید شهروندان نیست؛ چراکه حقوق سه میلیون تومانی یک کارمند نیز به ۳۰۰ تومان تبدیل شده است؛ اگرچه ممکن است به لحاظ کاهش اسمی قیمت کالا و خدمات، نوعی آرامش روانی در جامعه ایجاد شود؛ اما این آرامش زمانی به صورت حقیقی وجود خواهد داشت که قدرت خرید شهروندان افزایش یابد؛ بنابراین در شرایط فعلی اجرای این طرح هیچ توجیه اقتصادی ندارد.

۳- عدم تناسب مزایا و معایب؛ در شرایط فعلی احتمالاً نکته مثبت و نتیجه اجرای این طرح در اقتصاد ایران، بار روانی مثبت در خوانش اعداد و ارقام قیمت‌هاست؛ در واقع با این کار دیگر نیازی به نگارش ریال و خوانش تومان در محاسبات بانکی و حسابداری نیست و با حذف چهار صفر، محاسبه اعداد بزرگ در عملیات حسابداری با سهولت بیشتری انجام خواهد شد. طبیعتاً این نتایج مثبت با هزینه‌های اجرای این طرح در شرایط فعلی به هیچ وجه هم‌خوانی ندارد.

بررسی مصوبه مجلس پیرامون تغییر واحد پول ملی
در گفت‌وگوی صبح صادق با سیدبهاء‌الدین حسینی‌هاشمی

صفرها می‌روند تورم می‌ماند!

میلااد شکری

خبرنگار

مجلس شورای اسلامی کلیات طرح حذف چهار صفر از پول ملی را که در چند سال گذشته کش و قوس‌های فراوانی را پشت سر گذاشته است، به تصویب رساند. اگرچه بانک مرکزی و دولت حذف چهار صفر از پول ملی را به عنوان ضرورتی برای اقتصاد ایران عنوان می‌کنند، در شماره گذشته نیز در گفت‌وگو با علی قاسمی، کارشناس ارشد اقتصادی نگاه و دلایل موافقان این طرح را تبیین کردیم، در این شماره و با توجه به اهمیت بررسی همه‌جانبه مسئله، با «سیدبهاء‌الدین حسینی‌هاشمی» از کارشناسان بانکی و مخالفان اجرایی شدن حذف چهار صفر در برهه کنونی گفت‌وگویی ترتیب دادیم که در ادامه می‌خوانید:

حذف چهار صفر از پول ملی چه منافع و عوایدی برای اقتصاد به همراه دارد؟

حذف چهار صفر از پول ملی نشان می‌دهد اقتصاد کشور دچار تورم مزمن شده است و شمارش واحد پول برای مردم کشور، نظام حسابداری، بازرگانی، حمل‌ونقل، مبادلات و معاملات ما مشکل ایجاد کرده است. بر این اساس مسئولان دولتی و حکومتی به دنبال حذف چهار صفر از پول ملی هستند. در واقع حذف چهار صفر از پول ملی در یک اقتصاد تورمی، راه‌حلی برای ساده کردن حساب و کتاب‌ها در اقتصاد کشور است؛ بنابراین در بهترین حالت، این اقدام برای تغییر وضعیت به کاهش تورم منجر نخواهد شد، بلکه صرفاً به تغییرات اسمی منجر می‌شود.

یعنی حذف چهار صفر از اقتصاد کشور نمی‌تواند به تغییر مطلوبی در اقتصاد ایران منجر شود یا به نوعی تحول یا اتفاقی مثبت رخ دهد؟

حذف چهار صفر از پول ملی هیچ اثر مطلوبی بر اقتصاد کشور ندارد. این موضوع به کاهش یا رفع تورم از اقتصاد منجر نخواهد شد و هیچ‌گونه رونق اقتصادی نیز با این اقدام رقم نمی‌خورد؛ در واقع این کار اصلاً طرح و پروژه ویژه‌ای نیست که بتوان روی آن مانور داد.

پس چرا برخی کشورها این اقدام را انجام داده‌اند؟

وضعیت و شرایط کشورها با هم متفاوت است. در وضعیت امروز اقتصاد ایران حذف چهار صفر از اقتصاد کشور مطلوب نیست؛ یعنی زمان درستی برای انجام این کار در نظر گرفته نشده است؛ اگر حذف چهار صفر در

زمان مطلوب خود انجام شود، حتماً برای اقتصاد مفید خواهد بود؛ اما در وضعیت کنونی اقتصاد ایران که کشور با رکود تورمی و مشکلات متعددی روبه‌روست، حذف چهار صفر به نوعی موجب سرخوردگی یا شکست غرور ملی است؛ مثلاً اگر چهار صفر ۱۰۰۰۰ را حذف کنیم، یعنی ده هزار برابر تورم را کم یا آن را کوچک کرده‌ایم که در صورت بازگشت صفرها به اقتصاد قطعاً با مشکلات متعددی روبه‌رو می‌شویم؛ لذا حذف چهار صفر از پول ملی زمانی باید اجرا شود که اقتصاد در شرایط رونق باشد؛ به این معنا که حداقل اقتصاد کشور چند سالی با چالش تورم روبه‌رو نباشد و تورم از اقتصاد رخت بسته باشد. حذف چهار صفر از پول ملی زمانی می‌تواند مفید باشد که اقتصاد با رشد اقتصادی مواجه باشد و ما از دوره رشدهای منفی اقتصادی خلاص شده باشیم و شرایط رقابتی در اقتصاد وجود داشته باشد؛ یعنی بازار در وضعیت رقابتی به سر برسد و هیچ گروهی به صورت انحصاری نتواند بر بازار، اعم از عرضه یا تقاضا تأثیر بگذارد. زمانی می‌توان چهار صفر از پول ملی حذف کرد که تراز پرداخت خارجی مثبت باشد؛ به این معنا که کسری بودجه در حداقل‌ترین رقم ممکن باشد، اقتصاد کشور تحریم نباشد، اقتصاد با بحران‌های مختلفی مواجه نباشد... شرایطی که هیچ‌کدام در اقتصاد امروز ما وجود ندارد؛ پس شرایط برای حذف صفرها از پول ملی مهیا نیست.

یعنی شما بر این باورید که در شرایط کنونی اقتصاد؛ صفرها به پول ملی برمی‌گردند؟

زمانی مردم با بازگشت صفرها مواجه نمی‌شوند که اقتصاد در رونق و پول ملی

تقویت شده باشد، در غیر این صورت بازگشت صفرها به پول ملی بسیار محتمل است. شرط مخصوص بازنگشتن صفرها، از بین رفتن تورم در اقتصاد است؛ اما در حال حاضر ما با تمام این عارضه‌ها روبه‌رو هستیم؛ تورم در کشور بالای ۴۰ درصد است و کشور تحت شدیدترین تحریم‌های ظالمانه قرار دارد، دولت کسری بودجه بالایی دارد و اقتصاد به هیچ وجه در شرایط رقابتی کامل نیست. وقتی در اقتصادی بیکاری به صورت فزاینده‌ای وجود دارد، نشان می‌دهد ما در حال حاضر دست به کاری زدیم که به احتمال زیاد به بازگشت تعدادی از صفرها یا همه صفرهای حذف‌شده مجبور می‌شویم.

حذف چهار صفر از پول ملی چه بار روانی بر جامعه دارد؟

این اقدام قطعاً در کوتاه‌مدت در معاملات و مبادلات اختلال ایجاد می‌کند؛ هر چند که حذف چهار صفر از پول ملی به گفته مسئولان در مدت دو تا سه سال اتفاق می‌افتد، اما در معاملات صورت گرفته تا عادی شدن آن برای مردم ایجاد اختلال می‌کند. از سوی دیگر، شما وقتی ۵ میلیون تومان حقوق بگیرید، با حذف صفرها در اصل شما ۵۰۰ تومان حقوق گرفته‌اید.

وقتی به شما چنین رقمی به عنوان حقوق یا دستمزد اعلام شود، قطعاً دچار توهم و مشکل تردید نسبت به گذران امور زندگی می‌شوید، یا مثلاً قیمت کالایی ۱۰۰۰۰ تومان بوده، الآن ۱ تومان شده است، این مسئله ما را دچار مشکلاتی می‌کند که در درازمدت با آن مواجه می‌شویم. قطعاً اینکه بازرگانان برای محاسبات خود و کلان، خودشان را به وضعیت جدید عادت بدنند، زمان‌بر است و مشکلاتی را به

مردم عارض می‌کند؛ اما بعد از گذشت زمان مشخصی، به تدریج رقم‌های جدید ملکه ذهن مردم می‌شود و به حساب و کتاب با آن عادت می‌کنند.

برخی کارشناسان معتقدند حذف چهار صفر از پول ملی ممکن است سبب تورم شود، آیا این تحلیل را درست می‌دانید؟

می‌تواند موجب تورم کوچک یا به عبارتی خفیف در اقتصاد شود؛ این تورم ناشی از این است که فروشنده‌ها به همین راحتی تمایلی به حذف چهار صفر از قیمت‌ها ندارند، یا مثلاً ممکن است یکی یا دو صفر را نگه دارند. با توجه به اینکه محاسبه برای برخی تا مدت‌ها سخت خواهد بود، تا زمانی که با شرایط و نرخ‌های جدید خود را تطبیق دهند، دچار دردهایی می‌شویم که کمی تورم در آن دور از ذهن نیست.

آیا می‌توان از تجربه کشورهای دیگری که صفرها را از پول ملی خود حذف کرده‌اند، مواردی را آموخت؟

حتماً، ترکیه، روسیه، برزیل، آرژانتین، ونزوئلا و برخی کشورهای آفریقایی صفرها را از پول ملی خود حذف کرده‌اند، هر چند برخی از این کشورها بعد از حذف صفر دچار بحران مقطعی شدند، اما بعد به حالت رونق و تعادل رسیدند؛ حذف کردن صفر در این اقتصادها به نوعی راحت کردن حساب و کتاب بود؛ اما نباید مانند برخی کشورهای آفریقایی یا روسیه سیاست‌گذاری کنیم که عملکرد غلط ما به بازگشت چندباره صفرها به پول ملی منجر شود.

افزوده

انباشت تورم چیست؟

«تورم» عبارت است از میزان رشد قیمت کالاها و خدمات که بنا بر دلایلی، مانند کاهش عرضه، افزایش تقاضا، کاهش ارزش پول ملی، افزایش هزینه‌های تولید و... رخ می‌دهد؛ اما شیوه محاسبه تورم البته روش‌های مختلفی نیز دارد، معمولاً فاصله‌های زمانی مشخص و محدودی را پوشش می‌دهد چنانکه در هر کشور به صورت ماهانه و سالانه اعلام می‌شود. اما «انباشت تورم» نرخ مجموعه این تورم‌ها در یک بازه زمانی بسیار طولانی‌تر را نشان می‌دهد؛ مثلاً اعلام می‌شود که انباشت تورم در دهه ۱۳۸۰ رقمی حدود ۲۰۰ درصد بوده است.

شاخص

معضل جدید آمریکا

بر اساس گزارش «رویتز»، دفتر پروژه سرمایه‌گذاری چین-آمریکا در آخرین گزارش خود اعلام کرده است، چینی‌ها در سال ۲۰۱۹ فقط ۵ میلیارد دلار در آمریکا سرمایه‌گذاری کرده‌اند که این رقم نسبت به سال قبل، کاهش داشته و کمترین میزان از زمان بروز رکود بزرگ اقتصادی در ۱۰ سال پیش تاکنون بوده است. اعمال محدودیت در خروج سرمایه در چین، افزایش قوانین نظارتی در ایالات متحده آمریکا، کاهش رشد اقتصادی چین و تشدید تنش تجاری بین دو کشور در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ از علل این کاهش می‌باشد.

منهای نفت

راه طی شده!

تحقق ایران قوی در حوزه اقتصادی بدون شناخت مسئله و بهره‌گیری از تجربیات کشور خودمان در سال‌های وابستگی به نفت و نیز شناخت تجربیات سایر کشورها در این زمینه، محقق نخواهد شد. به‌طور معمول، کشورهای نفتی دارای برخی مسائل و مشکلات اقتصادی هستند که این مشکلات در اکثر این کشورها مشابه است. در علم اقتصاد، ادبیات گسترده‌ای درباره این موضوع شکل گرفته است که چرا کشورهای نفتی با وجود برخورداری از منابع عظیم، به‌طور معمول رشدهای اقتصادی پایین و شرایط نامناسب اقتصادی را تجربه می‌کنند؟

شب عید فطر همانند شب قدر

گفتاری از حجت الاسلام والمسلمین علیرضا پناهیان

بیش از شب قدر بخشیده شود. شب عید فطر در زمین و آسمان جشن است؛ خداوند هر بنده گناهکاری را می بخشد، به اندازه کل ماه رمضان که بخشیده است، شب عید فطر می بخشد.

اولیای خدا شب عید فطر تا صبح نمی خوابند، حیفاتشان می آید که بخوابند. آدمی که شب عید فطر را نخوابد، صبح برای نماز عید فطر مست خواب است؛ آن مستی، مستی قشنگی است، مستی نماز عید فطر زیاست.

مکرر دعا می کنیم که خدایا هر چه به پیامبر (ص) و آل پیامبر (ع) دادی، به من هم بده و هر خطر و ضرری که به آنها نرساندی، به من هم

قرآن می فرماید: «خداوند متعال همان است که بزرگتر و در اوج غناست.» آداب دریافت کردن از این خدای بزرگ آن است که کوچک شویم؛ پس اولین ذکر نماز الله اکبر است؛ یعنی خدایا من کبریایی تو را فهمیدم که آداب ذکر را رعایت می کنم. «اقم الصلاة لذکری»؛ اصلی ترین ذکر ما نماز است. ببینید در نماز چقدر تواضع هست؛ رکوع و دو سجده در هر رکعت است و مداماً الله اکبر هست.

لذا مرحوم آیت الله بهجت می فرمود: نماز فقط اول وقت باشد، به همه جا می رسد.

شب عید فطر را از دست ندهیم؛ این شب همانند شب قدر است، حتی شاید انسان

دین

شماره ۹۵۱ | دوشنبه ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۹

صداقت

آیه

تبری از ساکتین

محمد عینی زاده موحد
دکترای تفسیر تطبیقی قرآن

انسان ها در هر اردویی که باشند، اگر درایت و تعقل آن را انتخاب نکرده و ناخواسته در آن قرار گرفته باشند، طبیعی است نسبت به اهداف و شرایط آن اشرف کافی نداشته یا به آنها پایبند نباشند؛ افزون بر این، ممکن است بعضی از اعضای جامعه در گذر زمان دچار استحاله شوند و به آرمان ها و هدف های نهضت پشت کنند؛ برخی هم ممکن است هدف تبلیغات یا نفوذ دشمن قرار گیرند؛ این افراد چه بی تفاوت باشند و چه آنکه در دامن دشمن غلتیده باشند، باید از سوی اعضای جامعه شناسایی و دوباره به اردوی حق جذب شوند و اگر جذب نشدند، باید شامل تبری شوند.

در حقیقت، یکی از جلوه های تبری، تبری از انسان های بی طرف و بی حرکت است، اگر چه به ظاهر در جبهه حق باشند. این قاعده ناشی از مبنای تاریخی صف بندی حق و باطل است؛ یعنی در این میدان، حد وسط و منطقه امن و سلامت وجود ندارد؛ هر کس از صف توحید و ولایت حق جدا شد و ولو به خیال خود در وسط بماند ملحق به جبهه طاغوت است؛ بی طرفی در اینجا واژه ای بی معناست. به روایت شیخ مفید، حضرت امیر (ع) فرموده اند: «هر که با ما نباشد، بر ماست.»

حضرت آیت الله العظمی خامنه ای در کتاب «پیشوای صادق» روایتی را از امام صادق (ع) می آورند که در آن اوضاع جامعه اسلامی پس از شهادت حضرت سیدالشهدا (ع) بیان شده است که فقط چند نفر انگشت شمار ثابت ماندند و از دین و ایمان خود منحرف نشدند. حضرت درباره «یحیی بن ام الطویل» یکی از این شخصیت های تأیید شده که در آن برهه بر ایمان خود پایدار ماند و همچون دیگران که به سان مگس گورد اراده حاکمان می چرخیدند، منحرف نشد، بیان می کند او وارد مسجد پیامبر (ص) می شد و با صدای بلند از کسانی که ادعای ولایت داشتند، اما ساکت نشسته بودند و با حکام جور کنار می آمدند و بر وضع موجود اعتراض نمی کردند، اعلام برائت می کرد و ایس آن را که یسار ان ابراهیم خلیل (ع) می خواندند، بر آنان تلاوت می کرد: «كَفَرْنَا بِكَ وَ بَدَا بَيْنَنَا وَ بَيْنَكَ الْعَدَاوَةُ وَ الْبُغْضَاءُ أَبَدًا» (ممتحنه ۴)

در «تحف العقول» هم از امام سجاده (ع) چنین نقل شده است: «نشانه زاهدان در دنیا، که از دنیا چشم پوشیده و به آن بی رغبتند، این است که هر دوست و یاری را که با آنان هم عقیده و هم فکر و هم دل و هم خواست نیست، ترک می کنند.» این بیان به ما می آموزاند که باید با دیگرانی که اهداف ما را دنبال نمی کنند، انگیزه ما را ندارند و دنبال تحقق حکومت علوی و حکومت حق نیستند، غریبه و بیگانه باشیم. امام سجاده (ع) همچنین می فرماید: «رفت و آمد و برخورد شما با کسانی که اراده شما و فکر و راه شما را نمی پیمایند و ندارند و هدف نمی گیرند، باید رفتاری غریبهوار و بیگانهوار باشد و آنها را باید ترک کرد.» به این ترتیب باید مرزهای اعتقادی و فرهنگی را در میان اعضای جبهه حق هم شناخت و کسانی که به ظاهر در جبهه حق هستند، اما از نظر افکار و کردار در اردوگاه دشمن قرار دارند، شناسایی کرد و نسبت به آنان تبری جست.

سلوک

دشمن خدا بهره ای از دنیای خود نمی برد

به مناسبت ۲۴ رمضان، روز به درک واصل شدن سرسخت ترین دشمن رسول خدا (ص)

سید حسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

خداوند قرآن را کتاب هدایت قرار داده و در آن از سرگذشت انسان هایی گفته است که در این دنیا، خوب یا بد، زندگی کرده اند. این داستان ها به این علت بیان شده اند که فرزندان آدم برای قدم گذاشتن در مسیر زندگی و رسیدن به منزل مقصود چراغ راهی داشته باشند و گرفتار وسوسه های شیطان نشوند. وقتی از قوم عاد و لوط می گوید و رفتار های زشت آنان را دلیل عذابشان می داند، یعنی انسان ها باید راهی درست در پیش گیرند تا سر نوشتشان نیک باشد؛ به همین علت وقتی نام فردی در قرآن می آید که دوست یا دشمن خداوند بوده است، اول باید شاخصه های دوست یا دشمن خدا را بشناسیم و دوم در راه دوستان خداوند برویم و از راه و رفتار دشمنان خدا دوری کنیم؛ اما آیا انسان ها عبرت می گیرند؟

خداوند در قرآن و در سوره «مسد» نام یکی از لجاج ترین دشمنان اسلام و پیامبر خدا (ص) را ذکر می کند؛ کسی که به هر کاری دست زد تا پیامبر (ص) را بیازارد و مردم را از گرد او

پراکنده کند و او کسی نیست جز «ابولهب». دقیقاً مشخص نیست علت دشمنی ابولهب و همسرش با رسول خدا (ص) چه بود؛ اما همین قدر می دانیم که آتش دشمنی اش با اسلام، مسلمین و پیامبر اسلام (ص) هر لحظه برافروخته تر و سوزاننده تر می شد.

او میسران قریش که تصمیم به قتل پیامبر (ص) گرفته بودند، حضور داشت و به این تصمیم رأی مثبت داد؛ چنانکه قبلاً به این اقدام دست زده بود. او در جنگ بدر حضور پیدا نکرد، اما فردی را به جای خود تجهیز و به جنگ فرستاد. ابولهب هفت روز پس از جنگ بدر بر اثر بیماری پوسستی به درک واصل شد. دوشب بدن او روی زمین ماند و کسی او را دفن نمی کرد تا به این بیماری دچار نشود، تا جایی که بوی تعفنش همه را آزار می داد. پس از آن بود که به پیشنهاد مردی از قریش بدون لمس کردن نعشش او را روی تخته چوبی گذاشتند و به بیرون مکه بردند و آن قدر سنگ رویش ریختند تا مدفون شد.

تفسیر «معجم البیان» در ذیل آیه شریفه «و انذر عشیرتک الاقرین» از ابن عباس روایت آورده است: «وقتی این آیه نازل شد، رسول خدا (ص) بر بالای صفارفت و با بلندترین صوتش فریاد زد: یک خبر مهم، قریشیان بدون درنگ دورش جمع

شدند و پرسیدند: چه شده است مگر؟ فرمود: به نظر شما اگر خبری بد هم که فردا صبح یا امروز عصر دشمنی بر سر شما می آید، از من می پذیرید یا نه؟ همه گفتند: بلی، برای اینکه ما از تو دروغی نشنیده ایم. فرمود: هم اکنون شمارا انذار و هشدار می دهم از عذابی سخت که در انتظار شماست. ابولهب گفت: تا لک (مرگت باد) برای این همه ماسا صدا زدی و اینجا جمع کردی؟ و خدای عزوجل در پاسخ وی سوره مسد را نازل کرد.

طارق محاربی نقل می کند: «روزی در بازار ذی العجیز [ظاهر از بازارهای مکه بوده است] جوانی را دیدم که می گفت: ایها الناس، قولوا لا اله الا الله تفلحوا؛ و مردی از پشت سر به پای او سنگ می زد و پای او را مجروح کرده بود و فریاد می زد: ایها الناس، ایته کذاب؛ او دروغ می گوید، سخنی از وی باور نکنید. پرسیدم: این شخص کیست؟ گفتند: آن محمد (ص) است که خود را پیامبر معرفی می کند و این عمویش، ابولهب است که او را تکذیب می کند.»

خداوند در سوره مسد نکات قابل ملاحظه برای عبرت پذیران ذکر کرده است؛ از جمله اینکه اگر انسانی به دشمنی با اسلام و پیامبرش اقدام کند، بهره ای از این دنیا و هر چه به دست می آورد، ندارد؛ بر همین اساس سوره «مسد» در مقام

ویروسی برای غفلت زدایی

برداشتی قرآنی در باب شیوع کرونا

آنها را نمی دیدیم که از شرم نداشتن لباس و کفش نو، آجیل، شیرینی و تنقلات عید نوروز، خود را در خانه حبس می کردند و از عید نفرت داشتند. آمده ای تا به ما بچشانی درد خانه نشینی ایتم نیاز مند را: «یحسبهم الجاهل اغنیاء من التعفف» (بقره/ ۲۷۳)

تو آمده ای مُردن فقیر و غنی را یکسان کنی. آمده ای تا مجلس ختمی در کار نباشد، از دحامی در کار نباشد، تا آن کس که نه ثروت دارد و نه طائفه و جمعیت، گرفتار شرم و خجالت نشود. تو آمده ای تا مرگی که حقیقت زندگی ماست خیلی نزدیک نشان دهی: «اینهم یرویه بعیداً و نراه قریباً» (معارج/ ۶ و ۷)؛ تو آمده ای تا بر بشر نعمت سلامتی اش را گوشزد نمای و بگویی که خدا به تو بدهکار نیست؛ ای انسان، این تویی که تا عمر داری بدهکار خدایی: «اعملوا آل داوود شکرأ و قلیل من عبادی الشکور» (سبأ/ ۱۳) تو آمده ای که به یاد بیآوری خدایی را که بشر فراموش نموده بود: «و لا تکنوا کالذین نسوا الله فأنساهم أنفسهم اولئک هم الفاسقون» (حشر/ ۱۹)؛ تو آمده ای تا از مکر و تزویر دغل کاران بدسگال دنیا پرده برداری و آنان که خود را مهد تمدن معرفی

حجت الاسلام غلامرضا گوردزی

مسئول نمایندگی ولی فقیه در سپاه حفاظت ولی امر

«ولنبولنکم بشیء من الخوف و الجوع و نقص من الاموال و الأئس و الثمرات و بشر الصابین» (بقره/ ۱۵۵)

کرونا، تو کدامین سرباز نامرئی خدا هستی که همه خلایق را بدون نگاهبان در خانه های شان حبس و زندانی کرده ای «ولله جنود السماوات و الارض» (فتح/ ۴ و ۷)؛ که بی سر و صدا و بدون اینکه چشمی بتواند تو را ببیند، در قوی ترین مکان های محافظت شده با نگاهبان مسلح، نفوذ می کنی: «وان یمسک الله بضر فلا کاشف له الا هو» (یونس/ ۱۰۷)؛ که زندگی را بر انسان ها همچون روز قیامت نموده ای و انسان از برادر، خواهر، پدر، مادر، فرزند، همسر، قوم، خویش، دوست و بیگانه فاصله می گیری: «یوم یفر المرء من اخیه و اقره و آبیبه و صابجته و بنیه لكل امری منهم یومئذٍ شأن یغنیه» (عبس/ ۳۷-۳۴)؛ که در کشتن

تقویم انقلاب

نماز تاریخی عید فطر

سیدمحمدحسینی

مورخ و پژوهشگر

روزهای پایانی ماه مبارک رمضان در تقویم تاریخی انقلاب اسلامی جایگاه ویژه‌ای دارد و یکی از مؤثرترین عوامل قدرت معنوی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ دانسته می‌شود. مردم روزه‌دار با بر پا داشتن نمازهای جماعت، مجالس ذکر و دعا و درخواست از خداوند، تحولات حیرت‌انگیزی را در تابستان گرم آن سال رقم زدند. به مناسبت ماه رمضان بود که سازمان، ساختار و برنامه‌های جامعه روحانیت مبارز تهران شکل گرفت و به انسجام بیشتری رو نهاد و انمه جماعت مساجد به تبادل اخبار و اطلاعات، تحلیل سیاسی- اجتماعی از اعلامیه‌های امام خمینی (ره)، تظاهرات خیابانی مردم و مسائل دیگر موفق شدند که هیچ قدرتی از عهده مهار آن بر نمی‌آمد. به جرت می‌توان ادعا کرد لیالی قدر در ماه رمضان سال ۱۳۵۷ نتیجه‌ای از نجات‌بخش داشت؛ چون همدلی و هم‌صدایی را بین مردم و نهادهای معنوی دینی به وجود آورد که یکی از نمادهای شاخص آن نماز عید فطر آن سال بود.

برگزاری نماز عید فطر در چند نقطه تهران تدارک دیده شد؛ در شرق تهران، در میدان شهدا به امامت یحیی نسوری، در غرب تهران، در حاشیه خیابان محمدعلی جناح به امامت آقای مروارید و در شمال تهران نیز نماز به امامت محمد منتح در تهیه‌ای قیطره برگزار شد که از برجسته‌ترین و مؤثرترین آنها بود؛ در این جماعت بود که پس از اقامه نماز، شهید محمدجواد باهنر طی سخنانی اعلام کرد بر اساس تصمیم جامعه روحانیت تهران، روز جمعه ۱۶ شهریور به منظور گرامی داشت یاد شهدای ماه رمضان تعطیل است. در پایان سخنرانی شهید باهنر که حدود ساعت ۹ صبح بود، انبوه جمعیت نمازگزار اقدام به راهپیمایی گسترده‌ای نمود؛ جمعیت از تپه‌های قیطره به سمت جنوب به حرکت در آمد و در ادامه راهپیمایی، هر لحظه به جمعیت افزوده می‌شد. در غرب تهران نیز راهپیمایی دیگری از بیابان‌های کن تا میدان راه آهن رقم خورد. تظاهرات قیطره که از جمعیت و گستردگی بیشتری برخوردار بود، بعد از ساعاتی مقابل حسینیه ارشاد رسید و سخنرانی کوتاهی انجام شد. انبوه نیروهای مسلح نظامیان ارتش با ماشین‌های مخصوص خود گارد گرفته بودند و خود را آماده درگیری می‌دیدند. این نقطه که محل تلاقی مردم و ارتش بود، ادامه یا توقف راهپیمایی را رقم می‌زد؛ اما اتفاق بسیار جالبی افتاد؛ مردم سربازان و سایر درجه‌داران را در محاصره خود گرفتند و پس از اندکی سکوت، حلقه‌های گل را که از قبل آماده شده بود، به گردن آنها انداختند و آنها را در آغوش گرفتند و مردم یک‌صد فریاد زدند: ارتش برادر ماست، خمینی رهبر ماست. این پیوند مبارک ارتش و مردم ناشی از برکات ماه رمضان، لیالی قدر، عید فطر و نماز عید بود. راهپیمایی ادامه داشت و تا پایان روز به طول انجامید. کسبه و ساکنان محلی از این جمعیت استقبال و با آب سرد، شربت و شیرینی از آنها پذیرایی می‌کردند. این پدیده مبارک برای سران رژیم و شاه‌گران تمام‌شد و تلاش کردند ارتش را روبروی ملت قرار دهند که نتیجه آن را در ماجرای ۱۷ شهریور ۱۳۵۷ شاهد بودیم.

مصطفی جوان

پژوهشگر تاریخ

یکی از حوادث پر مناقشه سال‌های ابتدایی پیروزی انقلاب اسلامی، اختلاف بر سر شکل‌گیری کابینه دولت «محمدعلی رجایی» در زمان ریاست جمهوری «ابوالحسن بنی‌صدر» بود. طبق قانون اساسی، پیشنهاد وزیران به رئیس‌جمهور از جانب نخست‌وزیر صورت می‌گرفت و تأیید و معرفی آنها به مجلس با رئیس‌جمهور بود.

پس از انتخاب رجایی به نخست‌وزیری، از همان آغاز بر سر انتخاب کابینه اختلافات جدیدی به وجود آمد. در این مقطع دیدگاه‌های طرفین درباره کابینه متفاوت بود. رجایی بر کابینه یک‌دست و بنی‌صدر بر کابینه ائتلافی تأکید می‌کرد. از آنجا که رجایی و بنی‌صدر از پیش‌بینی متفاوت بر خوردار بودند، صلاحیت‌ها و لیاقت‌های افراد نیز در اندیشه هر یک از آنها متفاوت بود و هر یک معیارهایی درباره وزرا داشتند. بنی‌صدر خواستار این بود که کابینه‌ای ائتلافی را از همفکران خود انتخاب کند و تمایل نداشت وزرا از نهادهای انقلابی، که غالباً افرادی متعهد و انقلابی بودند، باشند و فقط بر تخصص تأکید می‌کرد. رجایی در این باره نظری مخالف رئیس‌جمهور داشت و همانند حزب جمهوری اسلامی بر اهمیت تعهد در کنار تخصص پافشاری می‌کرد؛ وی معتقد بود برای اینکه بتواند کشور را اداره کند، باید کابینه‌ای یک‌دست از نیروهای انقلابی و متعهد شکل گرفت.

رجایی طی جلسه‌ای با حضور نمایندگان از نهادها و نیروهای انقلابی، نظر آنها را در گزینش و انتخاب وزرا جویا شد. در این جلسه وی بار دیگر بر سیاست کلی انتخاب وزیران، یعنی مکتبی، انقلابی و مقلد امام خمینی بودن، تأکید کرد و از شرکت‌کنندگان خواست افراد پیشنهادی خود را به صورت مکتوب معرفی نمایند. رجایی در دیدار و مشورت با امام خمینی (ره)، در اول شهریور ۱۳۵۹، توضیحاتی درباره روند انتخاب کابینه به اطلاع ایشان رساند. فردای آن روز رجایی در ملاقات با رئیس‌جمهور، فهرست بیست نفره اعضای کابینه خود را معرفی کرد. بنی‌صدر پس از این جلسه، در سوم شهریور، دو نامه متفاوت خطاب به رجایی نوشت؛ در نامه اول اعلام کرد به جز وزرای دفاع و کشور به دلیل حساسیت وضع کشور، درباره سایر وزرا کاری ندارد؛ اما در نامه دوم اعتراض شدید خود را به نحوه و چگونگی گزینش وزرا اعلام کرد؛ بنابراین به دلیل مخالفت بنی‌صدر با بعضی از وزرا، خصوصاً وزیر کشور، معرفی کابینه به تأخیر افتاد.

بنی‌صدر به علت آنچه وابستگی حزبی وزیر پیشنهادی، یعنی «حجت‌الاسلام ناطق‌نوری» نماینده امام در جهاد سازندگی، اعلام نمود، با وزیر کشور مخالفت کرد. همچنین بر سر کاندیدای وزارت امور خارجه نیز بحث‌هایی در گرفت. پس

مناقشات بستن کابینه

مروری بر اختلافات محمدعلی رجایی و ابوالحسن بنی‌صدر

از آن، طبق دستور بنی‌صدر در سوم شهریور، نام ناطق‌نوری از فهرست اعضای دولت حذف شد. با هدف نزدیک کردن مواضع رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر، در چهارم شهریور جلسه‌ای با حضور بنی‌صدر، رجایی، حجت‌الاسلام سیداحمد خمینی، حجت‌الاسلام هاشمی‌رفسنجانی، حجت‌الاسلام موسوی‌اردبیلی، حجت‌الاسلام مهدوی‌کنی، بازرگان، معین‌فر و عزت‌الله سبحانی برگزار شد که باز هم توافق کامل درباره اعضای کابینه حاصل نشد. سرانجام پس از دیدارهای جداگانه رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر با امام (ره)، در هشتم شهریور، جلسه‌ای سه‌ساعته بین رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر برگزار شد و طی آن، آنها درباره فهرست اعضای کابینه، به جز وزیر دفاع، توافق کردند. بنی‌صدر که ظاهراً همچنان از فهرست وزرای پیشنهادی ناراضی بود، در همین روز نامه‌ای درباره کابینه آینده خطاب به امام (ره) نوشت و از ایشان ورود به قضیه را درخواست نمود. امام (ره) نیز در جواب یادآور شدند قصد ندارند در این‌گونه امور دخالت کنند و موازین همان بود که کراراً گفته‌اند و خواستار تفاهم میان مسئولان برای انتخاب هر چه سریع‌تر کابینه شدند. با توجه به اینکه برای بنی‌صدر مسجل شد امام (ره) درباره انتخاب کابینه دخالتی نخواهند کرد، در نهم شهریور، طی نامه‌ای به مجلس نظر خود را در زمینه وزرای پیشنهادی رجایی اعلام

کرد. هم‌زمان با این تحولات، خبرگزاری‌های خارجی تلاش می‌کردند اختلافات موجود میان نخست‌وزیر و رئیس‌جمهور در زمینه معرفی کابینه را تحلیل کنند. سخنرانی‌های اعتراضی بنی‌صدر از یک سو و ادامه تأخیر در اعلام کابینه و اظهار نگرانی برخی شخصیت‌ها و گروه‌های سیاسی از سوی دیگر و نیز تأکید آنها بر حل و فصل سریع موضوع، موجب شد باز هم از طریق امام (ره) مسائل حل و فصل شود؛ بر این اساس در ۱۴ شهریور، طی دیدار رئیس‌جمهور با امام خمینی (ره) مقرر شد بنی‌صدر اسامی وزرایی را که تصویب شده‌اند، اعلام کند و وزرای باقی‌مانده را نیز تا اشخاص قابل‌پیدا شدند، به‌تدریج معرفی کند. پس از این تأکید امام (ره)، در ۱۵ شهریور، در جلسه‌ای با حضور رئیس‌جمهور، نخست‌وزیر و همچنین «حجت‌الاسلام محلاتی» دبیر جامعه روحانیت مبارز تهران، در زمینه تشکیل کابینه بحث و تبادل نظر شد. بلافاصله پس از این دیدار، نخست‌وزیر از تقاضای خود با رئیس‌جمهور درباره ۱۴ نفر از وزرا خبر داد. در روز ۱۶ شهریور، در جلسه علنی مجلس، رئیس‌جمهور هم‌زمان دو نامه جداگانه رئیس‌جمهور در اعلام ۱۴ وزیر کابینه و نخست‌وزیر در اعلام ۲۱ نفر از اعضای کابینه خود را به مجلس قرائت کرد؛ وزرای تأیید شده از جانب بنی‌صدر عبارت بودند از:

- ۱- حسن عارفی، وزیر آموزش عالی؛ ۲- عباس

حافظه

بابی ساندرز نماد مقاومت انقلابی

قهرمان ایرلندی

«بابی ساندرز» یکی از اعضای ارتش جمهوری‌خواه ایرلند، نیروی سردمدار مبارزات و خواستار خروج ارتش بریتانیا از ایرلند، استعمار پیر را با بحرانی بزرگ روبه‌رو کرد. ساندرز در سال ۱۹۷۷ میلادی، به جرم حمل اسلحه به ۱۴ سال حبس محکوم شد. او زندان را به محلی برای ادامه مبارزات سیاسی خود تبدیل کرد. اعتراض نخست او و یارانش این بود که چرا به عنوان مجرم جنایی، و نه سیاسی، شناخته شده بودند. اما تنها به این مسئله محدود نماند؛ در مقابل دولت انگلیس در برابر همه خواسته‌های ساندرز و یارانش مقاومت کرد تا آنها اعتصاب غذای تاریخی خود را در مارس ۱۹۸۱ آغاز کنند. در همین ایام، یکی از نمایندگان محلی ایرلند در پارلمان درگذشت و مردم ایرلند، بلافاصله، بابی ساندرز را به جای وی انتخاب کردند؛ اما دولت بریتانیا قانونی گذاشت که زندانیان امکان شرکت در مجلس نمایندگان را نداشته باشند. به این ترتیب اعتصاب غذای ساندرز ادامه پیدا کرد تا اینکه پس از گذشت بیش از ۵۰ روز گرسنگی، در ۷ مه ۱۹۸۱ درگذشت. پس از او، مبارزان ایرلندی دیگر مانند فرانسس هیوز، ریموند مک‌کریش، پتسی اوهارا، جو مک‌دانال، مارتین هریسون، کوین لینچ، کی‌ران دوهرتی، توماس مک‌الوی، مایکل دوین و... هم به اعتصاب خود ادامه دادند که از جمع آنها نزدیک به ده نفر دیگر هم جان خود را از دست دادند. مقاومت مسالمت‌آمیز بابی ساندرز و پایان تراژیک آن، در سطحی وسیع در ایران بازتاب یافت و

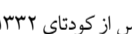
دهلیز

سلطه تمام‌عیار آمریکایی‌ها بر ارتش شاهنشاهی

پروژه هایزر

نظامی و سیاسی بود: «در اوایل سال ۱۹۷۸ شاه از آمریکا خواست تا او را برای ایجاد یک سیستم کنترل و فرماندهی و ایجاد دکترین و اصول و وظایف عملیاتی سازمان نیروهای مسلح کمک کند... در اواسط آوریل ۱۹۷۸، وزارت دفاع مرا برای همکاری با اعلی حضرت به ایران اعزام داشت.» آنچه شاه در ملاقات با هایزر به وی بیان می‌داد، حاوی نکته پراهمیتی است که توجه به آن در ادامه این بحث کاملاً ضروری است: «شاه به من گفت از اینکه سرپرستی این پروژه را به عهده دارم، خوشحال است؛ زیرا فکر می‌کنم من شیوه حکومت و نیروهای مسلح او را دریافته و تفاوت بین سیستم آمریکایی و سلطنت در ایران را درک کرده‌ام. گفت یکی از نیازمندی‌های اصلی او در طراحی سیستم کنترل فرماندهی این است که او کنترل کامل و مطلق (استبدادی) خود را بر نیروها حفظ نماید. او سیستمی می‌خواست که او را صد درصد در برابر کودتا حفظ کند.»

نتیجه این مأموریت برای هایزر این بود که وی را بیش از پیش بر امور نظامی و نیز سیاسی و اجتماعی ایران واقف کرد؛ چراکه به منظور کسب اطلاعات لازم برای طراحی این سیستم، گروهی عازم ایران شده و کلیه اطلاعات لازم را جمع‌آوری کرد و در اختیار وی قرار داد.

پس از کودتای ۱۳۳۲، آمریکایی‌ها، انگلیسی‌ها را عقب زدند و به دست برتر در تحولات سیاسی ایران تبدیل شدند. نفوذ گسترده آمریکایی‌ها در ارتش، بیش از هر جای دیگر نمایان بود و محمدرضا که سودای قدرت‌یابی در منطقه غرب آسیا را داشت، با همه توان به نزدیکی و وابستگی به آمریکایی‌ها می‌اندیشید؛ به‌ویژه پس از ارائه دکترین نیکسون، همراه با افزایش درآمد‌های نفتی ایران، سیل تجهیزات نظامی آمریکایی روانه کشور ما شد تا آن را به پایگاه اصلی آمریکا در منطقه حساس خلیج فارس تبدیل کند و ایران را به‌ظاهر ژاندارم منطقه قرار داد تا تضمین‌کننده منافع آمریکا در منطقه باشد. این توسعه‌های ارتش با هزینه‌های گسترده‌ای همراه بود که مهم‌ترین آن اشرف همه‌جانبه آمریکایی‌ها بر ارتش ایران بود. «خاطرات ژنرال هایزر» از جمله منابعی است که در شرح ابعاد این وابستگی می‌تواند روشنگر باشد. محمدحسین عادل کتاب هایزر را در سال ۱۳۶۵ ترجمه و مؤسسه خدمات فرهنگی رسا آن را منتشر کرد.

نکته‌ای قابل ملاحظه که درباره هایزر باید به آن توجه داشت، آشنایی وی با مسائل نظامی و سیاسی ایران است. هایزر بنا به مسئولیت خویش دارای ارتباطات گسترده با ایران در عالی‌ترین سطوح

مسئله وضعیت

حمزه عالمی

دکتری اندیشه سیاسی

بودن و استقرار فرد و جامعه ایرانی باشد. توقف و تأمل در اصل در-جهان-بودگی فرد، تأمل و تفکر در باب وضعیت‌مندی اوست؛ به عبارت دیگر، وضعیت‌مندی و در-جهان-بودگی یک معنا را برمی‌انگیزند و آن یادآوری خلقت متمایز انسان است؛ به این معنا که این مفاهیم از یک سو انسان را موجودی تعالی‌جو که دارای نوعی جوشش درونی برای فرارفتن از وضع موجود است، نشان می‌دهد و از سوی دیگر او را در محدوده قیود و حدود مشخصی می‌انگارد؛ بنابراین تعالی‌جویی انسان را در زیست‌مسئله‌آزمی با هستی‌تعریف می‌کند؛ یعنی رابطه مطلوب با هستی را مبنای تعالی قرار می‌دهد. بر این اساس، انسانی که ذاتاً موجودی نازارام و بی‌قرار و در جست‌وجوی مأمّن اصلی خویش است، درگیر با قیود و حدود این جهانی، به دنبال انتخاب مسیری است که بتواند امکان‌های وجودی خویش را بیشتر شکوفا گرداند و در ضمن رابطه‌ای غیر ابزاری با هستی برقرار کند. اینجاست که انسان به خود حقیقی‌اش بیشتر نزدیک می‌شود و زندگی رنگ‌وبوی متعالی و انسانی به خود می‌گیرد؛ این یک زندگی متأملانه و خردورزانه است. اساساً تأمل و خردورزی، هم‌زاد تأمل در باب در-جهان-بودگی و وضعیت‌مندی انسان است و این زیست‌متأملانه است که مسیر حکمرانی را هموار می‌کند، هزینه‌های آن را کاهش می‌دهد و حرکت به سوی یک جامعه سالم را میسر می‌کند؛ لکن مسئله این است که اندیشیدن به این مهمات در جامعه امروز ایران با چالش‌های بسیار ناخوشایندی مواجه شده است و به تبع آن هزینه‌های حکمرانی نیز افزایش یافته است. انقلاب اسلامی داعیه‌دار رشد و تعالی انسان است و اکنون باید دید چه چیزی مانع تحقق این دعاوی شده است؟

چالش پیش روی زیست‌متأملانه

مانع و چالش بسیار مهم پیش روی زیست‌متأملانه انسان ایرانی که همانا در-جهان-بودگی و وضعیت‌مندی او را با مشکل مواجه کرده است، سیالیت سیاست‌ها و فراوانی رخدادها و حوادث در حوزه اقتصاد و سیاست است. به نظر می‌رسد در شرایط کنونی و به دلایل مختلف، فرد و جامعه ایرانی خود را در پرتوی طوفان مهیب «بی‌قراری»

می‌بیند؛ هر روز اخبار مختلف و متناقض از حوزه اقتصاد می‌شوند و مهم‌تر اینکه این اخبار در سخن باقی نمی‌مانند و دست‌کم، به عرصه بازار راه می‌یابند و آن را در شرایط بی‌قرار و سیال قرار داده و می‌دهند؛ بازیگران سیاسی غیر دولتی نیز با مواضع متکثر و مختلف بر این بی‌قراری می‌افزایند و در مجموع، فرد ایرانی در بحبوحه صداهای مختلف احاطه شده است. وجود صداهای مختلف و متکثر از یک منظر نشان‌دهنده رشد و بلوغ سیاسی است، اما آنچه این روزها در جامعه ایران می‌گذرد، آسیب‌های این موضوع را بیشتر از فرصت‌هایش نشان می‌دهد؛ به این معنا که گروه‌های سیاسی منتقد حاکمیت در شرایط از دست دادن سرمایه اجتماعی خود، نگرش‌های انتقادی نسبت به نهادهای حاکم را افزایش داده‌اند و در مجموع فضایی ناامیدکننده و بیمناک از آینده کشور را ترسیم می‌کنند. نیروهای در قدرت نیز هر چند در عمل از کوشش برای حل مشکلات فروگذار نمی‌کنند، اما تصویری بی‌قرار و آلوده به منازعه از حوزه سیاست به جامعه القا می‌کنند.

ایستادن بر اصول و هویت خودی

مسلم است که تکثر، رقابت حتی منازعه و یزگی‌های ذاتی حوزه سیاست هستند و امکان نادیده گرفتن آنها وجود ندارد، اما بسیاری از این اتفاقات حول اختلاف بر سر راه‌های تأمین بهتر قدرت و معیشت در جریان هستند. در اینجا اندیشه تابع امر واقع شده و به تفکری روزمره‌گرا و گاه توجیه‌گر تنزّل یافته است؛ به عبارت دیگر، اندیشه و تفکر درگیر با سیالیت عرصه زندگی روزمره، از اصل در-جهان-بودگی و وضعیت‌مندی انسان ایرانی فاصله گرفته است و هویت فکری جامعه را اغلب قدرت و معیشت تشکیل می‌دهد و تأمل و یزگی تبعی به خود گرفته است؛ یعنی اندیشه چندان در مقام مبتکر و آغازگر زیست انسان ایرانی نیست؛ از این رو تفکر انسان ایرانی مجال اندیشیدن

سیاست نامه

اندیشه سیاسی علامه نائینی-۴

بایستگی تأسیس حکومت

فتح‌الله پریشان

دبیر گروه اندیشه

نائینی در روشنگری اندیشه‌های سیاسی خود هر چند بارها به اصل «ولایت فقیه» در دوره غیبت استناد می‌جوید، ولی بر آن نیست که پایه نظام سیاسی پیشنهادی خود را بر آن نهاده؛ زیرا در آن شرایط آن را امکان‌پذیر نمی‌داند. نراقی در «عنواند الایام»، میرفتاح در «عناوین»، بحرالعلوم در «بلغة الفقیه» و صاحب‌جواهر در «جواهر الکلام» محور مشروع بودن حاکمیت و پایه نظام سیاسی اسلام را بر اصل ولایت فقیه گذارده‌اند ولی نائینی ضمن استناد به عقل و نقل و عرف و احکام ثانوی در ثابت کردن مشروع بودن مشروطیت، فقط در پاره‌ای از موارد به اختیارها و مسئولیت‌های فقیه عادل در دوره غیبت اشاره و استناد می‌جوید. اندیشه‌های سیاسی نائینی دارای دو محور اساسی و در حقیقت پاسخ به دو اشکال زیر بود: ۱- علمای شیعه به علت باور داشتن به مشروع بودن انحصاری حکومت ائمه(ع)، همواره با هرگونه مفهومی از دولت و نظام سیاسی سر ناسازگاری داشته‌اند؛ ۲- قانون‌گذاری در اسلام تشریح است و شارع در اسلام جز خداوند یا پیامبر(ص) نمی‌تواند باشد. با این اعتقاد در قضایای نهضت مشروطه این پرسش مطرح شد که نمایندگان مجلس شورای ملی با چه حقی به قانون‌گذاری مشغول می‌شوند؟ نائینی در محور نخست به ضرورت حکومت و اقسام حکومت اشاره دارد و اثبات می‌کند در زمان حاضر، نظام مشروطیت نه در حد حکومت امام معصوم(ع) یا فقیه جامع‌الشرایط مشروع است و نه در حد نظام استبدادی که به هیچ روی شایستگی تأیید را نداشته باشد و در محور دوم، مشروعبت مجلس شورای ملی و قانون‌گذاری را به اثبات می‌رساند و مبنای آن را شرح می‌دهد. در واقع، نائینی تلاش می‌کند تفسیر و تحلیلی ارائه نماید و موضوع را به گونه‌ای طرح و جواب دهد که نه به اعتقادات شیعی در بحث مهندسی حکومت و نظام حکمرانی سیاسی خدشه وارد شود و نه مردم به‌متوجه‌آمده از فشارها و مظالم نظام سلطانی از مواهب شیوه‌های مدرن حکومت محروم شوند. با وجود کژتابی‌ها و رفتارهای توتالیتر از سوی غالب حکومت‌ها در درازنای تاریخ، به هیچ رو نمی‌توان این پیامدهای ناگوار را بهانه‌نمی‌اصل حکومت‌ها و ضرورت حتمی تکوین و تشکیل آن در جوامع انسانی در نظر گرفت. به تعبیر نورانی امام علی(ع): «لابد للناس من امیر یز او فاجر». بنابراین حکومت چون بسیاری از پدیده‌های اجتماعی دیگر زاینده نیاز جامعه است؛ از این رو دانشمندان مذاهب اسلامی بر بایستگی تأسیس حکومت اتفاق نظر دارند میرزای نائینی پس از اشاره به بایستگی تأسیس حکومت در چگونگی حکومت و بنیان‌گذاری حکومتی شایسته به بحث مشغول می‌شود و پس از تقسیم حکومت به استبدادی و مشروطه، تبدیل حکومت استبدادی به مشروطه را سفارش می‌کند و آن را در روزگار خود بهترین گونه حکومت ممکن می‌شمارد. از دیدگاه وی، حاکم در چگونگی حاکمیت دو گونه است؛ اول، تملیک‌یکه که با واژگانی همچون دل‌بخواخانه، خودسرانه، استبدادیه (برده ساختن)، اعتسافیه (اجباری)، تسلطیه، تحکیمیه و استبدادیه از آن یاد می‌کند؛ دوم، ولایتیه که با واژه‌هایی چون مقیده، محدود، عادل، دستوری، مسئول و مشروطه از آن یاد می‌کند.

آفاق

نظریه نظام انقلابی-۵

انقلاب اسلامی از سه منظر

نظیر «تدا اسکاچیل» و «میشل فوکو» بزرگ‌ترین حادثه عصر معاصر بوده و تأثیر شگرفی در ابعاد منطقه‌ای و بین‌المللی داشته است.

۲- انقلاب اسلامی به مثابه نظام؟

در تعبیر دوم، وجه تثبیت‌شده و نظام‌یافته انقلاب اسلامی، یعنی جمهوری اسلامی برجسته می‌شود. از این نگاه، انقلاب اسلامی یک حرکت عظیم مردمی بر مبنای مکتب اسلام و به رهبری امام خمینی(ره) بود که با سرنگونی نظام استبدادی شاه، نظام سیاسی جدیدی را بر اساس ارزش‌ها و آرمان‌های اسلامی بنا نمود. در این دیدگاه، انقلاب اسلامی، مرحله‌ای مقدماتی برای رسیدن به جمهوری اسلامی بوده است.

۳- انقلاب اسلامی به مثابه یک گفتمان؟

بر اساس این دیدگاه، گفتمان‌ها پنجره‌ها برای ما برای شناخت جهان هستند و همه چیز را معنا و مفهومی خاص می‌بخشند. از این نظر، گفتمان انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ ظهور پیدا کرد و توانست با گردآوردن مفاهیم مختلفی، مانند استقلال، آزادی، عدالت، استکبارستیزی، مستضعفان، جهاد، شهادت و... در یک زنجیره هم‌ارزی و مفصل‌بندی آنها حول محور یک دال مرکزی (اسلام ناب محمدی)، منظومه معنایی مستقلی را تشکیل دهد و پس از فائق آمدن بر گفتمان‌های رقیب، مانند لیبرالیسم غرب‌گرا و کمونیسم شرق‌گرا به جایگاه محوری در جامعه ایرانی ارتقا یابد.

محسن محمدی الموتی
استادیار مجتمه آموزش عالی شهید محلاتی(ره)

ارائه هرگونه تبیین و تحلیلی از نظریه نظام انقلابی تابعی است از تلقی‌ای که از انقلاب اسلامی داریم. بهرآسانی منظور از انقلاب اسلامی چیست؟ آیا همان اهداف، آرمان‌ها و ارزش‌هایی است که جمهوری اسلامی برای تحقق آن شکل گرفته است؟ آیا انقلاب اسلامی به مثابه پدیده‌ای تاریخی، رخدادی بود که صرفاً در ۲۲ بهمن سال ۱۳۵۷ به پیروزی رسید؟

وقوع انقلاب اسلامی در ایران، تلاش‌های نظریه‌پردازان حوزه انقلاب‌ها را با ابهام معرفی رویه‌رو کرد و سبب شد آنها به وجوه و اضلاع دیگر انقلاب اسلامی، به‌ویژه موضوع دین و هویت دینی و ملی بها دهند که تا پیش از این در ادبیات انقلاب‌ها مهجور و در حاشیه بود؛ به بیان دیگر با وقوع انقلاب اسلامی، تحولی پارادایمی درباره کیفیت و بستر وقوع انقلاب‌ها در جهان به وقوع پیوست. در یک تقسیم‌بندی کلی، مفهوم انقلاب اسلامی از سه منظر قابل بررسی است:

۱- انقلاب اسلامی به مثابه یک رویداد؟

در این تعبیر، انقلاب اسلامی به مثابه رویدادی مهم و پدیده‌ای تاریخی نگریده می‌شود. انقلابی که در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ به وقوع پیوست و به اعتراف اندیشمندان

ریزش‌ها

فراز و فرود بهزاد نبوی-۳

عامل قرارداد ننگین!

۱۴۰۰ دعوی که دولت جمهوری اسلامی ایران علیه اتباع آمریکا به ثبت رسانده بود، طبق تصمیم دیوان عمومی مبنی بر فقدان صلاحیت در زمینه چنین دعاوی‌ای پس گرفته شد؛ اما اتباع آمریکایی دعاوی خود را علیه جمهوری اسلامی در همین دیوان مطرح کردند و در اکثر مواقع هم رأی به نفع آنها صادر می‌شد.

۳- از ۱۲ میلیارد دلار دارایی مسدودشده ایران فقط ۳ میلیارد دلار به ایران پس داده شد و هرگز ثروت شاه به ایران عودت نشد.

۴- مورد آخری که می‌توان درباره این قرارداد ننگین نام برد، وام‌های کلانی است که ایران با بهره کم به صورت طولانی‌مدت از بانک‌های آمریکایی گرفته بود؛ ایران تا آن زمان ملزم بود اقساط را در موعد مقرر پرداخت کند، ولی هم‌زمان با امضای بیانیه، ۸ میلیارد دلار از وجوه ایران از بانک‌های ایران آزاد شد و ۳/۶ میلیارد دلار برای تسویه بدهی‌های ایران ناشی از وام‌ها در اختیار بانک فدرال رزرو آمریکا در نیویورک قرار گرفت.

در جریان مذاکرات «الجزایر»، بهزاد نبوی در فرایندی مشکوک سرپرستی هیئت مذاکره‌کننده درباره اموال و دارایی‌های ایران را بر عهده می‌گیرد. «کیومرث رجبی» مدعی شد بهزاد نبوی به وی گفته است امضای این قرارداد ننگین به اجبار امام خمینی(ره) انجام شده است؛ این در حالی است که امام برای انجام این قرارداد بر چهار شرط اساسی آزاد شدن تمام اموال ایران، لغو تمام دعاوی آمریکا علیه کشورمان، تضمین عدم دخالت سیاسی در امور ایران و بازپس دادن اموال شاه که به تصویب مجلس رسیده بود تأکید ویژه‌ای داشتند مطرح کردند که هیچ کدام از این شروط در این قرارداد محقق نشد. درباره قرارداد مزبور، کمیسیون اصل ۹۰ مجلس هفتم تحقیق و تفحصی انجام داد که بخشی از زیان‌های وارده به کشور طبق این تحقیق و تفحص به این شرح است:

۱- با اینکه دشمنی آشکار آمریکا با ایران نیازی به درنگ ندارد، به موجب این بیانیه دولت آمریکا به عنوان وکیل ایران انتخاب شد تا از طرف ایران بدهی‌های دولت ایران را بپردازد و این از موارد معدودی است که دولتی چنین وکالتی را به دولت دیگر می‌دهد؛ البته بعدها مشخص شد این رقم، ۴۰۰ میلیون دلار اضافه‌تر از اصل بدهی‌های ایران در دست آمریکا بوده، ولی دولت آمریکا تا سال‌ها از باز پرداخت آن خودداری کرده است.

۲- در پی این قرارداد ناشایسته و غیرکارشناسانه، بلکه مغرضانه،

داستان

شارژر!

نقیسه محمدی
داستان‌نویس

باز هم فراموش کرده بود تلفن همراهش را شارژر کند. اگر آرش اینجا بود حتماً کلی غر می زد که: «هزار بار گفتم هر تلفنی شارژر خودش رو می خواد وگرنه خراب می شه.» اما نبود و همین دلخوره مهین را بیشتر می کرد. دیشب پسرش آرش دیر آمده بود و دعوی مفصلی کرده بودند. صبح که رفته بود پسر نوجوانش را از خواب بیدار کند، نبود؛ حتی نفهمیده بود چه وقتی از خانه بیرون رفته.

سهراب هم که شیفت بود و نمی شد موقع کار با این حرف‌ها نگرانیش کرد. اصلاً همان بهتر که نبود، وگرنه مثل بقیه وقت‌ها سرزنشش می کرد که رفتار با نوجوان را بلد نیست و هزار جور نصیحت و ایده و برنامه که حتی خودش به یکی از آنها عمل نمی کرد.

مهین از سر کوجه پیچید به سمت خیابان اصلی. صدای آلازم گوشه کلافه و نگرانش می کرد. رفتار آرش بین دو حال عجیب و تلخ رهاش کرده بود، حس نگرانی و عصبانیت.

با خودش فکر می کرد فقط همین که بیاید همه چیز را جبران می کند و مهربان تر رفتار می کند و چند دقیقه بعد خون خوشش را می خورد که هر رفتاری هم که داشته از سر دلسوزی بوده و چه معنا دارد که پسر نوجوانی تا دیروقت از خانه بیرون بماند؟ جلوی مغازه لباس فروشی دوستش ایستاد. دلش نمی خواست سفره دلش را باز کند و کسی بفهمد آرش از خانه فرار کرده؛ بغض گلویش را گرفت.

چرا باید این اتفاق می افتاد؟ به هر صورت ناچار بود برای شارژر گوشه اش هم که شده پا به مغازه مریم بگذارد. بی حوصله و خسته، لابه لای لباس‌ها چرخشی زد، تمام امیدش به این بود که شاید آرش یا یکی از دوستانش با او تماس بگیرند و خبر سلامتی اش را بدهند. مشتری که خریدش تمام شد، مریم لیختندی زد و در مغازه را بست و لیوان آبی به سمت مهین گرفت.

شما که مشکلی ندارید، چرا باید آرش از خونه بره آخه؟ ناراحت نشی، ولی هر کسی باید تو خونه خودش سیراب بشه، چه با غذا چه با اخلاق و چه با محبت، وگرنه راه می افته تو کوجه و خیابون، توخیابون هم که هر جور غذایی پیدا می شه؛ مثلاً همین تلفنت، خونه شارژر نشده آوردی اینجا، آگه تکرار بشه از عمر مفیدش کم می شه، ولی چاره چیه؟ مهین، آرش از صبح اومده پیش احسان من، فکر کردم اومده درس بخونه، وگرنه زودتر خبر می دادم بهت؛ اما از من می شنوی غیر از خودت هیچ کس نمی تونه آرش رو سیراب کنه، تو باید شارژش کنی... چی از محبت مادر و پدر باارزش تره؟

مهین بی توجه به هشدارهای پی‌درپی گوشه بی راه افتاد. باید تا پسر نوجوانش از دست نرفته بود، کاری می کرد، دست‌های مادرانه اش هنوز توان سیراب کردن آرش را داشت. از آخرین رمق گوشه همراهش استفاده کرد.

مریم جون، ممنون به خاطر حرف‌ها! فقط بی زحمت به آرش بگو شام براش قورمه‌سبزی گذاشتم، زود بیاد.

خانواده اقتصادی

نگاهی به فرصت‌ها و چالش‌های ورود بی سابقه مردم به بورس

حمیدرضا حیدری
روزنامه نگار

داشته باشیم، متوجه می‌شویم صف‌های عریض و طولی برای این کار شکل گرفته است. مردمی که همواره دغدغه حفظ ارزش پولشان را داشته‌اند، حالا علاج کار را در ورود به بورس می‌بینند. بورس بازار جذابی است که سودهای باورنکردنی را به دارایی افراد اختصاص می‌دهد؛ همین هم موجب شده است مردم به سوی این بازار هجوم بیاورند. به علاوه، با آزادسازی سهام عدالت متعلق به حدود ۵۰ میلیون نفر در کشور، این روند سرعت بیشتری می‌گیرد و می‌توان انتظار داشت تا پایان سال جاری، ۶۰ میلیون نفر از مردم ایران عضو خانواده بورس باشند؛ این اتفاق می‌تواند برای اقتصاد کشور بسیار خوب باشد، اما همین موضوع ممکن است چالش‌هایی را هم برای مردم ایجاد کند.

بازار سرمایه و به ویژه بورس در کشورمان کاملاً مبتنی بر علم است. اینکه فرد بداند کی و کجا سهامی را بخرد و کی و کجا آن را بفروشد، قطعاً وابسته به شانس یا با حرف این و آن ممکن نیست و باید حاصل یک سری دانش‌های علمی باشد.

هر چند ممکن است برخی تصمیمات و حرف و حدیث‌ها بر قیمت‌ها تأثیرگذار باشند، اما این خود یک اصل مبتنی بر روان‌شناسی بازار است که فرد از طریق آن متوجه می‌شود چه حرفی و به چه اندازه بر کدام سهم تأثیر خواهد گذاشت.

اما چالش اصلی ورود بی‌رویه مردم به بورس این است که برخلاف آنچه گفتیم، بسیاری از کسانی که وارد این بازار می‌شوند، هیچ نوع سواد بورسی و اقتصادی ندارند؛ نداشتن سواد بورسی هم یعنی بسیار محتمل است فرد سرمایه خود را به دلیل ناتوانی در تحلیل بازار از دست بدهد.

هیجانی شدن بازار موجب می‌شود افراد بدون تحلیل و صرفاً به این علت که همه می‌گویند فلان سهم، سهم خوبی است، آن را بخرند و پس از یک ضرر هنگفت مجبور به فروش آن شوند.

گاهی هم هیجانی بودن موجب می‌شود تا فرد تحمل ضررهای کم و کوتاهمدت را نداشته باشد و به اصطلاح همیشه از این شاخه به آن شاخه بپرد و به سبب همین تغییرهای مداوم، سودی عایدش نشود.

به نظر می‌رسد مهم‌ترین وظیفه دولت این باشد که آموزش‌های همگانی را برای کسانی که وارد بورس می‌شوند، ترتیب دهد تا افراد بتوانند سره را از ناسره تشخیص دهند و دچار ضرر و زیان نشوند. اتفاق دیگری که ممکن است در بازار بورس رخ دهد، این است که فرد زمانی با آورده کم خود سود خوبی کسب می‌کند و به این فکر می‌افتد که همه اموالش، از منقول و غیر منقول را نقد و به بازار بورس وارد کند؛ در چنین مواردی ممکن است با یک اشتباه کوچک تمام اموالش را از دست بدهد. در واقع باید بدانیم بورس دوری کاملاً متفاوت دارد؛ یک روی مهربان که سود می‌دهد و یک روی بی‌رحم که ممکن است در اثر بی‌تجربگی، بعضی‌ها را به خاک سیاه بنشاند.

افراد برای اینکه وارد بازار بورس بشوند، باید ابتدا تعریف مشخصی از بورس، سهام، سود و دیگر اصطلاحات این بازار داشته باشند و پس از آن، مهم‌ترین چیز داشتن هدف مشخص در این بازار است.

خانه

با خوبی‌ها وداع نکنیم

محبوبه ابراهیمی

فعال اجتماعی

سفره‌های سحر و افطار بیش از همیشه قابل مشاهده است و به روشنی دیده می‌شود، تا جایی که حتی کودکان برای چیدن سفره افطار با ذوق و شوق فراوان تلاش می‌کنند تا یک تجربه مشترک معنوی را رقم بزنند.

سفره‌های افطار و سحر فرصت خوبی را برای هم‌نشینی و گرد هم آمدن افراد خانواده فراهم می‌کند و در لحظات ملکوتی، آنها را دور هم جمع می‌کند. این انس و الفت و همبستگی، همان گمشده زندگی‌های پر مشغله امروزی است که در کنار سفره‌های رمضان پیدا می‌شود.

خلاصه، سبک زندگی در رمضان به وقت تمام خوبی‌ها و دل‌خوشی‌های حقیقی تغییر می‌یابد.

اما رمضان رو به پایان است و به قول شاعر «کم غروب ماه خدا دیده می‌شود». برخی با وداع با این ماه مبارک، با تمام خوبی‌هایش وداع می‌کنند و به سبک سابق زندگی برمی‌گردند؛ در حالی که وداع با رمضان به معنای وداع با خوبی‌ها و برکاتش نیست؛ باید این برکات بی‌ظنیر را برای تمام ماه‌ها و سال‌های زندگی ذخیره نمود و عطر زندگی معنوی را در تمام عمر منتشر کرد؛ این گونه می‌توان ماه مهمانی خدا را بستری برای رسیدن به خانواده معنوی و تحکیم بنیان خانواده قرار داد.

راه‌رفته

صادق و صریح باشید

مدیقه سادات شجاعی
مشاور خانواده

پرشش: با سلام، مدت دو سال است که ازدواج کرده‌ایم، شرایط خوبی هم داریم و تنها مشکل من و همسر عدم ایجاد ارتباط کلامی است؛ یعنی در خیلی از موارد نمی‌توانیم خواسته‌ها و احساس‌هایمان را به زسان بیابیم و خیلی زود صحبت‌های عادی به مناسجره می‌کشند. چه راهکاری برای رفع این مشکل دارید؟

پاسخ: پرسشگر عزیز، در زندگی مشترک، رضایت مستقیماً به میزان انعطاف‌پذیری زوجین وابسته است. آدمی یک روز به هر دلیلی خلقش خوب نیست، سعی کنید با شناخت بیشتر از روحیات همسرتان، در بهبود روابط پیروز شوید. یکی از مهم‌ترین دلایل شروع مشاجرات، عدم صراحت در بیان احساسات است. زوجین به جای اینکه ناراحتی خود را مطرح کنند، ایرادهای بی‌ربط می‌گیرند تا ناراحتی خود را نشان بدهند. در اینجا به چند راهکار ظاهرآ ساده، ولی شگفت‌انگیز اشاره می‌کنم: ۱- هر روز صبح قبل از خداحافظی برای رفتن به سرکار، درباره کارهایی که قرار است در آن روز انجام دهید، از هم بپرسید؛ پرسش‌ها نه به معنی کنترل، بلکه به معنای اهمیت‌احوال است.

زوجین در غیاب یکدیگر است. ۲- در پایان هر روز یک گفت‌وگوی آرام و بی‌استرس باهم داشته باشید. در این فرصت می‌توانید روابط خود را عمیق‌تر کنید و از خستگی‌ها و دل‌مشغولی‌های هم آگاه شوید. برای دستیابی به یک گفت‌وگوی آرام، لازم است صبور باشید و زود قضاوت نکنید. ۳- محبت خود را از طریق رفتارهایی همچون صدا کردن با الفاظ زیبا، روابط دوستانه و محبت‌آمیز، بخشش در مواقع مناسب، انجام رفتارهایی که همسرتان دوست دارد، لبخند زدن مداوم و توجه کامل در هنگام صحبت ابراز کنید. ۴- هر روز حداقل پنج بار قدردانی و محبت صادقانه بین یکدیگر ردوبدل کنید. ۵- با خود و همسرتان قرار بگذارید که مقایسه‌های غلط و قضاوت‌های منفی را که موجب کدورت و مناسجره می‌شود، تکرار نکنید. ۶- رازدار یکدیگر باشید و اشتباهات هم را به بیرون از خانه درز ندهید. ۷- از تکنیک گفت‌وگوی محترمانه و ارتباط چشمی غافل نشوید. ۸- حتماً در پایان مشاجره از عذرخواهی استفاده کنید؛ عذر خواهی نه تنها از شخصیت و بزرگواری شما کم نمی‌کند، بلکه شمارا محبوب‌تر می‌کند.

در پایان بدانیم که بحث کردن بهتر از مشاجره است؛ چون در مشاجره دنبال این هستیم که چه کسی درست می‌گوید، ولی در بحث دنبال این هستیم که چه چیزی درست است.

چراغ

پویش مرا بخوان

نگاهی به فعالیت‌های مسجدالنبی (ص) تهرانسر در گفت و گو با محمدصادق طهماسبی

طرح در نظر گرفتیم، «معلم فراری» زندگی‌نامه شهید همت، «انتهای تنها» خاطرات شهید بلورچی و «به پسر» بود که این کتاب آخر نامه ۳۱ نهج البلاغه و وصیت امام علی (ع) به امام حسن (ع) است. خوشبختانه، خانواده‌ها و بچه‌ها استقبال خوبی از این طرح کرده‌اند. این مربی تربیتی افزود: «افرادی که کتاب‌ها را به منازل بچه‌ها می‌برند، با توجه به اینکه ارزش کتاب‌ها را می‌دانند و دغدغه دارند که بچه‌ها نیز حتماً آنها را بخوانند، با انگیزه و زبان روزه کتاب‌ها را می‌رسانند و از طریق ارتباط تلفنی با بچه‌ها، از روند خوانش و محتوای کتاب باخبر می‌شوند.»

داشت که هر دو ماه یکبار کتابی متناسب با رده سنی بچه‌ها تهیه می‌کردیم تا در منزل بخوانند و بعد از آن در جلساتی که داشتیم، درباره آن صحبت می‌کردند. کتاب «قصه فرماندهان» از کتاب‌هایی بود که برای پاییز و زمستان گذشته در نظر گرفته بودیم. او ادامه می‌دهد: «با توجه به شیوع کرونا و اینکه بچه‌ها در منازل خود هستند، هفته اول ماه مبارک رمضان، تصمیم گرفتیم پویش «مرا بخوان» را راه بیندازیم؛ از این رو کتاب‌هایی را با توجه به رده سنی مخاطبان، تهیه و به کمک بزرگ‌ترها و مربیان صالحین به منازل بچه‌ها رساندیم. کتاب‌هایی که برای این

در این روزهای کرونایی مردم ما نشان دادند می‌توان مثل همیشه از بحران‌ها، فرصت‌های مختلف ساخت و یکی از این فرصت‌سازها، پایگاه‌های بسیج محله‌ها هستند. پایگاه بسیج حضرت روح‌الله مسجدالنبی (ص) تهرانسر هم یکی از همان‌هایی است که در این روزها کارهای مختلفی برای سرگرمی، خلایق و استفاده کاربردی از ایام «در خانه ماندن» برای بچه‌های بسیج کرده است. «محمدصادق طهماسبی» یکی از مربیان گسره صالحین این پایگاه درباره طرح کتاب‌خوانی می‌گوید: «گروه صالحین قبل از شیوع کرونا، طرح کتاب‌خوانی برای بچه‌ها

یک گام به جلو

نسیم اسدپور
دبیر گروه فرهنگ

هر سال سریال‌های پس از افطار تا پاسی از شب‌های کوتاه ماه مبارک رمضان، پای ثابت جدول برنامه‌های رمضان شبکه‌های مختلف سیماست؛ سریال‌هایی که با لحظه‌های زیبای افطار گاهی و ساعات رمضان خاطره‌انگیزتر و بسیاری از آنها نیز نوستالژیک شده‌اند؛ از کارهای طنزی مانند «خانه به دوش» و «دودکش» گرفته تا سریال ماورایی افخمی به نام «او یک فرشته بود». اگر جست‌وجویی مختصر در سریال‌های ماندگار صداوسیما در سه دهه اخیر داشته باشیم، خواهیم دید سریال‌های مناسبتی ماه رمضان، از ماندگارترین و اثربخش‌ترین آثار تلویزیون در همین دهه‌ها بوده است؛ بنابراین رفته‌رفته این سریال‌ها توانستند جا پای خود را میان مخاطبان محکم کنند، اکنون اگر شبکه‌ای برای این ایام سریالی ویژه تدارک نیند، ضعفی در کارنامه خود ثبت کرده است.

البته باید به این نکته توجه داشت، هر چند هر سال شبکه‌ها توانستند از نظر کمی وظیفه خود را در این زمینه نسبت به مخاطبان ادا و چه بسا بهتر از گذشته عمل کنند، اما متأسفانه از لحاظ کیفیتی، به ویژه در سوره و فیلم‌نامه، به نظر می‌رسد پس‌رفت جدی در این حوزه وجود داشته و برای اثبات این حرف کافی است برای مخاطبان تلویزیون این پرسش مطرح شود که چند فیلم ماندگار رضانی را معرفی کنند؛ قطعاً بیش از اینکه سریال «برادر جان» یا «دل‌دار» سال گذشته را به یاد بیاورند، نام «میوه ممنوعه» حسن فتحی یا «متمم گریخت» رضا عطاران برای‌شان تداعی می‌شود.

یکی از جدی‌ترین انتقادهای وارد بر سریال‌های چند سال اخیر در این حوزه، این است که متأسفانه در این آثار هیچ‌گونه حال و هوای رضانی دیده نمی‌شود و حتی از پهن کردن یک سفره افطار و پخش دعای سحر نیز دریغ می‌شود؛ شاید سازندگان و مدیران سازمان از یاد برده‌اند که این آثار ویژه ماه رمضان است. هنوز نکات اخلاقی و معنوی زیادی را که از سریال‌هایی مانند «صاحب‌دلان»، «میوه ممنوعه» و «او یک فرشته بود» آموختیم، از یاد نبرده‌ایم؛ اما چند سالی است که روند سریال‌سازی صداوسیما در این زمینه تغییر کرده، حتی با برخی آثار کاملاً بی‌ربط با فضای رضانی جدول برنامه را

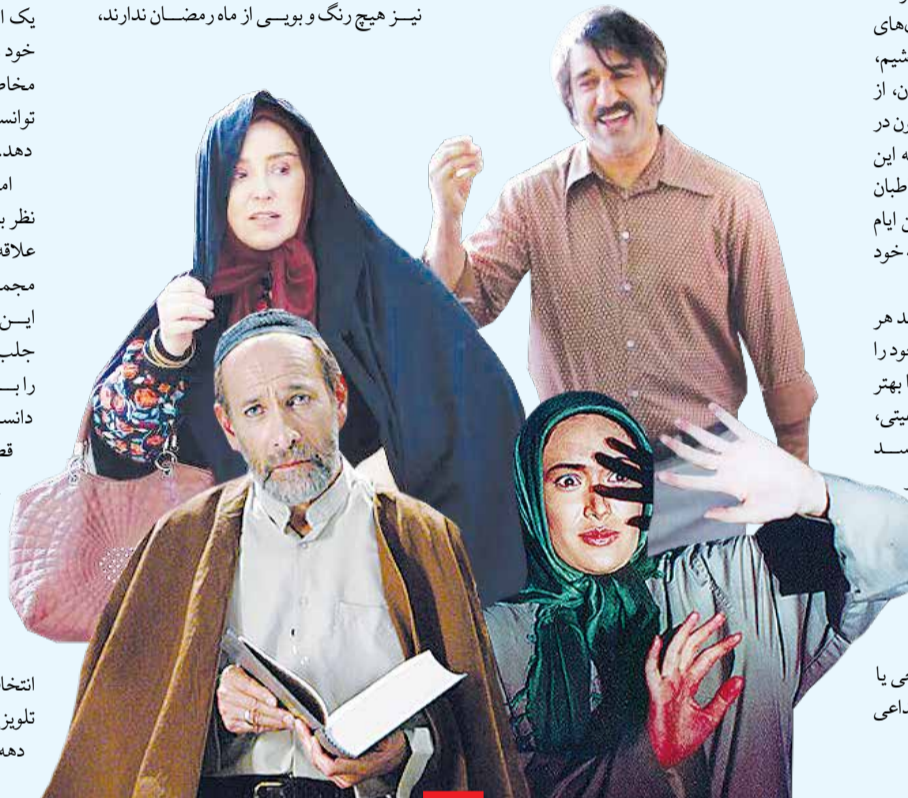
پر می‌کنند؛ اما امسال این دور بودن از فضای معنوی بسیار بیشتر از سال‌های قبل به چشم می‌آید؛ شاید بتوان یکی از دلایل آن را ورود مهمان ناخوانده‌ای به نام کرونا دانست که موجب شد در سریال‌های ماه رمضان تغییرات ناگهانی رخ دهد، اما قطعاً تمام دلیل این نخواهد بود. با تمام این اوصاف و با وجود اینکه نمی‌شود شرایط پیش‌آمده ناشی از کرونا را پیش‌بینی کرد، با این حال می‌توان گفت تا این لحظه که حدود یک هفته از ماه رمضان باقی مانده است، نمره سریال‌های رضانی صداوسیما نسبت به سال قبل تا حدی بالاتر است؛ هر چند این سریال‌ها نیز هیچ رنگ و بویی از ماه رمضان ندارند،

اما به نظر می‌رسد تصمیمات ناگهانی برخاسته از شرایط کرونا موجب شد مدیران سیما آثار خوب خود را در این ماه رو کنند؛ مانند طنز «زیرخاک» که در شماره‌های بعد مفصل آن را بررسی خواهیم کرد و مجموعه «سرباز» که انتقادهای بسیار زیادی برای انتخاب آن در زمان پس از افطار بیان شد، اما می‌توان آن را یک سریال کاملاً اخلاقی و خانوادگی دانست که صاف بودن شخصیت‌هایش، تا حدی باعث انبساط خاطر مخاطب می‌شود.

هر چند «سرباز» به اندازه «زیرخاک» و شاید مجموعه سه‌فصلی «بیجه مهندس» نتوانست توجه مخاطب را به خود جلب کند، اما قطعاً یک اثر کاملاً قابل تحسین است که مخاطبان خود را دارد، اتفاقاً در راضی نگه داشتن همان مخاطبان نیز موفق بوده است و تا حدی نیز توانسته ذائقه آنها را در دیدن سریال تغییر دهد.

اما سریال «بیجه مهندس» (۳)، سریالی که به نظر بیش از هر چیز به تابوشکنی‌های عاشقانه علاقه‌مند است، با این حال دنبال کردن دو مجموعه قبلی نیز این فرصت را به سازندگان این سریال داد تا باز هم توجه مخاطب را جلب کنند؛ البته می‌توان این فصل از مجموعه را با تمام ضعف‌هایش، قوی‌تر از فصل دوم دانست.

قطعاً تحلیل هر یک از این سریال‌ها نیاز به یک یادداشت مفصل خواهد داشت، اما می‌توان گفت صداوسیما در رمضان ۱۳۹۹ نسبت به رمضان ۱۳۹۸ قطعاً موفق‌تر عمل کرده است و این نه فقط به سبب خانه‌نشینی اجباری، بلکه به علت داستان‌ها و فرم‌های نسبتاً جذاب‌تری است که برای سریال‌ها انتخاب شده‌اند. اما همچنان مجموعه‌های تلویزیونی دهه نود اختلافی معنادار با سریال‌های دهه ۸۰ دارند.

برداشت

ویروسی که جوهر چاپخانه‌ها را خشکاند

تبعات شیوع کرونا بر صنعت چاپ و نشر کشور

با مروری بر وضعیت صنعت نشر در چند سال اخیر، متوجه خواهیم شد داستان تعطیلی بسیاری از چاپخانه‌های کشورمان همچون طوماری بلند در طول این سال‌ها نوشته شده است. صنعت نشر و چاپخانه‌های ما از ابتدای سال ۱۳۹۰ و با شروع بحران گرانی کاغذ، آینده‌های میهم و نه‌چندان روشن را در مقابل خود دید؛ البته از همان سال به بعد بسیاری از افراد صاحب‌نظر به لزوم توجه بیشتر از پیش به تولید داخلی کاغذ و کاهش وابستگی به واردات کاغذ تأکید کردند و آنها به‌درستی باور داشتند تولید داخلی کاغذ

کرونا در خانه مانده‌اند، زمان بیشتری را برای مطالعه اختصاص می‌دهند، غافل از اینکه قرار نیست تغییری مثبت، لاقط در وضعیت چاپ، نشر و میزان سرانه مطالعه کشور دیده شود و سخنان اخیر «بهمن پورمند» نائب رئیس اتحادیه چاپخانه‌داران ایران نیز تأییدی بر این موضوع است. او باور دارد: «چاپخانه‌داران نیز همچون سایر اصناف فعال کشور تا اندازه زیادی از شرایط پس از شیوع گسترده ویروس کرونا آسیب دیده و به‌ناچار بسیاری از آنها کارشان را تعطیل کرده‌اند.»

چاپخانه‌ها که به عنوان شریان‌های اصلی صنعت نشر جایگاه انکارناپذیری دارند و چرخ‌های‌شان برای رسیدن به هدفی والا که افزایش آگاهی جامعه نسبت به محیط پیرامون‌شان بود، بدون توقف چرخید. اما این روزها گویا ویروس کرونا علاوه بر اینکه انسان‌ها را خانه‌نشین کرده است، چوب لای چرخ دستگاه‌های چاپ نیز گذاشته است؛ این در صورتی است که برخی صاحب‌نظران تصور می‌کردند اقبال مختلف جامعه ما که با جبار و برای قطع کردن زنجیره شیوع گسترده ویروس

چاپ پنجم زندگی‌نامه شهیدامیری

کتاب

بعد از حیرانی

چاپ پنجم «یک روز بعد از حیرانی»، روایت‌داستانی زندگی شهید مدافع حرم دهه‌هفتادی «محمدرضا دهقان» از سوی انتشارات «شهید کاظمی» روانه بازار شد. شهید مدافع حرم «محمدرضا دهقان امیری» در ۲۶ فروردین ۱۳۷۴ در استان تهران دیده به جهان گشود. در ۲۱ آبان ماه سال ۱۳۹۴ با عنوان بسیجی تکاور راهی سوریه شد و هم‌زمان با آخرین روزهای ماه محرم الحرام در نبرد با تروریست‌های تکفیری در حومه حلب، طی عملیات محرم، خلعت شهادت پوشید و در ۲۵ آبان ماه در امام‌زاده علی اکبر چینه‌ر به خاک سپرده شد.

کتاب

دوریم و دوستیم

«انتشارات مدرسه» با همکاری گروهی از ناشران کشور، با هدف فراهم آوردن امکان دسترسی عموم مردم به کتاب‌های مناسب با تخفیف ویژه، پویش «دوریم و دوستیم» را راه‌اندازی کرده است. اکنون با توجه به شیوع بیماری کرونا و ضرورت پرهیز از حضور در اماکن عمومی و رو آوردن به خرید از راه دور، پویش «دوریم و دوستیم» از ۲۰ اردیبهشت‌ماه شروع و تا پایان تابستان سال جاری ادامه خواهد داشت. مخاطبان برای کسب اطلاعات بیشتر از جزئیات این طرح می‌توانند به پایگاه خبری انتشارات مدرسه به نشانی www.madresehpib.ir مراجعه کنند.

تلویزیون

مجموعه میانبر

تهیه‌کننده سریال «میانبر» گفت: «درخواست تولید فصل سوم سریال تأیید شده است و به زودی و از ده روز دیگر تولید فصل سه را با بازیگرانی جدید شروع می‌کنیم.» «محمد صالحیان» تهیه‌کننده سریال میانبر اظهار داشت: «درست است که این روزها پخش نداریم، اما تولید همچنان ادامه دارد.» وی در ادامه نیز عنوان کرد: «این روزها نیز در حال مذاکره با عباس محبوب، حلیمه سعیدی و مهران رجبی هستیم که به عنوان بازیگر اصلی در سریال حاضر شوند. علاوه بر این، اردشیر کاظمی نیز به ما پیوسته است.»

یادداشت

سرزمین عجایب بی‌دروپیکر

آرش فهیم
منتقد سینما

اینستاگرام، سرزمین عجایی است که سال‌هاست بی‌دروپیکر مانده؛ هر چه می‌خواهد، انجام می‌دهد؛ غارت و ویران می‌کند؛ اما هیچ کس جلودار آن نیست. جالب است! مدیران اینستاگرام برای ما حتی بزرگان کشورمان قانون و محدودیت تعیین می‌کنند و هر وقت بخواهند، کرکره صفحه‌ای را پایین می‌کشند و بی‌محابا سانسور می‌کنند، اما مسئولان فضای مجازی در کشور ما در برابر آن خود را مجاز به هیچ کاری نمی‌دانند؛ از این روست که فضای مجازی و نوع مدیریت و سیاست‌گذاری آن در ایران همواره با تناقض‌ها و اتفاقات پرسش برانگیزی همراه بوده است. هر چند در مواجهه با نقد این شبکه اجتماعی نیز مثل سایر پدیده‌ها و رسانه‌ها با پاسخ‌هایی کلیشه‌ای از این دست که از این ابزارها می‌توان استفاده مثبت هم کرد، رویه‌رو می‌شویم؛ اما به قول «امارshall مکلوهان»؛ رسانه، خودش پیام است. این یک حقیقت است و نمی‌توان کتمان کرد که هر رسانه وارداتی، اخلاق و مرام خاص خودش را هم وارد می‌کند. هر چقدر هم که خوبان به‌خوبی از شبکه‌های اجتماعی استفاده کنند، اما این شبکه‌های مجازی باز هم فرهنگ خودشان را به گروه‌هایی از جامعه که تأثیرپذیرتر هستند، تحمیل می‌کنند. در این میان، اینستاگرام به سبب تصویرمحوری و قابلیت‌های خاصی که در انتشار عکس و فیلم دارد، بیشتر و عمیق‌تر می‌تواند کودکان و نوجوانان را در خود غرق کند. این روزها یک نوجوان که در سن تأثیرپذیری فرهنگی و در مرحله شکل‌گیری شخصیت اخلاقی قرار دارد، فقط با دست داشتن یک تلفن همراه هوشمند، می‌تواند به هزاران صفحه ضد اخلاقی دسترسی پیدا کند. حتی آنچه این روزها به عنوان «لاپو» در این فضا باب شده، منغذی تازه را برای تبهکاران فراهم کرده است. اتفاقات منفی در اینستاگرام فقط به اخلاق‌ستیزی منحصر نیست، بلکه این فضا به جولا‌نگاهی برای کلاهبرداران اقتصادی هم تبدیل شده است. یکی از موارد شکایت در محاکم قضائی و انتظامی، هک شدن صفحات شخصی افراد و درخواست پول به نام صاحبان حساب‌هاست. اینستاگرام در همان حال که برای راه‌زنان فرهنگی و اقتصادی و طرح غیر انسانی‌ترین موضوعات، فضای امنی را فراهم کرده، بسیاری از فعالیت‌ها و محتواهای حق‌طلبانه را نیز محدود نموده است. هنوز فراموش نکرده‌ایم که در ایام شهادت سپهبد قاسم سلیمانی، اینستاگرام حتی به صفحات برخی هنرمندان مشهور ایرانی نیز رحم نکرد، چه برسد به مردم عادی؛ هر کس تصویری از سردار را منتشر می‌کرد، از سوی این شبکه مجازی مجازات می‌شد. وقتی ترویج فحشا، کلاهبرداری و جیب‌بری در اینستاگرام آزاد است، اما ادای احترام مردم یک کشور به قهرمان ملی خودشان سانسور می‌شود، گویی مدیران این شبکه اجتماعی در حال اعتراف به ماهیت آن هستند و خودشان فریاد می‌زنند مطلوب‌شان چیست؛ به همین دلیل هم عجیب است که پیام‌رسانی چون تلگرام از دسترس خارج شده است، اما اینستاگرام همچنان می‌تازد. معلوم هم نیست عمق فاجعه باید به چه حد برسد تا مسئولان مربوطه به فکر چاره‌ای بیفتند. نه تنها خود اینستاگرام، بلکه رهاشدگی آن نیز به بررسی نیاز دارد. آیا سانسور در پشت پرده است که مانع از محدودیت این دنیای شگفت‌انگیز بی‌دروپیکر می‌شود؟

عبدالله گنجی: این سخن (بهباد نبوی): تحریم انتخابات اشتباه بود) منتقدان نیست؛ اعتراف یک عنصر محوری جریان اصلاحات است. این اعتراف باید در تاریخ ثبت شود، باید قالب شود و در اتاق مدعیان آشتی ملی نصب شود. به آنهایی که منتخبان تهران را نماینده ۲۰ درصد مردم می دانند هم باید گفت آنها که رأی قبلی خود را حتی بیشتر کسب کردند، آینه مقابل خود گذارید.

مالک شریعتی نیاسر: شرکت منتخبان انقلابی مجلس یازدهم در گهدهای مختلف سیاسی، صنفی یا جغرافیایی، اگر در خدمت انسجام و مشورت دادن به فرآکسیون واحد باشد، نه تنها مضر نیست، مفید هم هست؛ مشروط بر آنکه هرگونه دخالت حقیقی و حقوقی از بیرون مجلس را نفی کنند و از تجملات هم پرهیزند.

حسین دلیریان: در ماجرای ناوچه کنارک انقدر اخبار فیک و دروغ منتشر شد که آدم از بعضی از این خبرها حیرت می کرد؛ حتی بعضی از این دروغها، وقوعشان از نظر نظامی و عقلی هم ممکن نبودار جوع به منابع موثق و رسمی یک اصل است و مردم ایران باید توجه بیشتری به این اصل کنند.

نرم افزار

قصه های کودکان

یکی از راه های خوب و البته قدیمی پرورش فکری و اخلاقی کودکان، قصه گوئی برای آنهاست؛ زیرا با طرح قصه برای کودکان علاوه بر سرگرم کردنشان، می توان به خوبی تجربیات و مفاهیم اخلاقی جدید را به آنها آموخت؛ به ویژه در سنین خردسالی که فرزند بیش از هر زمانی در کنار والدین و در بطن محیط خانواده قرار دارد؛ البته باید در نظر داشت که با توجه به تأثیر بالای قصه ها بر کودکان، فرد قصه گو باید در انتخاب داستان برای آنها دقت کند؛ زیرا کودکان به دلیل پویایی فکری خود به شدت با محتوای داستان ارتباط برقرار می کنند؛ به همین دلیل طرح داستان های غیر مفید می تواند موجب آسیب دیدگی روحی و روانی آنها شود؛ از این رو والدین برای داستان گوئی به یک منبع مناسب و معتبر از داستان های کودکان مفید نیاز دارند که خوشبختانه اپلیکیشن «گوگولیا» با ۱۰ هزار بار دانلود در کافه بازار، این نیاز را به خوبی برآورده کرده است.

تجلیل از شهدا و جانبازان حادثه ناوچه کنارک

ارتش در قلب ملت

نوید کمالی

دبیر گروه رسانه

هر چند حادثه تلخ و ناگوار سانحه دریایی ناوچه موشکاندا کنارک که به شهادت جمعی از جوانان متخصص نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران منجر شد، از سوی دشمنان کشورمان، به ویژه رسانه های فارسی زبان بیگانه به عنوان فرصتی برای هجمه به نظام و قابلیت های دفاعی کشورمان بهره برداری شد، اما در عمل، در پی همراهی افکار عمومی کشورمان با ارتش و تجلیل از شهدای این حادثه، به طور مشخص بی اثر بودن «جنگ شناختی» دشمنان علیه برداشت افکار عمومی کشورمان از توان دفاعی جمهوری اسلامی ایران بر همگان آشکار شد.

پس از اعلام خبر این حادثه، کاربران فضای مجازی کشورمان به صورت خودجوش با هشتک هایی از جمله ارتش فدای ملت، شهدای ناوچه کنارک و ارتش انقلابی، نه تنها از شهدای این حادثه و مجاهدت های خاموش دریادلان نیروی دریایی در دفاع از مرزهای آبی کشورمان تجلیل کردند، بلکه به فضاسازی های انجام شده از سوی لشکر سایبری نفاق مستقر در آلبانی نیز واکنش

نشان دادند و ابراز خوشحالی حساب های اینترنتی وابسته به آنها را نشانه دیگری از خیانت این جماعت منفور عنوان کردند؛ به طوری که این واکنش ها خشم حساب های مجازی رسانه های معاند را برانگیخت. بررسی حجم قابل توجه واکنش های کاربران فضای مجازی کشورمان به حادثه اخیر و حمایت آنها از ظرفیت های دفاعی کشورمان را می توان به مثابه آب سردی بر پیکره دستگاه جنگ روانی و شناختی دشمن علیه انقلاب اسلامی در نظر گرفت؛ زیرا دشمنان کشورمان تصور می کردند پس از وقوع این حادثه می توان سرمایه اجتماعی نیروهای مسلح کشور را هدف قرار داد و این گونه زمینه تضعیف ساختار دفاعی جمهوری اسلامی ایران را مهیا کرد. برای تحلیل بهتر این ماجرا باید به این نکته توجه داشت که افکار عمومی هر جامعه متأثر از باورها و ارزش های حاکم بر آن جامعه است، به ویژه ارزش های اخلاقی در شکل گیری افکار عمومی نقش جدی دارند، به طوری که سطح بینش و منش افکار عمومی از یک جامعه تا جامعه دیگر متغیر است؛ مرور تاریخ تمدن بشر اثبات می کند هنجارها و ارزش های حاکم بر جامعه نه تنها می توانند زمینه پویایی، توسعه و پیشرفت آن جامعه را فراهم کنند، بلکه ضعف و وجود انحراف در ارزش ها، زوال و فروپاشی آن جامعه را در پی خواهد داشت؛ برای نمونه امپراتوری روم در زمانه خود به عنوان یکی از

پژواک

صف بر خط!

محمد صالح نادری

کارشناس فناوری اطلاعات

همه ما صف نشینی را تجربه کرده ایم؛ از صف نفت، سوخت و شیر دولتی در قدیم گرفته تا صف نان، بنزین و سبیدکالا در زمان حال؛ اما به تازگی نوع جدیدی از صف نشینی رواج پیدا کرده است که حاضران در صف، از وجود هم خبر ندارند. یکی از مزیت های صف های بنزین، نان و... این است که وقتی حجم زیاد افراد در صف به چشم مان می خورد، از خرید صرف نظر می کنیم و به دنبال جای دیگری می رویم؛ اما در صف های جدید که آنلاین یا به اصطلاح برخط هستند، کسی از دیگری خبر ندارد و با چشم نمی توان تعداد افراد را دید؛ به همین دلیل لحظه لحظه به افراد صف اضافه می شود، امیدها بالا می رود و خود را فاتح رقابت می دانیم، در حالی که شاید میلیون ها نفر دیگر در صف خرید محصول باشند. حتماً دیده اید، وقتی ناوایی متوجه طولانی شدن صف نان می شود، به افراد حاضر در صف می گوید: از این نفر به بعد نان

نمی رسد، در صف منتظر نباشید. یک شاطر ساده سازوکار مدیریت صف را می داند، اما وقتی یک فروش اینترنتی انجام می شود، می شنوم اصلاً سایت باز نشد، کلی منتظر ماندم و آخر خطا زد و... اما دلیل آن چیست؟ در همان مثال ناوایی، اگر چند میلیون نفر برای خرید به یک ناوایی ساده هجوم ببرند، نه تنها نانی به کسی نمی رسد، بلکه تلفات جانی هم خواهیم داد! اما اگر ناوایی را به یک فروشگاه بزرگ تبدیل کنیم و برای ورود و خروج افراد سازوکار ببندیم، همه به هدف خود می رسند. متأسفانه، در فروش های اینترنتی، بستری که آماده پذیرایی از مشتریان می شود، همان ناوایی ساده است که میلیون ها نفر به آن هجوم می برند؛ البته جای شکر دارد که صف آنلاین است و حداقل اینجا تلفات نداریم! مشکلات فروش های آنلاین را همه می دانیم؛ مسئولان چنین فروش هایی بهتر از همه ما می دانند مشکل کجاست و اگر واقعاً قصد فروش داشته باشند، ایجاد بستر مناسب، سازوکار فروش درست و... کار سختی نیست؛ مانند سازوکار درست ثبت نام مسکن ملی که کمتر کسی را با مشکل مواجه کرد.

مجازستان

تهدیدهای فرزند دیکتاتور!

بمباران های هوایی نیروهای آمریکایی جان سالم به در برده، از انبار خودروهای لوکس پسر صدام خارج شده و ۱۸ سال پس از سقوط حکومت صدام به کردستان عراق رسیده است؛ ولی مشخص است مالک فعلی این خودرو که فقط ۴ هزار کیلومتر کار کرده، قیمت فروش آن را یک و نیم میلیون دلار اعلام کرده است.

نکته جالب توجه این است که «رغد حسین» دختر صدام حسین که هم اکنون در اردن زندگی می کند، به این ماجرا واکنش نشان داده و خریداران احتمالی این خودرو را که البته از اموال ملت عراق تهیه شدند چنین تهدید کرده است: «ما از هر کسی که دارایی های شخصی خانوادگی مان را در اختیار بگیرد، شکایت خواهیم کرد، چه این فراری و چه چیزهای دیگر. ما به دیگران نیز هشدار می دهیم که به هر دلیلی در این مسائل دخالت نکنند؛ زیرا باید در برابر قانون پاسخگو باشند.»

خیمینی (ره) به ارتشی مردمی، انقلابی و مجاهد فی سبیل الله تبدیل شد. خوشبختانه، نتیجه این تغییر را می توان به وضوح در نوع واکنش افکار عمومی کشورمان به ماجرای ناوچه کنارک مشاهده کرد؛ زیرا فارغ از دلایل فنی و تخصصی بروز حادثه، افکار عمومی کشور به صورت یکپارچه شهدا و جانبازان گرانقدر این حادثه را تکریم کردند و یک کلام از جان فشانی های ارتش و سپاه در راه دفاع از حریم کشور سپاسگزاری کردند که این نشان دهنده بینش عمیق اسلامی و انقلابی ملت ایران نسبت به اهمیت نیروهای مسلح و چرایی عناد دشمنان انقلاب اسلامی با آنهاست.

بزرگترین ابرقدرت های تاریخ مطرح بود؛ اما با وجود همه عظمت و گستردگی خود، فقط به علت انحراف در ارزش های اجتماعی رو به اضمحلال و ضعف رفت و سرانجام به دست مسلمانان ریشه کن شد.

متأسفانه، در دوران طاغوت نیز کشور و ملت ما با انحرفات متعددی روبه رو بود؛ اما با پیروزی انقلاب اسلامی این انحرافات از ارزش های حاکم بر جامعه زدوده شد و نهادهایی از جمله ارتش به جایگاه اصیل خود در جامعه دست یافتند، طوری که ارتش شاهنشاهی که زمانی نقطه امید نظام سلطه در منطقه غرب آسیا بود، در پرتوی هدایت های امام

ترفندستان

سه گام تا ایمن سازی

حامد مظلومی

پژوهشگر

مایکروسافت بخش قابل توجهی از تمرکز خود را بر توسعه ویندوز متمرکز کرده است که نمره ایسن تلاش ها خود را در ویندوز ۱۰ نشان می دهد. متأسفانه، ویندوز ۱۰ با تمام ویژگی های خوب و جذابش، امنیت چندان بالایی ندارد؛ زیرا وابستگی زیادی به فضای مجازی و دنیای اینترنت دارد و کاربری پایدار آن منوط به به روزرسانی مستمر است و به همین دلیل، کاربران حساس به مسائل امنیتی کمتر به این نسخه از سیستم عامل ویندوز علاقه دارند. با این حال اگر از کاربران علاقه مند به ویندوز ۱۰ هستید، توصیه می کنم برای حفظ امنیت خود حداقل سه نکته زیر را مد نظر قرار دهید:

- ۱- هنگام استفاده از ویندوز ۱۰، میکروفون و وبکم ویندوز لپ تاپ خود را غیرفعال کنید.
- برای این کار کافی است در منوی استارت ویندوز عبارت Device Manager را جستجو کنید و در بخش Camera دوربین و در بخش Audio

میکروفون رایانه خود را Disable نمایید. ۲- ویندوز ۱۰ قابلیت ذخیره کردن موقعیت مکانی شما را دارد؛ از این رو بهتر است سریعاً سری به تنظیمات ویندوز بزنید و این قابلیت را غیرفعال کنید. برای این کار در منوی استارت Location را جستجو و در تنظیمات باز شده وضعیت دسترسی به اطلاعات مکانی خود را روی Off تنظیم نمایید. ۳- در ویندوز ۱۰ به جای محدود کردن امنیت خود به یک Pin Code یا یک رمز معمولی بهتر است قابلیت BitLocker را فعال کنید تا دیگر هیچ کس امکان دسترسی به اطلاعات رمزگذاری شده شما را نداشته باشد. برای فعال کردن بیت لاکر کافی است روی درایو مورد نظر خود راست کلیک کنید و Turn on BitLocker را انتخاب نمایید و مراحل خواسته شده را گام به گام دنبال کنید. به یاد داشته باشید، امنیت یک امر مطلق نیست و هر چه بیشتر حواس تان به امنیت اطلاعات تان باشد، کمتر در خطر هک و سرقت اطلاعات قرار خواهید گرفت.

استارت آپ

آموختن، خلاقیت و کمی پشتکار

مشکل اینجاست که در کشور ما، مهارت های ارائه شده در دانشگاه ها معمولاً جنبه نظری دارند و کمتر در عمل به کار افراد می آیند؛ پس شما ناچارید از منابع ثانویه برای مهارت افزایی خود در حوزه کسب و کار بهره ببرید.

خوشبختانه، یکی از این منابع ثانویه و مفید برای افزایش مهارت های کارآفرینی، استفاده از منابع منتشر شده از سوی استارت آپ آموزشی «آکادمی آموختن» است که با ورود به سایت آن می توانید از صدها آموزش تولید شده در این استارت آپ استفاده کنید و به رمز و رازهای کسب درآمد از طریق فضای مجازی پی ببرید؛ پس از فراگیری مهارت های ارائه شده در این سایت، می توانید کسب و کار مورد نظر خود را به راحتی راه اندازی کنید و با یک ایده خلاقانه و کمی پشتکار، به یک کارآفرین خودساخته بدل شوید.

اغلب به جوانان جوانی کار توصیه می شود به جای انتظار کشیدن برای استخدام در ادارات دولتی، خود به خلق فرصت کاری یا همان کارآفرینی مشغول شوند؛ البته مسلم است حوزه مشخص است و بدون داشتن این دو نمی توان به یک کارآفرین موفق تبدیل شد. برای درک بهتر این مسئله نیز کافی است به جستجوی ساده ای در اینترنت دست بزنید و سابقه مدیران و مؤسسان کسب و کارهای بزرگ، مانند اپل، مایکروسافت، آمازون و بسیاری دیگر از شرکت های بزرگ دنیا را بررسی کنید.

با این بررسی ساده متوجه خواهید شد برای خلق یک کسب و کار موفق به تقویت مهارت های علمی و تخصصی خود در حوزه کاری مورد نظر تان نیاز دارید؛ اما

متمرکز شدن سیاست‌گذاری

و هدایت فعالیت‌های قرآنی سپاه

حسن ابراهیمی

خبرنگار

چند ماهی است که به منظور متمرکز کردن مدیریت فعالیت‌های قرآنی در سپاه، «قرارگاه قرآنی نور» با فرماندهی فرمانده کل سپاه و دبیری معاون فرهنگی و تبلیغات نمایندگی ولی فقیه در سپاه، «سردار حسین محبی» تشکیل شده است. ماه رمضان فرصت مناسبی بود تا از کم و کیف تشکیل این قرارگاه مطلع شویم؛ از این رو در گفت‌وگوی کوتاهی با سردار محبی این موضوع را بررسی کردیم که در ادامه حاصل آن را می‌خوانید.

هدف از تشکیل قرارگاه قرآنی نور چیست؟

با توجه به گوناگونی و فراگیر بودن فعالیت‌های قرآنی و تعدد ساختاری در حوزه‌های پایوران، سربازان، بسیجیان و خانواده‌های کارکنان و تعدد فعالیت‌های قرآنی در حوزه‌های آموزش، تبلیغ و ترویج، انس، مسابقات، فرهنگ‌سازی و... و لزوم گسترش و تبدیل آن به فرهنگ جاری در همه سطوح و اقشار سپاه و بسیج، ضرورت داشت قرارگاہی برای سیاست‌گذاری و هدایت کلان فعالیت‌های قرآنی سپاه و تجمع همه ظرفیت‌های موجود در سطح فرماندهی، نمایندگی و حفاظت اطلاعات تشکیل شود تا تعلیم، ترویج، تبلیغ، فراگیر کردن و تعمیق فرهنگ و معارف قرآنی برای جامعه هدف که از آحاد کارکنان، بسیجیان، بازنشستگان و خانواده پاسداران تشکیل می‌شود، به صورت منسجم انجام گیرد.

ارکان اصلی قرارگاه قرآنی نور چیست و اعضای آن چه کسانی هستند؟

ارکان اصلی قرارگاه شامل فرماندهی، شورا، هیئت اندیشه‌ورز، دبیرخانه، کارگروه‌ها و قرارگاه‌های رده‌ای است که در این زمینه کارگروه‌های آموزش، تبلیغ و ترویج، رصد و بازخوردگیری و برنامه بودجه با ترکیب معاونت‌ها و سازمان‌های دست‌اندرکار قرآنی سپاه فعالیت می‌کنند و اعضای هر کارگروه نیز مشخص و ابلاغ شده است.

قرارگاه فقط در مرکزیت سپاه است؟

علاوه بر مرکزیت، در سلسله مراتب سازمانی تا سطح نیروها، سپاه‌های استانی و رده‌های عمده، سازمان بسیج، قرارگاه‌های منطقه‌ای، لشکرها، تیپ‌ها و گروه‌ها تشکیل شده و فعال است؛ البته

عکس: محمد صالح نادری

ساختار مجازی است؛ یعنی اعضای قرارگاه دارای جایگاه‌های سازمانی حقیقی نیستند، بلکه با حفظ سمت و جایگاه سازمانی خود، در قرارگاه نیز فعال هستند.

با توجه به اینکه فعالیت‌های قرآنی سپاه و بسیج متولیان گوناگونی دارد، آیا قرارگاه آنها را حذف می‌کند و به عنوان یک ساختار واحد به جای آنها وارد عمل می‌شود؟

خیر، هر یک از متولیان باقی‌ت به مأموریت خود ادامه می‌دهند و با کمک قرارگاه ارتقا می‌یابند و

مصوبات قرارگاه اشاره می‌کنم؛ راه‌اندازی مرکز ارتقای سطح قرآنی نظامات سپاه در پژوهشگاه امام صادق(ع)، راه‌اندازی دارالقرآن در تمام رده‌ها و شهرک‌های سازمانی سپاه، راه‌اندازی مدرسه‌های قرآنی در سپاه، طراحی نشان برای چهره‌های قرآنی سپاه و مصوبات دیگری هم هست که بررسی آنها در این مجال میسر نیست.

آیا در پیشبرد اهداف قرآنی سپاه از ظرفیت سایر نهادها و مؤسسات قرآنی نیز استفاده شده است؟

یکی از رویکردهای اساسی فعالیت‌های قرآنی سپاه تعامل و ارتباط مؤثر با دستگاه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات قرآنی موفق کشور و استفاده از ظرفیت‌ها و امکانات آنان است. حاصل این رویکرد تعاملی، تدوین طرح‌های متعدد و اجرای موفق برنامه‌های مختلف قرآنی، دریافت ایده‌ها و انتقال تجارب قرآنی در عرصه‌های مختلف و انجام تفاهم‌های مؤثر با توجه به اقتضانات سپاه و شرایط مخاطبان بوده است.

آیا این تعامل و هم‌افزایی در فعالیت‌های قرآنی، شامل دیگر سازمان‌های نیروهای مسلح نیز می‌شود؟

با سازمان‌های نیروهای مسلح در عرصه‌های قرآنی هماهنگی و هم‌افزایی قابل قبولی داریم. بازنگری آیین‌نامه مسابقات قرآن کریم نیروهای مسلح و نیز دستورالعمل تشویق‌های قرآنی نیروهای مسلح به میزبانی سپاه در سیر مراحل تصویب قرار دارد. برگزاری مسابقات قرآنی و حضور مشترک در نمایشگاه قرآن و ارانه دستاوردها و محصولات قرآنی نیروهای مسلح، تبادل تجارب و محصولات قرآنی از دیگر فعالیت‌های تعاملی ما با سازمان‌های نیروهای مسلح است.

تقویت خواهند شد. قرارگاه، همانطور که از هدف و مأموریت آن مشخص است، هیچ‌گونه ورود تخصصی به برنامه‌ها و فعالیت‌های متولیان نخواهد داشت؛ بلکه در سیاست‌گذاری، جهت‌گیری، هم‌افزایی، پشتیبانی و زمینه‌سازی اجرای برنامه و فعالیت‌های قرآنی سپاه، متناسب با مأموریت هر یک از بخش‌ها نقش ایفا می‌کند.

مهم‌ترین تصمیمات و مصوبات قرارگاه قرآنی نور چیست؟

قرارگاه تصمیمات کلانی را اخذ و مصوبات بسیار خوبی داشته است؛ برای نمونه به چند مورد از

فداکاری شهدا اوج افتخار ارتش

در پی بروز حادثه برای ناوچه کنارک نیروی دریایی ارتش و به شهادت رسیدن و مجروحیت جمعی از دریادلان این نیرو، حجت‌الاسلام «صدقت» مسئول نمایندگی ولی فقیه در نیروی دریایی سپاه، خطاب به حجت‌الاسلام «محمد مظفری‌نژاد» رئیس اداره عقیدتی سیاسی نیروی دریایی ارتش، پیام تبریک و تسلیتی صادر کرد. در بخشی از این پیام آمده است: «اوج اقتدار و افتخار رزمندگان ارتش جمهوری اسلامی ایران در مقابله با دشمنان ملت عزیز ایران اسلامی مروهون ایثار، فداکاری و از خودگذشتگی شهدای والا مقامی است که نام و اثرات بی‌بدیل‌شان در تاریخ ایران اسلامی تاهمیشه جاودان خواهد ماند.»

تکریم و معارفه جانشین حوزه دفاتر نمایندگی

مراسم تکریم و معارفه جانشین حوزه دفاتر نمایندگی ولی فقیه در سپاه با حضور هیئت‌رئیس نمایندگی برگزار شد. در این مراسم که با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین «طیبه فر» جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه، و سردار «قریشی» معاون هماهنگ‌کننده نمایندگی ولی فقیه در سپاه، دکتر «قنبری» مشاور و مسئول حوزه دفاتر نمایندگی ولی فقیه در سپاه و جمعی دیگر از اعضای هیئت‌رئیس در ستاد نمایندگی ولی فقیه در سپاه برگزار شد، از خدمات سرهنگ پاسدار «مجید شباسی» تقدیر شد و حکم مسئولیت جانشین حوزه دفاتر نمایندگی ولی فقیه در سپاه با امضای حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر «حاجی صادقی»، به سرهنگ پاسدار «محمد رضا محمدی» اهدا شد.

افزایش یارانه اتکا در سال ۱۳۹۹

سازمان اتکا با اعلام اینکه یارانه نقدی مرحله یازدهم حکمت‌کارت شارژ شد، بیان کرد: «یارانه واریزی در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال گذشته افزایش مبلغ داشته است.» به گزارش صبح صادق بر اساس گزارش سازمان اتکا، نرخ جدید یارانه واریزی به حکمت‌کارت برای خرید نقدی از فروشگاه‌های اتکا در سال ۱۳۹۹ به این ترتیب خواهد بود: «یارانه کارکنان مجرد در هر مرحله ۳۵ هزار تومان، کارکنان متأهل بدون فرزند ۶۵ هزار تومان و به ازای هر فرزند ۱۵ هزار تومان، تا سقف پنج فرزند، افزوده خواهد شد؛ یعنی ۸۰، ۹۵، ۱۱۰، ۱۲۵ و ۱۴۰ هزار تومان تا سقف هفت نفر.

نیروهای خرید خدمت مراکز اقامتی سپاه را دریابید

معنوی و اخلاقی از فرهنگ جبهه و جنگ، بخشی از هفته‌نامه را به چاپ گزیده یا قسمت‌بندی شده کتب ارزشی دفاع مقدس تا پایان یافتن کتاب اختصاص بدهید. «مراد ناظری» از قم، تیپ ۸۳ / ۰۹۱۷۰۰۰۴۱۶۶ هدف از وام مسکن سازمانی کمک به پاسداران است، ولی متأسفانه در استان ما شرایط این وام را انقدر سخت کردند که به هیچ وجه زیر بار این وام و بدهکاری نمی‌رویم. «رستمی» کهگیلویه و بویراحمد / ۰۹۱۷۰۰۰۸۲۰۴ پس از گذشت چند سال که وام حکمت رو ندادن، بنده خودم زمین خریدم و

«شهریار فیضی» از تبریز / ۰۹۱۲۰۰۰۲۸۹۰ وام یک میلیونی شاغلان نظامی که حقوق خودشان را از بانک انصار و سپه می‌گیرند، چه وقت به حسابشان واریز خواهد شد؟ بنده با سابقه ۱۶ سال خدمت در مناطق مرزی هنوز وام مسکن نگرفته‌ام، تکلیف چیست؟ با این افزایش قیمت‌ها و اجاره‌بها چه کار کنیم؟ / ۰۹۱۶۰۰۰۳۸۲۳ به منظور تشویق و ترغیب افراد به فرهنگ غنی کتاب و کتابخوانی و استفاده

سهمیه اتکا افزایش دهید، با این پول چیزی نمی‌توان خرید. / ۰۹۱۱۰۰۰۴۸۲۱ به دستور فرمانده کل سپاه، مقرر شده بود کلیه کسانی که تا پیش از سال ۹۵ بدون مجوز مدرک کارشناسی ارشد گرفتند، مدرک برای‌شان اعمال شود. سؤال من این است که چرا این مسئله اجرایی نمی‌شود؟ با تشکر، «یزدانی» میانرودن مازندران / ۰۹۱۳۰۰۰۳۰۷۷ لطفاً فکری به حال کسانی بکنید که وام مسکن ۳۰ میلیونی گرفتند و با این تورم هیچ کاری نمی‌توانند بکنند و صاحب‌خانه نشدند. / ۰۹۱۴۰۰۰۷۹۷۰ چرا دو ابلاغیه فرمانده محترم کل سپاه در خصوص رعایت حال بیماران دیابتی و قلبی در برخی رده‌های سپاه اجرایی نمی‌شود؟

پیامتان را از طریق سامانه پیامکی هفته‌نامه صبح صادق با ما در میان بگذارید

یادداشت

صلابت بدون جنگ

علیرضا جلالیان

کارشناس دفاعی

جمله «اولین اشتباه، آخرین اشتباه است» جمله کلیدی رزمندگان واحد تخریب دوران دفاع مقدس بود. همین جمله امروز هم بارها در یگان مهندسی نظامی برای نیروهایی که با موضوع و مسائل انفجار سروکار دارند، تکرار می‌شود. مفهوم این جمله آن است که اشتباه در کار انفجارات موجب از بین رفتن خود فرد می‌شود، پس باید دقت کار را بالا برد تا حداقل خطای ممکن صورت بگیرد. این را محملی قرار می‌دهیم برای موضوع اخیر در تمرین نظامی نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران که طی آن شناور سبک پشتیبانی دریایی کنارک مورد اصابت موشک شلیک‌شده از شناورهای حاضر در تمرین رزمی قرار گرفت و دچار حادثه شد. پیش از این نیز در حادثه هوایمای مسافربری اوکراینی در شرایط آماده‌باش صددرصدی پدافند هوایی کشور، برخی ابعاد قوت و ضعف در حوزه دفاع هوایی کشور مشخص شد. در این میان، ذکر چند نکته ضروری است تا بتوان مانع سوءاستفاده‌ها از چنین حوادثی شد. جمهوری اسلامی ایران در حوزه نظامی توانسته است به ابعاد مهمی از قدرت و تسلیحات دست پیدا کند که عمده این توان بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و بعد از دوران دفاع مقدس کسب شده است؛ به ویژه در حوزه موشکی، پهپادی، دریایی، پدافندی و اخیراً هم در حوزه فضایی که بسیاری از این دستاوردها بیشتر جنبه بازدارندگی دارند و موجب بازدارندگی شده‌اند. در بسیاری از این حوزه‌ها، کشور پس از دفاع مقدس عملاً هیچ درگیری مستقیمی با هیچ طرف متخاصمی نداشته است، به‌ویژه در دو مورد اخیر، یعنی در عرصه دفاع هوایی و نیز دفاع دریایی. در حوزه موشکی و پهپادی عملیات‌های متعددی، به‌ویژه در جبهه مقاومت و در عملیات‌های انتقامی، باموفقیت انجام شده‌اند؛ یعنی همه آنچه امروز در حوزه پدافند هوایی و اقتدار دریایی اتفاق افتاده، نتیجه بررسی‌ها و مطالعاتی بوده است که نشان می‌داد در این عرصه‌ها باید توازن قدرت به نفع کشور برقرار شود. لذا هم‌وغم‌ها به سمت رفع خلل و فرج‌ها و نیز تقویت دفاع در این عرصه رفته و جالب اینجاست که سرعت و تدبیر فرماندهی در جمهوری اسلامی به صورتی بوده که با وجود جدی بودن بسیاری از این تهدیدها در هوا و دریا، دشمن عملاً جرئت اجرایی کردن آنها را پیدا نکرده است. دستاوردهای مهم دفاعی در حوزه پدافند هوایی و حوزه اقتدار دریایی همگی در اثر مطالعه ارتش‌های متخاصم و نیز تجربیات درگیری سایر طرف‌ها در جای‌جای دنیا به دست آمده است. این تجهیزات هنوز آزمون خود را در جنگ حقیقی پس نداده‌اند و ان‌شاء‌الله هیچ‌گاه زمینه استفاده از آنها در جنگ فراهم نخواهد شد. لذا اگر در اثر خطای انسانی یا خطای فناوری تسلیحاتی چنین اتفاقاتی در دنیا مسبوق به سابقه است. حتی ابرقدرت‌های نظامی دنیا برای دست یافتن به چنین تسلیحاتی چندین برابر عزیزی را که در این حوادث به شهادت رسیده‌اند، نه فقط در زمایش‌ها، بلکه در صحنه‌های جنگ واقعی و در تمرینات نظامی از دست داده‌اند؛ اما نباید این نکته را فراموش کرد که بررسی‌های دقیق باید صورت گیرد تا از تکرار چنین اتفاقات تلخی جلوگیری کرد.

همیشه عالی بودن را برای خودمان تکرار کنیم تا عالی شویم. ما به هر چه فکر می‌کنیم، هر چه می‌گوییم و هر چه به زبان می‌آوریم، تبدیل می‌شویم؛ پس همواره با خودت تکرار کن: همه چیز عالی است. به ذهن و ضمیر خود عالی بودن را القا کن. ذهن ما چیزی را می‌سازد که می‌گوییم. افکار ما می‌تواند یک بیابان خشک را به گلستانی تبدیل کند.

امام صادق(ع): «إِنَّ مِنْ تَمَامِ الصَّوْمِ إِعْطَاءَ الزَّكَاةِ بِعِنَى الْفِطْرَةِ كَمَا إِنْ الصَّلَاةَ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مِنْ تَمَامِ الصَّلَاةِ.»؛ تکمیل روزه به پرداخت زکات یعنی فطره است، همچنان که صلوات بر پیامبر صلی الله علیه و آله کمال نماز است.

(وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۲۲۱)

همزمان با نزدیک شدن به انتخابات آمریکا؛ رشد کرونا و استیصال ترامپ در مقابله با این ویروس «دکتر فانوچی» مدیر بیماری‌های عفونی آمریکا گفت: «متأسفانه ما تا ماه نوامبر (انتخابات ریاست جمهوری آمریکا) واکسنی برای بی‌ایقتی آماده نخواهیم داشت.» کارتونیت: دیو هاموند از آمریکا

آلدمیم از سفر دور و دراز رمضان پی نبردیم به زیبایی راز رمضان هر چه جان بود سپردیم به آواز خدا هر چه دل بود شکستیم به ساز رمضان سر به آینه «الغوث» زد در شب قدر آب شد زمزمه رازونیز رمضان دیدم این «قدر» همان آینه «خلصنا» ست دیدم آینه‌ام از سوز و گداز رمضان بیش از این ناز نخواهیم کشید از دنیا بعد از این دست من و دامن ناز رمضان نکند چشم ببندم به سحرهای سلوک نکند بسته شود دیده باز رمضان صبح با باده شعبان و رجب آمده بود آنکه دیروز مراد جواز رمضان شام آخر شد و با گریه نشستم به وداع خواب دیدم نرسیدم به نماز رمضان

نکته: در بوستان سعدی آمده است: «یاد دارم که در ایسام فلطیوت متعبد بودمی و شب خیز و مولع زهد و پرهیز. شبی در خدمت پدر رحمة الله علیه نشسته بودم و همه شب دیده بر هم نبسته و مصحف عزیز بر کنار گرفته و طایفه‌ای گرد ما خفته. پدر را گفتم: از اینان یکی سر بر نمی‌دارد که دوگانه‌ای (نماز صبح) بگذارد. چنان خواب غفلت برده‌اند که گویی نخفته‌اند که مردانند. گفت: جان پدر، تو نیز اگر بختی به از آن که در پوستین خلق افتی.»

نظر: در آموزه‌های دینی ما احادیث بسیاری در منع از عیب‌جویی دیگران و به عبارت سعدی «در پوستین خلق افتادن» و عیب‌زدایی از خود وارد شده است. در بیانی از امیر سخن، حضرت علی(ع) در نهج البلاغه، خطبه ۱۷۶ آمده است: «طَوَيْتُ لِمَنْ سَأَلَهُ عَيْبَهُ عَنْ عَيْبِ النَّاسِ؛ خوشا به حال کسی که به جای عیب‌جویی از مردم عیب خود را اصلاح می‌کند. افرادی که به این صفت بد گرفتارند، به طفل می‌مانند و طفل کسی است که خود را با دیگران مقایسه می‌کند تا به خود امتیازی دهد و به نفسش خوراک.

تا به حال بارها از زبان کارشناسان تغذیه شنیده‌اید که سبزیجات بخورید، نیمی از بشقاب غذایی خود را از سبزیجات تشکیل بدهید و... اگر فکر می‌کنید فقط هر چیزی که سبزی باشد، سبزیجات به حساب می‌آید، حتماً ادامه متن را بخوانید. سبزیجات ممکن است خام یا پخته شده، تازه، یخ زده، کنسرو شده یا خشک شده باشند، حتی عصاره یا آب سبزیجات نیز در گروه سبزیجات شمرده می‌شوند؛ البته می‌توان آنها را بر اساس مقدار مواد مغذی در چند گروه کلی دسته‌بندی کرد؛ اول، سبزیجات برگ‌سبز چون کاهو، کلم‌ها از جمله بروکلی، اسفناج، لوبیا و نخودفرنگی؛ دوم، سبزیجات نشاسته‌ای مانند سیب‌زمینی، ذرت و نخودسبز؛ سوم، سبزیجات قرمز و نارنجی همچون گوجه‌فرنگی، هویج، کدوتیل و دسته آخر هم سایر سبزیجات، مانند فلفل دلمه‌ای، کرفس، خیار، لوبیاسبز، کدوسبز، سیر، پیاز و قارچ. مصرف سبزیجات یکی از مهم‌ترین راه‌های حفظ و تداوم سلامتی است؛ از این رو می‌توانید غذاهایی را که معمولاً درست می‌کنید و هر روز می‌خورید، کاملاً تغییر دهید و مقدار بیشتری سبزیجات در تهیه آنها به کار ببرید. بسیاری خوب خواهد بود که روزتان را با مصرف سبزیجات شروع کنید و همراه صبحانه یک لیوان آب سبزیجات، مثل آب هویج مصرف کنید. از مصرف سالاد و سبزی خوردن همراه غذا هم غافل نشوید. برای میان‌وعده صرف حلقه‌های هویج یا کرفس و ذرت یا نخودسبز گزینه‌های فوق‌العاده‌ای هستند؛ اما شاید برای تان سوال باشد چرا متخصصان تغذیه تا این میزان به مصرف سبزیجات تأکید می‌کنند باید بدانید سبزیجات حاوی ویتامین‌های مهم، مواد معدنی و مواد شیمیایی گیاهی و فیبرها هستند. فیبرها با ایجاد حس سیری موجب کاهش مصرف غذا می‌شوند و به کاهش وزن نیز کمک می‌کنند. رژیم غذایی پر میوه و سبزیجات می‌تواند به شما در برابر سرطان، دیابت و بیماری‌های قلبی کمک کند؛ بنابراین برای سلامتی، هر روز سه تا پنج واحد سبزیجات میل کنید.

امسال نخستین سالی است که در سوم خرداد، حاج قاسم سلیمانی در میان ما حضور ندارد. شایسته است تا با بازگویی خاطره‌ای از «سردار احمد غلامپور» به نقش او در عملیات آزادسازی خرمشهر اشاره کنیم. «در عملیات بیت‌المقدس، حاج قاسم فرمانده تیپ ۴۱ ثارالله، به عنوان یکی از تیپ‌های قرارگاه قدس بود و مأموریت سختی به این تیپ واگذار شد که با عمده قوای دشمن درگیر شود و نیروهای دیگر با عبور از کارون بتوانند خود را به جاده اهواز-خرمشهر برسانند. نبرد سختی در منطقه عملیاتی تیپ‌های قرارگاه قدس جریان داشت که تیپ ۴۱ ثارالله نیز در نبردی سخت، جانانه و نزدیک با دشمن به طوری که گاهی فاصله بین ما و دشمن به کمتر از ۳۰ متر می‌رسید فداکارانه جنگید و موفق شد به بهترین شکل ممکن، مأموریت خود را به انجام برساند. بعد از عقب‌نشینی دشمن به پشت مرزها، یکی از نقاط مرز که دشمن اصرار داشت اجازه چسبیدن به مرز را ندهد، منطقه کوشک، یعنی محل عملیات تیپ ۴۱ ثارالله بود و از جبهه مقابل، فشار زیادی از لشکر ۵ عراق به حاج قاسم و بچه‌های تیپ کرمان وارد شد. عملیات تمام شد و جنگ پایان یافت و زمان برق‌آسا گذشت. حدود دو سال قبل، حاج قاسم که فرماندهی نیروی پرافتخار قدس سپاه را عهده‌دار بود، به من گفت: حاج احمد، یادت هست لشکر ۵ عراق در عملیات بیت‌المقدس، چقدر جنگید و چه فشاری روی ما می‌آورد؟ توی خواب هم نمی‌دیدم روزی برسد که با عنایت خدا، فرمانده همان لشکر ۵ عراق، دوزانو مقابل ما بنشیند و کسب تکلیف کند. خدایا، بزرگی‌ات را شکر.»

با رونق گرفتن فضای مجازی، گروه‌ها و کانال‌های بسیاری شروع به فعالیت کردند که هر کدام به دنبال ارائه اطلاعات غلط یا درست، گاه جذب مخاطب به هر قیمت، حتی رونق دادن به کسب‌وکار در این فضا بودند. فعالیت‌های مختلفی از اخبار گرفته تا نشر اطلاعات علمی، قصه، شعر، معرفی تورهای مسافرتی و هر گونه گروه یا کانال عجیب و غریبی شکل گرفت و گسترده شد. با ورود شبکه‌های اجتماعی ایرانی به این مقوله، شرایط کمی تغییر کرد و فعالیت در فضای مجازی رنگ و شکلی منسجم و چارچوبی مشخص به خود گرفت. گروه‌هایی قابل اعتماد با نیت‌هایی صادقانه و به دور از هرگونه قصد و نظر شخصی شکل گرفتند و فعالیت‌های خود را حول اهداف مهم و آرمانی آغاز کردند؛ از این دست می‌توان به کانال «قصه‌های کودکان» در شبکه اجتماعی اپنا اشاره کرد که از سال ۱۳۹۷ با هدف تربیت نسل مهدوی و سرباز و یار امام عصر(عج) مشغول به فعالیت شد. در این مجموعه شاعر، قصه‌نویس، قصه‌گو و افرادی با توانمندی‌های گوناگون در تکاپو هستند تا سهمی هرچند ناچیز را در شناساندن امام عصر(عج) به کودکان داشته باشند. نکات اخلاقی تربیتی و روان‌شناسی با رویکردی مهدوی در این شبکه به صورت مداوم به مخاطبان عرضه می‌شود که می‌توان از آنها برای سرگرمی و تربیت شایسته کودکان بهره برد.

به منظور تربیت مربیان و هادیان سیاسی متعهد و متخصص مورد نظر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ایجاد زمینه لازم برای ارتقای علمی مربیان، هادیان سیاسی، مدیران و کارشناسان، دانشکده عقیدتی سیاسی شهید محلاتی (ره) اقدام به برگزاری آزمون ورودی تحصیلات تکمیلی (دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته) در رشته‌های تربیت مربی علوم سیاسی، علوم قرآن و حدیث، فلسفه و کلام اسلامی و فقه و حقوق اسلامی کرده است.

زمان نام‌نویسی: تا ۱۶ خرداد ۱۳۹۹ (ارسال مدارک و تقاضانامه ثبت‌نام به دانشکده شهید محلاتی (ره))

زمان توزیع کارت: جمعه ۱۳/۹/۱۳۹۹ از ساعت ۶ تا ۹ صبح / مجتمع آموزش عالی شهید محلاتی (ره)

زمان برگزاری آزمون: جمعه ۱۳/۹/۱۳۹۹ ساعت ۱۰ صبح / مجتمع آموزش عالی شهید محلاتی (ره)

جهت کسب اطلاعات بیشتر به داتار نمایندگی‌های ولی فقیه در سپاه یا پایگاه اطلاع‌رسانی زیر مراجعه شود:

<http://www.pasdar.org/web/mahalati>

<http://www.smc.ac.ir>

خدا حافظی اینس بار یک جورهایی فرق داشت. ۲۰ روز بیشتر از دامادی اش نگذشته بود که همسر ولی الله یک کاسه آب زلال، یک اقیانوس بغض و بی‌قراری توی دلش، شوهرش را از زیر همان قرآن سفره عقد رد کرد. ولی الله با لبخندی از مهر قرآن را بوسید. چند قدم برداشت، ایستاد و اشاره کرد، زن دو قدم برداشت، ولی الله آرام در گوش همسرش گفت: «یک امانتت برات گذاشتم لای قرآن، به مادرم و خانواده نگو. حلالم کن!» همسر جوان ولی الله وقتی برگشت رفت داخل اتاق، نامه را برداشت و بوسید. کوتاه نوشته بود: «بچه‌های عاشق امام حسین(ع)، حسینی شهید می‌شوند. من شهید ولی الله استرآبادی، از اصحاب کربلا، چون مولایم سیدالشهدا، سر از بدنم جدا می‌شود؛ باید صبور باشید، چون زینب(س) خیلی صبور باش. دیدار در بهشت، تو صبور باش.»

به نقل از همسر شهید

«ولی الله استرآبادی» در ۲۱ مهر ماه سال ۱۳۴۱ در گرگان چشم به جهان گشود. در روز سوم عملیات «رمضان» با یک ترکش سسر از بدنش جدا شد. هوا گرم و سوزان بود و تشنگی بیداد می‌کرد. پیکر پاک ولی الله را عقب توپ‌ها گذاشتند. قمقمه‌اش از آب لبریز بود و بچه‌ها هر کدام یک جرعه از آب را با سلام بر سر بریده‌آقا اباعبدالله(ع) نوشیدند. در ۲۷ تیر ۱۳۶۱، شهید ولی الله همچون اربابش با سری جدا از بدن، در شلمچه به آرویش رسید و به فیض شهادت نائل شد.

فاطمه سادات طلائی

و چه زود دیر می‌شود! شب‌هایی که دست نیایش بر در خانه دوست دراز بود و راز و نیازهای عاشقی برپا. ما بودیم و شب‌های دلدادگی؛ شب‌هایی که از بطن خانه‌ها، نوری به سوی آسمان نشانه می‌رفت و ملانکه همچون کبوتران، گرد حریم خانه به پرواز درمی‌آمدند.

اشک‌ها جاری است و دل‌ها غمین. این حرف، نه اینکه تربت ما را به غصه و ناله سرشته‌اند، نه! مگر می‌شود کسی شما را بخواند و بخواید، ولی شکسته باشد و غصه‌دار. نه، هرگز این نیست. داغ این دل ما غصه دوری است؛ این دوری است که دل می‌شکند، این دوری است که حلقه اتصال اشک‌ها و دل‌های شکسته ماست. ماه مبارک دارد آهسته‌آهسته غروب می‌کند و ایسن روزها حال دل‌مان بیه اندازه تمام غروب‌های جمعه دل‌گیر است. مولای من، نمی‌دانم به قدر دانه‌ای گندم توانستم از این سرزمین بر حاصل برچینم یا خیر. با این همه، تمام امیدم به دستان مبارک شماست؛ چون می‌دانم بال گشودن و اوج گرفتن کارنامه‌ام به دست شماست.